

STRATEGIJA RAZVOJA **OPĆINE OREBIĆ** DO 2020.

STRATEGIJA RAZVOJA OPĆINE OREBIĆ DO 2020.

IMPRESSUM

Naručitelj: Općina Orebić

Izrađivač: Urbanex d.o.o.

Voditelj izrade: Ivana Katurić, Urbanex d.o.o.

Projektni tim:

Krunoslav Kranjec

Mario Gregar

Tomislav Pintarić

Sven Simov

Ena Tomljanović

Morana Starčević

Marija Boroša

Ranko Lipovac

Ana Katurić

U procesu izrade Strategije razvoja Općine Orebić do 2020. sudjelovao je i interdisciplinarni tim ostalih suradnika.

Izvor fotografija: Turistička zajednica Općine Orebić

Zagreb, 2018.

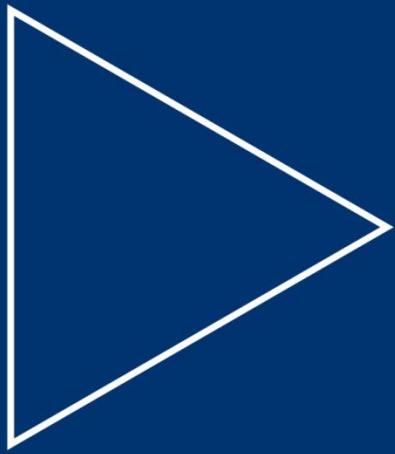

SADRŽAJ

0. SAŽETAK	4
1. PROSTORNI KONTEKST	7
2. METODOLOŠKI OKVIR IZRADE STRATEGIJE	10
2.1. METODOLOGIJA PRAĆENJA IZRADE I PROVEDBE STRATEGIJE	10
2.2. METODOLOGIJE ANALIZE STANJA	10
2.3. METODOLOGIJA IDENTIFIKACIJE RAZVOJNIH POTREBA I POTENCIJALA	12
2.4. METODOLOGIJA IZRADE STRATEŠKOG OKVIRA	13
2.5. METODOLOGIJA IZRADE FINANCIJSKOG OKVIRA	14
3. ANALIZA STANJA - SAŽETAK	16
3.1. OSNOVNA DEMOGRAFSKA OBILJEŽJA	16
3.2. SOCIOKULTURNΑ OBILJEŽJA	17
3.2.1. STANOVANJE I STAMBENI FOND	17
3.2.2. DRUŠTVENA INFRASTRUKTURA	18
3.2.3. SOCIJALNA UKLJUČENOST	18
3.2.4. ZDRAVSTVENI SEKTOR	19
3.2.5. OBRAZOVNI SEKTOR	20
3.2.6. KULTURNI SEKTOR	21
3.2.7. SPORTSKO-REKREACIJSKI SEKTOR	22
3.3. GOSPODARSTVO	23
3.3.1. GOSPODARSKI POKAZATELJI	23
3.3.2. TRŽIŠTE RADA	24
3.3.3. PODUZETNIŠTVO I OBRTNIŠTVO	27
3.3.4. TURIZAM	29
3.3.5. POLJOPRIVREDА I RIBARSTVO	32
3.4. GOSPODARENJE PROSTORNIM RESURSIMA	33
3.4.1. PRIRODNI RESURSI	33
3.4.2. KAKVOĆA I ZAŠTITA OKOLIŠA	34
3.4.3. UPRAVLJANJE PRIRODNIM RIZICIMA	34
3.4.4. ZAŠTITA PRIRODE	35
3.4.5. JAVNE POVRŠINE I NAPUŠTENI PROSTORI	36
3.5. INFRASTRUKTURNΑ PODLOGA	36
3.5.1. PROMETNA INFRASTRUKTURA	37

3.5.2. KOMUNALNA INFRASTRUKTURA	39
3.5.3. ENERGETSKA INFRASTRUKTURA	41
3.5.4. TELEKOMUNIKACIJSKA INFRASTRUKTURA	42
3.6. OKVIR UPRAVLJANJA RAZVOJEM	42
3.6.1. DIONICI RAZVOJA	43
3.6.2. FINANSIJSKE MOGUĆNOSTI	44
3.6.3. ANALIZA PROSTORNOPLANSKE I STRATEŠKOPLANSKE DOKUMENTACIJE	45
4. PREPOZNAVANJE RAZVOJNIH POTREBA I POTENCIJALA	47
4.1. TERRITORIJALNI OBUXHAT I KONTEKST	47
4.2. SOCIOKULTURNΑ OBILJEŽJA	49
4.3. GOSPODARSTVO	53
4.4. GOSPODARENJE PROSTORNIM RESURSIMA	57
4.5. INFRASTRUKTURNΑ PODLOGA	59
4.6. OKVIR UPRAVLJANJA RAZVOJEM	62
5. STRATEŠKI OKVIR	65
5.1. VIZIJA	65
5.2. RAZVOJNI CILJEVI	66
5.3. RAZVOJNI PRIORITETI I MJERE	70
6. PROVEDBA	94
6.1. RAZVOJNI PROJEKTI	94
6.2. FINANSIJSKI OKVIR ZA PROVEDBU STRATEGIJE	96
6.3. INSTITUCIONALNI OKVIR ZA PROVEDBU STRATEGIJE	100
7. HORIZONTALNA NAČELA	102
7.1. IMPLEMENTACIJA HORIZONTALNIH NAČELA TIJEKOM ANALIZE STANJA	102
7.2. IMPLEMENTACIJA HORIZONTALNIH NAČELA TIJEKOM IZRADA STRATEŠKOG OKVIRA	103
7.3. IMPLEMENTACIJA HORIZONTALNIH NAČELA TIJEKOM PROVEDBE STRATEGIJE	103
7.3.1. IMPLEMENTACIJA HORIZONTALNIH NAČELA U PRAĆENJU PROVEDBE STRATEGIJE	104
8. MIŠLJENJE O POTREBI STRATEŠKE PROCJENE UTJECAJA NA OKOLIŠ	108

01

SAŽETAK

0. SAŽETAK

U prvom poglavlju dan je pregled teritorijalnog obuhvata Općine Orebić pri čemu je tekstualno i kartografski prikazan teritorijalni sastav Općine zajedno s osnovnim prirodnim obilježjima. Poglavlje daje i pregled užeg i šireg teritorijalnog konteksta Općine Orebić s naglaskom na geoprometni položaj.

U drugom je poglavlju objašnjena metodologija korištena u izradi Strategije. Opisane su metode prikupljanja i obrade podataka, korišteni izvori podataka i tehnike izrade pojedinih dijelova Strategije.

U trećem poglavlju dan je sažet prikaz analize stanja koja je u svom cjelovitom obliku priložena kao Prilog 1. Strategiji. Postojeće stanje analizirane je kroz nekoliko glavnih tematskih cjelina: sociokulturna obilježja, gospodarstvo, gospodarenje prostornim resursima, infrastrukturna podloga i okvir upravljanja razvojem, te je podijeljeno na manje sastavne cjeline u svrhu detaljnije provedbe analize.

Na temelju rezultata analize stanja za ista velika tematska područja je napravljena SWOT analiza (poglavlje 4.) kroz koju su utvrđene razvojne potrebe i potencijali Općine Orebić. Rezultati SWOT analize poslužili su za prioritizaciju razvojnih potreba i potencijala potrebnu za izradu strateškog okvira.

U strateškom okviru (poglavlje 5.) definirana je opća vizija razvoja Općine Orebić do 2020. g. u skladu s kojom su definirana tri razvojna cilja:

Cilj 1. Stabilno, kompetitivno i rastuće gospodarstvo temeljeno na lokalnim resursima

Cilj 2. Očuvan okoliš i poticajno okruženje za demografski razvoj

Cilj 3. Kvalitetni i učinkoviti infrastrukturni sustavi

Svaki razvojni cilj detaljnije je razrađen kroz razvojne prioritete s naznačenim mjerama i aktivnostima njihove provedbe koji će doprinijeti rješavanju razvojnih potreba i iskorištavanju potencijala.

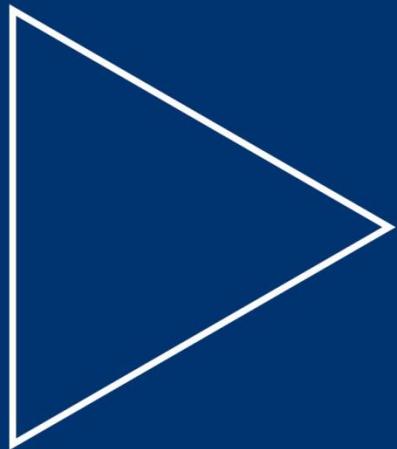
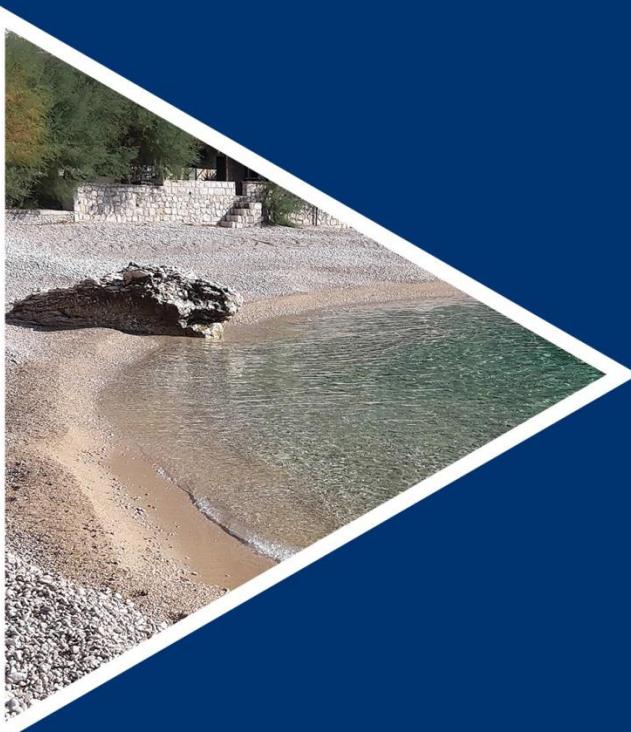
Provedbeni okvir (poglavlje 6.) daje finansijski i institucionalni okvir za provedu Strategije te pregled strateških projekata za razdoblje do 2020. godine. Finansijski okvir pruža prikaz razrade planiranih sredstava s naznačenim izvorima sredstava na razini ciljeva i prioriteta za cjelokupno razdoblje provedbe Strategije s naznačenim vrijednostima za razvojne projekte. Navedena će se sredstava koristiti iz lokalnog, županijskog i državnog proračuna te putem sredstava iz fondova EU. Finansijski okvir usko je povezan s akcijskim planom Strategije

razvoja Općine Orebić. Institucionalni okvir prikazuje način na koji će se provoditi Strategija i pratiti njena provedba, odnosno definira odgovornosti za realizaciju strateškog okvira.

U poglavlju 7. opisana su horizontalna načela koja su uzimana u obzir pri izradi Strategije, planiranju strateškog okvira i planiranju provedbe Strategije razvoja Općine Orebić koja će biti uzimana u obzir u procesu provedbe, a uključuju načela nediskriminacije i održivog razvoja.

Osmo poglavlje čini mišljenje nadležnog županijskog upravnog odjela o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš Strategije razvoja Općine Orebić.

1

PROSTORNI KONTEKST

1. PROSTORNI KONTEKST

Općina Orebić administrativno pripada Dubrovačko-neretvanskoj županiji, a nalazi se na sjeverozapadnom dijelu poluotoka Pelješca koji je s dužinom od 71 km i širinom od 2,5 do 7 km drugi površinom najveći poluotok u Hrvatskoj. Površina Općine Orebić iznosi 131,1 km², a u administrativnom prostornom kontekstu okružuju ju općine Trpanj i Janjina na Pelješcu, dok se s druge strane Pelješkog kanala nalazi Grad Korčula. U širem geografskom smislu Općina Orebić dio je regije Jadranska Hrvatska, a u užem smislu Južne Dalmacije. Unatoč relativno malim zračnim udaljenostima do ostalih većih naselja i gradova smještenih na kopnu (primjerice 40 km do Makarske ili Metkovića), problem s aspekta dostupnosti predstavlja periferan položaj Općine Orebić na sjeverozapadu izduženog poluotoka kojeg karakterizira raščlanjeni reljef, zbog čega je prometno povezivanje otežano, a vrijeme putovanja do većih gradova znatno produženo.

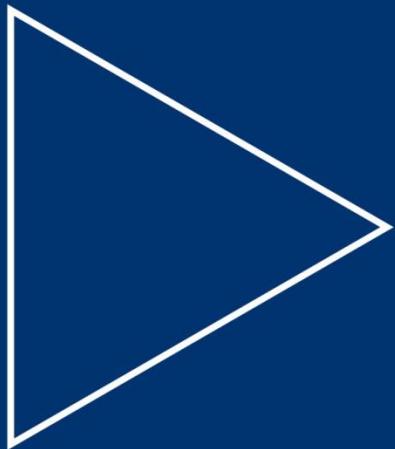
Sl. 1. Geografski položaj Općine Orebić

Općinu Orebić čini 14 naselja (Donja Banda, Kučište, Kuna Pelješka, Lovište, Nakovanj, Orebić, Oskorušno, Pijavičino, Podgorje, Podobuče, Potomje, Stanković, Trstenik i Viganj) od čega je najveće naselje, ujedno i središte općine, naselje Orebić koje se nalazi na obali u središnjem dijelu Općine.

U kontekstu prirodnih obilježja ističe se pružanje brdskog masiva duž središnjeg dijela Općine u smjeru istok-zapad, čije se padine strmo ruše prema sjeveru i jugu dok se u priobalnom prostoru nalaze brojne naplavine i flišna polja. Pritom se najveći dio Općine nalazi na nadmorskoj visini 200-500 m. S klimatološkog aspekta Općina se nalazi u sredozemnoj klimi s vrućim ljetima (Csa) čija su osnovna obilježja sušna ljeta s visokim temperaturama te blage i kratke zime s puno kiše. Prosječna temperatura pritom iznosi tijekom siječnja 9,1 °C, a tijekom srpnja 26,5 °C. Cijeli Pelješac zbog manje izloženosti pučini i visokog reljefa ima u prosjeku više padalina u odnosu na susjedne otoke, pri čemu je maksimum padalina zabilježen u siječnju sa u prosjeku 250 mm padalina, dok je minimum tijekom srpnja i kolovoza s nešto manje od 50 mm padalina.

S aspekta opće teritorijalne razvijenosti Općinu Orebić karakterizira ispodprosječna razvijenost u odnosu na nacionalni projekti. Navedeno se vidi ponajviše prema indeksu razvijenosti pri čemu je 2013. g. vrijednost ovog pokazatelja za Općinu iznosila 89,82 % što znači kako je Općina za oko 10,0 % slabije razvijena u odnosu na prosjek Republike Hrvatske. U kontekstu razvijenosti šireg okruženja u kojem se Općina nalazi ističe se natprosječna vrijednost indeksa razvijenosti Dubrovačko-neretvanske županije koji je 2013. g. iznosio 120,84 %.

2

METODOLOŠKI OKVIR IZRADE STRATEGIJE

2. METODOLOŠKI OKVIR IZRADE STRATEGIJE

Strategija razvoja Općine Orebić sastoji se od analize postojećeg stanja i trendova koja služi kao osnova za prepoznavanje razvojnih potreba i potencijala na kojima se temelji Strategija. Prepoznavanje razvojnih potreba i potencijala provedeno je primjenom SWOT analize čiji rezultati služe za definiranje razvojnih ciljeva, prioriteta i mjera koji čine strateški okvir.

2.1. Metodologija praćenja izrade i provedbe Strategije

U inicijalnim fazama izrade Strategije razvoja Općine Orebić Odlukom o osnivanju uspostavljeno je Koordinacijsko vijeće (Partnerstvo za koordinaciju) koje sudjeluje u svim fazama postupka izrade Strategije, utvrđivanju prioriteta razvoja Općine Orebić, predlaganju strateških projekata važnih za razvoj te praćenju provedbe Strategije. Koordinacijsko vijeće sastoji se od pet članova, pri čemu njime predsjedava načelnik Općine Orebić. Koordinacijsko vijeće se u radu rukovodi načelima transparentnosti i jednakosti članova što podrazumijeva da svaki član Koordinacijskog vijeća može iznijeti stajalište te da ono na prikladan način mora biti uzeto na razmatranje. Po svom karakteru i zadaćama Koordinacijsko vijeće je savjetodavno tijelo koje prati provedbu Strategije i napredak u ostvarenju njezinih ciljeva. Pritom uzima u obzir finansijske podatke i pokazatelje zajedno s promjenama u vrijednostima pokazatelja i napretka u ostvarenju kvantificiranih ciljnih vrijednosti, kao i, prema potrebi, rezultate kvalitativnih analiza.

2.2. Metodologije analize stanja

Kod analize stanja koriste se kvalitativni i kvantitativni podaci prikupljeni iz velikog broja različitih relevantnih izvora. Podaci su prikupljeni na tri osnovna načina:

- pomoću ciljanih upita za primarnim podacima i već provedenim analizama od različitih javnih tijela i tijela s javnim ovlastima (TZ, DZS, FINA, CZSS, HEP i dr.)
- organizacijom i provedbom dva kruga fokus grupa s relevantnim dionicima
- uredskim istraživanjem postojećih baza statističkih i ostalih podataka

Prilikom prikupljanja primarnih podataka uočeni su određeni problemi koji ograničavaju mogućnosti i detaljnost provedbe analize stanja, kao što su nedostatak kontinuiteta u

praćenju pojedinih obilježja (primjerice nepostojanje nacionalnog registra stanovništva), komercijalizacije dijela podataka (dio potrebnih podataka može se nabaviti isključivo kupnjom od DZS-a, FINA-e i drugih tijela) i nedostatka centraliziranih baza podataka. Unatoč navedenim preprekama analiza stanja je u najdetaljnijem mogućem stupnju obradila pojedine tematske sekcije te je omogućila kvalitetnu identifikaciju razvojnih potreba i potencijala.

U svrhu uključivanja javnosti u procese strateškog planiranja razvoja održana su dva kruga fokus grupe na kojima su prikupljeni kvalitativni podaci vezani uz osnovne probleme, prepreke i izazove te snage i mogućnosti unutar različitih razvojnih područja. Metoda fokus grupe koristi se za prikupljanje subjektivnih podataka i stavova koji mogu ukazati na pitanja i probleme koji kvantitativnim analizama nisu identificirani. Fokus grupe trajale su do 120 minuta, a na njima su sudjelovali relevantni dionici iz javnog, privatnog i civilnog sektora. Prvim (inicijalnim) krugom fokus grupe koje su održane prethodno početku izrade detaljne analize stanja utvrđena su najproblematičnija i najperspektivnija razvojna područja koja su u određenoj mjeri usmjerila analizu stanja, dok su drugim krugom fokus grupe prikupljene dodatne informacije, a uz to su dionici imali priliku dobiti uvid u prvi grubi nacrt strateškog okvira Strategije, odnosno inicijalnih definiranih ciljeva i prioriteta razvoja.

Tab. 1. Održane fokus grupe

Tip	Datum održavanja	Vrijeme održavanja (h)	Mjesto održavanja	Tema
Inicijalne FG	08. 06. 2017.	11:00	Prostor TZ Orebić	Društvo
Inicijalne FG	08. 06. 2017.	13:30	Prostor TZ Orebić	Gospodarstvo
Inicijalne FG	09. 06. 2017.	08:30	Prostor TZ Orebić	Kultura i turizam
Inicijalne FG	09. 06. 2017.	11:30	Prostor TZ Orebić	Infrastruktura i prostorni resursi
2. krug	14. 11. 2017.	10:00	Vijećnica Općine Orebić	Društvo
2. krug	14. 11. 2017.	12:00	Vijećnica Općine Orebić	Gospodarstvo
2. krug	14. 11. 2017.	14:00	Vijećnica Općine Orebić	Prostor i infrastruktura

Podaci prikupljeni na prethodno navedene načine obrađeni su uobičajenim statističkim metodama i metodama kartografske vizualizacije kako bi se pokrila njihova vremena i prostorna dimenzija. Podaci su analizirani na nekoliko prostorno-administrativnih razina:

- gdje god su postojali podaci na razini naselja, uspoređivali su se stanje i trendovi između pojedinih naselja Općine Orebić kako bi se dobila detaljnija slika stanja. Pritom je naglašavan odnos naselja Orebić kao populacijskog i gospodarskog središta Općine i ostalih naselja
- tamo gdje su postojali relevantni i usporedivi podaci na razini jedinica lokalne samouprave provedena je usporedba stanja i trendova u Općini Orebić s onima u okolnim gradovima i općinama (JLS Pelješca i otoka Korčule)
- stanje i trendovi na području Općine uspoređivani su s onima na razini Dubrovačko-neretvanske županije i Republike Hrvatske kako bi se prikazalo stanje u bližem i širem prostornom okruženju unutar kojeg se nalazi Općina Orebić

Nakon početne faze prikupljanja primarnih ulaznih informacija, provedena je GIS analiza kroz izradu kartografskih prikaza na temelju dobivenih podataka od relevantnih institucija. GIS analiza je izrađena detaljno te obuhvaća više međusobno povezanih pokazatelja na istim kartama s ciljem prikazivanja stvarnog stanja i lakše identifikacije razvojnih potreba.

2.3. Metodologija identifikacije razvojnih potreba i potencijala

Prema rezultatima dobivenima analizom stanja provedena je SWOT analiza kroz koju su definirane snage, slabosti, prilike i prijetnje razvoju Općine Orebić kako bi se identificirale razvojne potrebe i potencijali. Slabosti i prijetnje pritom su se analizirale kako bi se identificirane razvojne potrebe dok su se snage i prilike analizirale u svrhu identificiranja razvojnih potencijala.

Objašnjenje komponenata SWOT analize:

- snage podrazumijevaju područja, resurse i sposobnosti unutar Općine na koje se ona može osloniti u razvoju i koje pružaju najveće mogućnosti za uspjeh;
- slabosti ukazuju koja područja, resursi i sposobnosti unutar Općine ograničavaju ili onemogućuju njen razvoj;
- prilike su područja, resursi i sposobnosti izvan Općine koje bi se mogle iskoristiti za njen razvoj, odnosno kroz koje bi se mogle povećati snage i/ili smanjiti slabosti;

- prijetnje predstavljaju područja, resurse i sposobnosti izvan Općine koji mogu ugroziti njen razvoj, odnosno koji bi mogli smanjiti snage i/ili povećati slabosti.

SWOT analiza provedena je za sve velike tematske cjeline definirane u analizi stanja: teritorijalni obuhvat i kontekst, sociokulturna obilježja, gospodarstvo, gospodarenje prostornim resursima, infrastrukturna podloga i okvir upravljanja razvojem.

2.4. Metodologija izrade strateškog okvira

Analiza stanja i SWOT analiza temelj su za identificiranje razvojnih potreba i razvojnih potencijala Općine Orebić. Nakon navedene identifikacije definira se vizija koja predstavlja predodžbu razvoja Općine kojom je implicitno ukazano kakav napredak se očekuje da će biti postignut na kraju razdoblja za koje se strategija izrađuje.

Sljedeći korak predstavlja definiranje strateških ciljeva koji su u skladu s formuliranom vizijom. Strateški ciljevi predstavljaju planirane promjene koje treba postići, a adresiraju specifične potrebe i izazove s kojima je Općina suočena. Ciljevi su definirani tako da usklađenim djelovanjem dovedu do međusektorske sinergije i posljedično do ostvarenja vizije. Prilikom definiranja ciljeva korišteni su kriteriji relevantnosti (zašto je određeni cilj značajan u odnosu na situaciju u Općini) te očekivani načini postizanja ciljeva (koji problemi će se pokriti i koji učinci će biti postignuti realizacijom cilja). Za svaki se cilj utvrđuju relevantni pokazatelji učinka koji su određeni očekivanim vremenom ostvarenja te su kvantificirani.

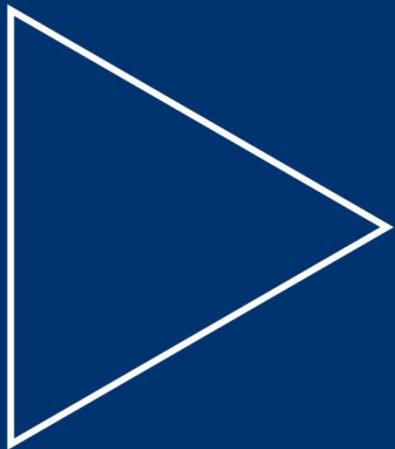
Po definiranju razvojnih ciljeva slijedi njihova razrada i konkretizacija kroz razvojne prioritete. Prioriteti su definirani tako da budu mjerljivi, ostvarivi, određeni rokom ostvarenja, međusobno sukladni, sveobuhvatni i usklađeni s prioritetima postavljenima u strateškoplanskim dokumentima na družim prostorno-administrativnih razinama. Kako bi bili mjerljivi, za svaki se prioritet definiraju kvantitativni pokazatelji koji će omogućiti praćenje provedbe prioriteta i utvrđivanja je li on postignut. Pokazatelji su definirani na isti način kao pokazatelji učinka ciljeva.

Razvojni prioriteti se dalje razrađuju i konkretiziraju pa u konačnici objedinjuju određeni broj tematski sličnih i komplementarnih mjera. Razvojne mjere podrazumijevaju promjenu uvjeta čime se nastoji doprinijeti ostvarenju razvojnih prioriteta. Svaka mjera pritom obuhvaća niz specifičnih i vrlo konkretnih aktivnosti.

2.5. Metodologija izrade finansijskog okvira

Finansijski plan daje procjenu potrebnih sredstava s naznakom izvora sredstava na razini ciljeva i prioriteta za cijelokupno razdoblje za koje se donosi strategija. Pritom se procjenjuje alokacija koja se očekuje iz lokalnog, županijskog i državnog proračuna (uključujući ESI fondove), a na temelju udjela rashoda za razvojne aktivnosti u proračunu unazad tri godine te projekcije za naredne godine uzimajući u obzir pokazatelje poput rasta BDP-a, kretanja stanovništva i druge.

3

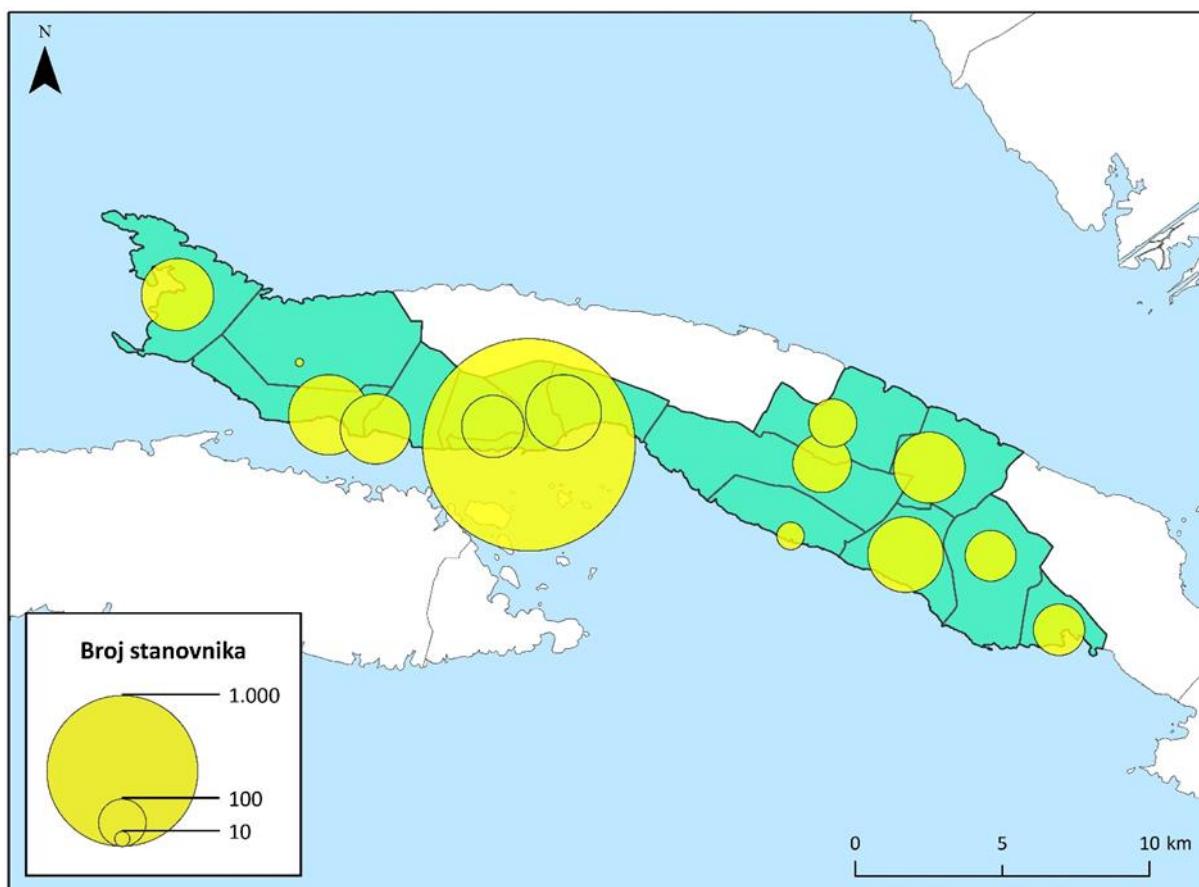
ANALIZA STANJA - SAŽETAK

3. ANALIZA STANJA - SAŽETAK

U sažetku analize stanja koncizno se predstavljaju osnovni trendovi, procesi i stanje po velikim tematskim cjelinama. Cjelovita analiza stanja s detaljnim opisom i analizom svih tematskih cjelina sastavni je dio ove Strategije (Prilog 1.).

3.1. Osnovna demografska obilježja

Prema posljednjem Popisu stanovništva (2011) na području Općine Orebić žive 4.122 stanovnika (3,4 % stanovnika Dubrovačko-neretvanske županije). Demografski aspekt u prostornom smislu karakterizira nejednak razmještaj stanovništva, odnosno polarizacija, pri čemu u središnjem naselju (Orebiću) živi 48,0 % stanovnika.

SL. 2. Naselja Općine Orebić prema broju stanovnika 2011. godine

Izvor podataka: Popis stanovništva 2011.

Gustoća naseljenosti iznosila je 2011. g. 31,4 stan./km², što je ispod prosjeka Dubrovačko-neretvanske županije i Republike Hrvatske. Prirodno kretanje stanovništva Općine u recentnom razdoblju obilježava prirodni pad, pri čemu je prisutan trend smanjenja broja rođenih uz istovremeno povećanje broja umrlih. Prosječna stopa prirodne promjene Općine Orebić u razdoblju 2006.-2015. g. iznosila je -2,3 %. U razdoblju između dva popisa stanovništva (2001.-2011.) migracijski saldo Općine iznosio je 35 osoba, iz čega se može zaključiti kako Općinu obilježava imigracijski karakter (tip I₄ – vrlo slaba obnova imigracijom). Demografski trendovi nepovoljniji su u „perifernim“ naseljima Općine, odnosno onima udaljenijima od općinskog središta, dok se u posljednjem međupopisnom razdoblju za Općinu Orebić može zaključiti kako ju karakterizira stagnacija broja stanovnika. Prema dobno-spolnoj strukturi Općinu karakterizira visok udio starih osoba (65+ g.) koje čine 21,0 % stanovništva, što je znatno više u odnosu na prosjek Dubrovačko-neretvanske županije i Hrvatske. U skladu s time natprosječno su visoki i koeficijent dobne ovisnosti starih (32,7), prosječna dob (43,3 g.) i indeks starosti (140,0). Na području Općine prisutan je intenzivan proces starenja stanovništva.

3.2. Sociokulturna obilježja

Analiza sociokulturnih obilježja zbog svoje sveobuhvatnosti provedena je kroz niz potpoglavlja u kojima se analiziraju stanovanje i stambeni fond, društvena infrastruktura, socijalna uključenost, te zdravstveni, obrazovni, kulturni i sportsko-rekreacijski sektor.

3.2.1. Stanovanje i stambeni fond

Prema podacima Popisa stanovništva 2011. na području Općine Orebić evidentirano je 4.387 stanova i 1.542 kućanstava, iz čega se dobiva podatak kako na svako kućanstvo u prosjeku dolazi 2,85 stanova. To je znatno više od prosjeka Dubrovačko-neretvanske županije (1,55) i Republike Hrvatske (1,48). U odnosu na broj stanova iz 2001. g. (2.893) došlo je do znatnog povećanja od 51,6 %, dok je istovremeno broj kućanstava porastao tek za 6,8 %. Ovo potvrđuje kako je u promatranom razdoblju došlo do snažne apartmanizacije u Općini koja je potaknuta kontinuiranim i intenzivnim razvojem turizma. Stanovi za stalno stanovanje čine manje od polovice (45,7 %) ukupnog broja stanova. Prosječna veličina stana iznosila je 2011. g. 122,3 m² što je iznad prosjeka Hrvatske i Dubrovačko-neretvanske

županije. Prema detaljnijoj klasifikaciji stanova, oni za odmor i rekreaciju kao i stanovi u kojima se obavlja djelatnost čine značajan udio stambenog fonda Općine Orebić.

3.2.2. Društvena infrastruktura

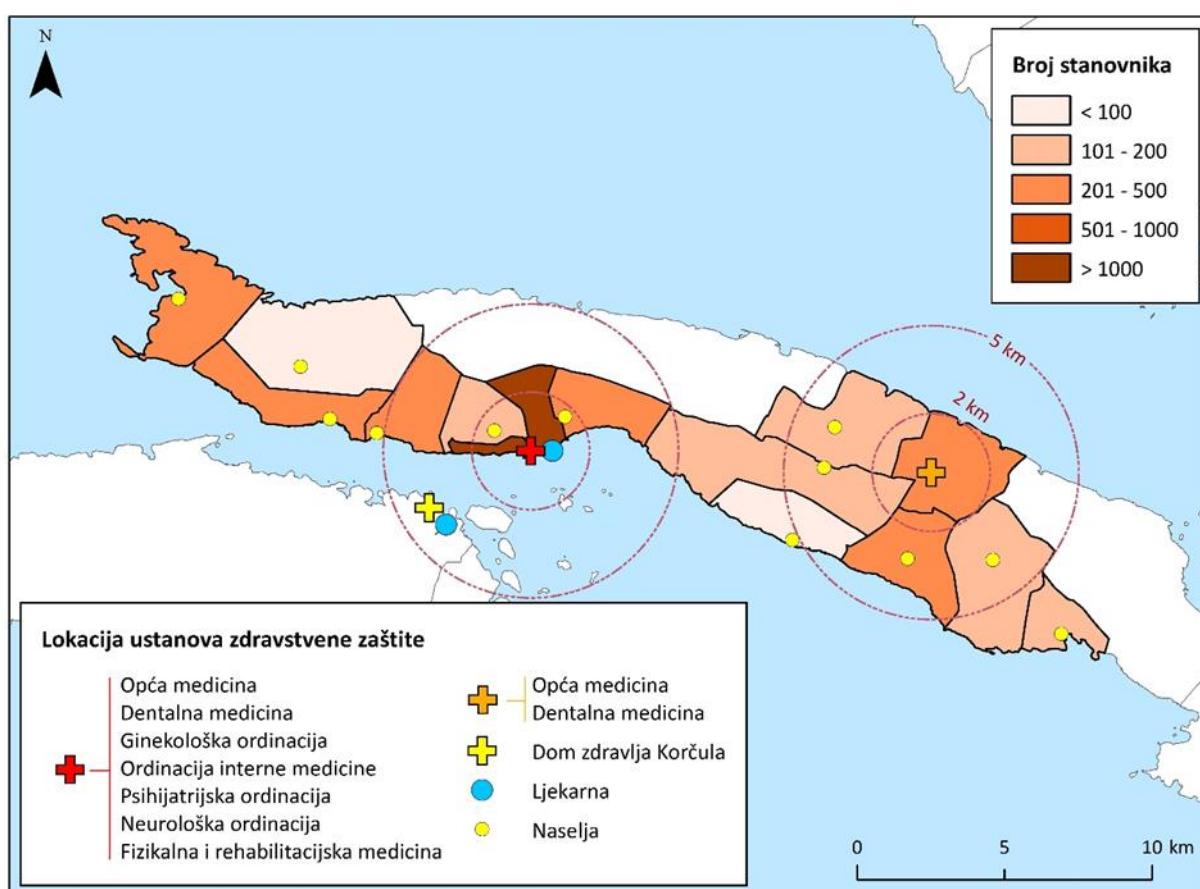
Tipologija društvenih ustanova na području Općine Orebić koje su osnovni element cjelokupne društvene infrastrukture na području Općine Orebić odnosi se na kulturno-umjetničke, odgojno-obrazovne, zdravstvene, ustanove socijalne skrbi, sigurnosne ustanove, pravosudne ustanove, finansijske ustanove, poštanske ustanove, vatrogasne ustanove te religijske ustanove. Najzastupljeniji tip ustanova su religijske (crkve i samostani) koje se nalaze u gotovo svakom naselju. Na području Općine djeluje „Predškolska ustanova dječji vrtić Orebić“ te dvije osnovne škole. Od kulturnih ustanova ističu se Pomorski muzej i Muzej franjevačkog samostana te Narodna knjižnica Orebić. U prostornom smislu ustanove su koncentrirane prvenstveno u općinskom središtu.

3.2.3. Socijalna uključenost

Rizik od siromaštva najčešće se analizira prema socijalnoj naknadi, prihodima (udio stanovništva bez prihoda, prosječni dohotci) i nezaposlenost (stope nezaposlenosti stanovništva po spolu i dobi). Prosječni mjesečni dohodak po stanovniku indirektan je pokazatelj socijalnog stanja, a on je u Općini Orebić iznosio 2013. g. 18.138 kn po stanovniku, što je znatno niže u odnosu na prosjek Hrvatske i Dubrovačko-neretvanske županije. Treba istaknuti kako je u ovom segmentu prisutan pozitivan trend, pa je tako prosječni dohodak po stanovniku porastao 2013. g. u odnosu na 2010. g. Za socijalnu skrb na području Općine nadležan je CZSS Korčula. Broj korisnika zajamčene minimalne naknade na cijelom području kojeg pokriva CZSS Korčula bio je 55. Podaci ukazuju na povoljnije stanje po ovom pitanju nego što je slučaj na razini Dubrovačko-neretvanske županije i Hrvatske. S aspekta socijalnog stanja ističe se pozitivan trend smanjenja broja nezaposlenih u razdoblju 2014.-2016. g. Uz postojeći CZSS, na području Općine Orebić registrirane su dvije udruge koje djeluju u području socijalne skrbi. Poseban problem u Općini predstavlja nepostojanje funkcionalnog doma za stare i nemoćne.

3.2.4. Zdravstveni sektor

Na području Općine Orebić nisu uspostavljene ustanove primarne, sekundarne i tercijarne zaštite. Područje Općine u nadležnosti je Doma zdravlja Korčula smještenog u istoimenom gradu, pri čemu su na području Općine Orebić organizirane ambulante u naseljima Orebić i Kuna Pelješka u sklopu kojih djeluju ordinacije. Prostorna distribucija ambulant u skladu je s brojem stanovnika po naseljima, pa je tako ambulanta s većim brojem ordinacija smještena u općinskom središtu, naselju Orebić, u kojem živi polovica stanovništva Općine. Ordinacije koje nisu uspostavljene u okviru ambulant u Općini Orebić stanovnicima su dostupne u Domu zdravlja Korčula. Radi se prvenstveno o specijalističkim ambulantama.

Sl. 3. Lokacije ustanova zdravstvene zaštite u Općini Orebić

Izvor podataka: DZ Korčula, 2017; HZZO, 2017

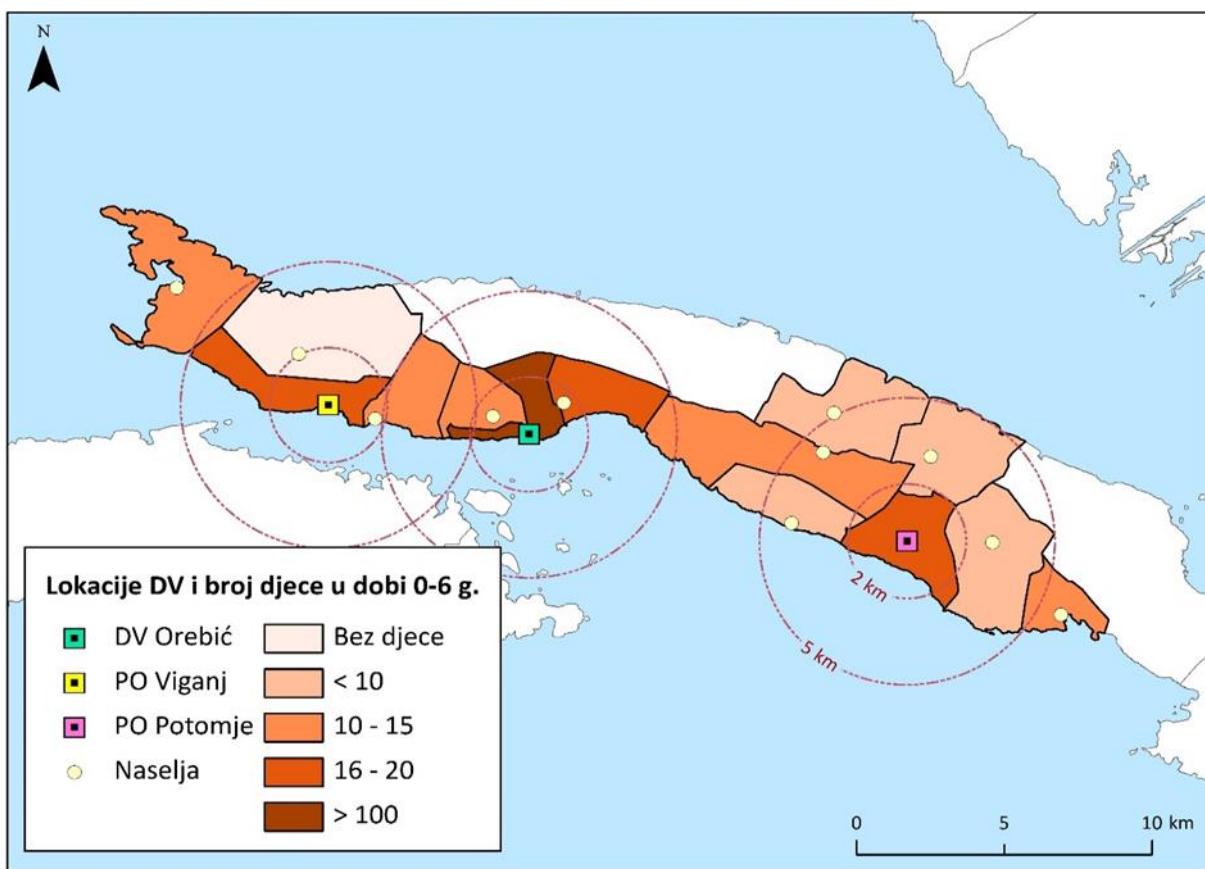
U sklopu Zavoda za hitnu medicinu Dubrovačko-neretvanske županije osnovana je ispostava hitne medicinske pomoći u Orebiću koju čini jedan T1 tim koji se sastoji od

lijecnika, medicinske sestre i vozača. Ljekarnička djelatnost na području Općine Orebić obuhvaća rad jedne ljekarne u naselju Orebiću. U kontekstu zdravstvenog sektora posebno je problematično pitanje dostupnosti pojedinih zdravstvenih usluga stanovnicima perifernih naselja, ali i udaljenost Dubrovnika u kojem se nalazi najbliža bolnica.

3.2.5. Obrazovni sektor

Predškolsko obrazovanje u Općini Orebić organizirano je kroz rad Predškolske ustanove Dječji vrtić Orebić unutar koje djeluje centralni objekt i četiri područna objekta. Na području Općine Orebić nalaze se centralni objekt i dva područna objekta. To su glavni dječji vrtić u naselju Orebić te područni objekti u naseljima Potomje i Viganj. Ukoliko se razmotri prostorna distribucija dječjih vrtića u Općini Orebić može se zaključiti kako su oni relativno pravilno razmješteni, pri čemu se u općinskom središtu, populacijski najvećem naselju, nalazi centralni i ujedno najveći objekt dječjeg vrtića, dok je po jedan područni objekt s po jednom odgojno-obrazovnom skupinom smješten u zapadnom (Viganj) i istočnom dijelu Općine (Potomje). U recentnim godinama prisutan je blagi porast broja upisane djece u dječji vrtić. PU DV Orebić upisuje svu djecu te nema liste čekanja, no problematično je što djeluje u loše uređenom prostoru i nije adekvatno opremljen, dok su vanjski prostori uređeni tek djelomično.

Na području Općine Orebić provodi se osnovnoškolsko obrazovanje u dvije ustanove – OŠ Orebić i OŠ Kuna, dok ustanova za provođenje srednjoškolskih i visokoobrazovnih programa nema. OŠ Orebić uz središnju osnovnu školu obrazovne programe provodi u još dvije područne osnovne škole (POŠ) koje se nalaze u Vignju i Lovištu. OŠ Kuna smještena je u Kuni Pelješkoj, a u sklopu nje djeluje POŠ Potomje. Izuzetno bitna za unaprjeđenje kvalitete osnovnoškolskog obrazovanja je izgradnja nove škole OŠ Orebić čija gradnja je dovršena tijekom 2017. g., a u sklopu škole nalazi se i sportska dvorana. U prostornom kontekstu škole su pravilno ramještene na području Općine. Prijevoz djece je organiziran, a obavlja ga prijevoznik „Autotrans“ iz Rijeke. U recentnim godinama prisutan je porast broja upisane djece u osnovne škole na području Općine Orebić. Srednjoškolci iz Orebića u najvećoj mjeri pohađaju srednje škole na Korčuli ili u Dubrovniku. Najviši udio osoba s područja Općine Orebić ima završenu srednju školu (53,4 %), zatim slijede osobe sa završenom osnovnom školom (22,0 %) te one s visokim obrazovanjem (17,6 %). Na području Općine ne postoji ustanova koja provodi programe cjeloživotnog učenja.

Sl. 4. Lokacije objekata Predškolske ustanove Dječji vrtić Orebić i broj djece predškolske dobi po naseljima 2011. godine

Izvor podataka: Predškolska ustanova Dječji vrtić Orebić, 2017; Popis stanovništva 2011.

3.2.6. Kulturni sektor

Najvažnije institucije u kulturnom sektoru Općine Orebić su Pomorski muzej Orebić i Narodna knjižnica Orebić, dok je uz njih bitno spomenuti i Muzej franjevačkog samostana Gospe od anđela te ogrank Matice hrvatske u Orebiću koji djeluje kao udruga. Važno je napomenuti kako Turistička zajednica Općine Orebić velik dio svog proračuna izdvaja za organizaciju kulturno-zabavnih manifestacija te u suradnji s kulturnim udrugama aktivno potiče promoviranje i prezentaciju kulturne baštine Općine. Dvoranom za potrebe glazbeno-scenskih umjetnosti smatra se prostorija u zgradama Općine koja ima pozornicu za izvođače, gledalište za posjetioce, mogućnost zamračenja te zadovoljava uvjete propisane zakonom za prostorije javnog okupljanja prema uobičajenim standardima. Na području Općine Orebić ne postoji kazališni prostor u pravom smislu što znači da se za potrebe organizacije većih

kulturnih događanja koriste prostori dvorane Osnovne škole Orebić te dvorana Općine, dok se ostala kulturna događanja tijekom ljetne sezone organiziraju na otvorenim prostorima. Glavne kulturne institucije na području Općine djeluju u prostorima nedovoljnog kapaciteta i nedovoljne opremljenosti.

Prema podacima Registra udruga na području Općine Orebić djelovala je ukupno 21 udruga u području kulture, od čega su zastupljene unutar kategorija audiovizualna umjetnost, vizualna umjetnost, interdisciplinarne kulturno-umjetničke djelatnosti, izvedbene umjetnosti, književničko-nakladnička djelatnost, kulturna baština te medijska kultura. Na području Općine Orebić održava se nekoliko kulturnih manifestacija koje su pretežito koncentrirane tijekom ljetne sezone kada dolazi do generalno najveće potražnje. Posebice treba istaknuti „Dane kulture Orebić“, manifestaciju unutar koje se organizira bogat program koji se sastoji od izložbi, koncerata i kino-predstava.

Analizom prostorno-planskih dokumenata i Registra kulturnih dobara evidentirana su 152 resursna elementa nepokretne kulturne baštine. Najveći udio nepokretne kulturne baštine na prostoru Općine čine elementi sakralne baštine (30,9%), a slijede ih registrirane i evidentirane kulturno-povijesne cjeline (27,6%), ostala materijalna nepokretna kulturna dobra (21,7%) te elementi arheološke nepokretne baštine (19,7%). Kao naselja s najviše elemenata nepokretne kulturne baštine izdvajaju se Donja Banda, Viganj i Orebić. U ta tri naselja smješteno je 36,1 % svih elemenata kulturne baštine. Kulturno-povijesna baština predstavlja važan razvojni resurs Općine, no potencijal elementi kulturne baštine trenutno nije dovoljno iskorišten.

3.2.7. Sportsko-rekreacijski sektor

Sportsko-rekreacijski sektor Općine Orebić ima izuzetno velike potencijale daljnog razvoja. Od postojećih mogućnosti izdvajaju se wind surfing, cikloturizam te pješačenje i planinarenje. Ponuda sportsko rekreativskih sadržaja na području Općine nalazi se i u zatvorenim i otvorenim objektima škola te na javnim površinama u obliku dječjih igrališta. Financijski i organizacijski okvir razvoja sporta na području Općine Orebić čini „Program javnih potreba u športu“ kroz koji se izdvajaju sredstva za financiranje programa i aktivnosti sportskih udruga. Na području Općine djeluju 24 udruge u djelatnosti sporta, od čega gotovo polovica u naselju Orebić. Prema vrstama sporta za koje su registrirana ističu se nogomet (20,8 % udruga), ostale sportske djelatnosti (12,5 %), ribolov (12,5 %) i vaterpolo

(12,5 %). Iako se radi o absolutno malim brojevima (što je u skladu s brojem stanovnika) treba napomenuti kako je struktura sportskih udruga vrlo raznovrsna, te je primjetno kako je njihovim djelovanjem pokriven širok spektar sportova, od sportova na vodi poput vaterpola, windsufringa i kitesurfingaa, jedriličarstva i sportskog ribolova, preko popularnih nogometa i rukometa, pa sve do sportova poput motociklizma i planinarstva. S aspekta infrastrukture ističe se nedostatak kvalitetnih sportskih sadržaja, prvenstveno igrališta za različite sportove.

3.3. Gospodarstvo

Poglavlje posvećeno gospodarstvu analizira najvažnije aspekte gospodarstva na području Općine Orebić: opća gospodarska kretanja, tržište rada, poslovno okruženje koje obuhvaća analizu poslovanja poduzeća i obrta, turizam i kulturu te djelatnosti poljoprivrede i ribarstva.

3.3.1. Gospodarski pokazatelji

Kako nisu dostupni podaci o BDP-u na lokalnoj razini, isti je analiziran na razini Dubrovačko-neretvanske županije (DNŽ) kako bi se prikazalo gospodarsko okruženje Općine Orebić. BDP DNŽ iznosio je 2014. g. gotovo 9,5 milijardi kuna, što je 2,9 % od ukupnog BDP-a Republike Hrvatske. BDP DNŽ ispod je prosjeka BDP-a NUTS2 regije Jadranska Hrvatska koju čini sedam primorskih županija. U recentnim godinama prisutan je porasta BDP-a što ukazuje na oporavak gospodarstva pogođenog svjetskom gospodarskom krizom 2008. g.

U Strukturi BDV-a Dubrovačko-neretvanske županije 2014. g. najveći udio zauzimala je djelatnost trgovine na veliko i malo, prijevoza i skladištenja, smještaja, pripreme i usluživanja hrane s udjelom od 40,2 %. Druga najzastupljenija djelatnost je djelatnost javne uprave i obrane, obrazovanje, djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi na koju otpada 14,1 % BDV-a, dok je treća najzastupljenija djelatnost poslovanje nekretninama s udjelom od 12,7 %. Iz navedenog se može primjetiti kako su u Dubrovačko-neretvanskoj županiji izuzetno razvijene djelatnosti tercijarnog i kvartarnog sektora, pri čemu u gospodarstvu dominira turizam.

BDP po stanovniku (BDp pc) DNŽ iznosio je 2014. g. 77.652 kn. Nacionalni prosjek iznosio je te godine 77.456 kn, iz čega proizlazi kako je Dubrovačko-neretvanska županija blago iznad

tog prosjeka. Sukladno porastu ukupnog BDP-a, i BDP pc u recentnim godinama bilježi porast.

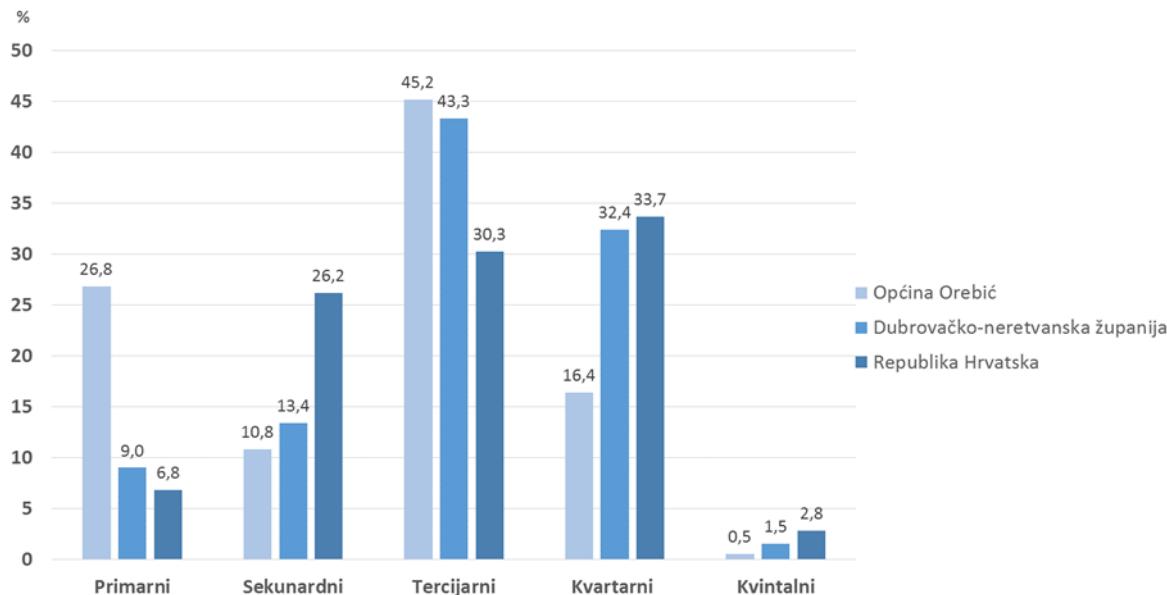
Prema regionalnom indeksu konkurentnosti DNŽ je 2013. g. rangirana kao deseta u Republici Hrvatskoj, što ju stavlja na središnje mjestu među hrvatskim županijama prema konkurentnosti. Prema usporedbi s prijašnjim godinama zaključuje se kako županiju karakterizira stagnacija konkurentnosti.

3.3.2. Tržište rada

Prema Popisu stanovništva 2011. g. radni kontingenat (15-64 g.) Općine Orebić iznosio je 2.641 stanovnika, odnosno 64,1 % od ukupnog broja stanovnika. Navedeni udio niži je od udjela DNŽ (65,9 %) i Hrvatske (67,1 %). U odnosu na 2001. g. apsolutan broj stanovnika radnog kontingenta Općine Orebić je smanjen za 0,9 % (-66 osoba). Broj radno aktivnih stanovnika u Općini Orebić iznosio je 2011. g. njih 1.972, što je porast od visokih 20,4 % u odnosu na 2001. g. kada je bilo 1.638 radno aktivnih stanovnika. Može se zaključiti kako posljednje međupopisno razdoblje prikazuje pozitivne trendove koji se očituju u velikom relativnom porastu broja radno aktivnih stanovnika u Općini Orebić, što nije slučaj na županijskoj i nacionalnoj razini. Udio radno aktivnog stanovništva u odnosu na broj stanovnika radnog kontingenta iskazuje se stopom aktivnosti stanovništva. Ona je u Općini Orebić 2011. g. iznosila 74,7 %, dok je u DNŽ iznosila 64,2 %, a u Hrvatskoj 62,5 %. Iskorištenost radnog kontingenta mnogo je veća u Općini Orebić nego na županijskoj i nacionalnoj razini.

Prema podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, na dan 31.12. 2016. g. u Općini Orebić, registriran je ukupno 931 osiguranik obveznog mirovinskog osiguranja. To je za 3,3 % više u odnosu na 2011. g. Ukoliko kretanje broja zaposlenih u razdoblju 2011.-2016. g. usporedimo sa županijskom i nacionalnom razinom, Općina Orebić zabilježila je porast (3,3 %), dok Dubrovačko-neretvanska županija (-0,8 %) i Republika Hrvatska (- 1,9 %) bilježe pad. Analizom strukture zaposlenih po sektorima djelatnosti sukladno Popisu stanovništva 2011. g. ustanovljeno je kako u Općini Orebić najviše zaposlenih radi u tercijarnom sektoru (45,3 %). Unutar tog sektora zaposleni su radili u djelatnostima pružanja smještaja i pripreme i usluživanja hrane (22,8 %), trgovine na veliko i malo; popravka motornih vozila i motocikala (11,4 %) te prijevoza i skladištenja (8,5 %). U 2016. g. najveći broj zaposlenih po osnovi osiguranja činili su zaposleni kod pravnih osoba (65,3 %), radnici

kod fizičkih osoba (13,6 %) i obrtnici (10,3 %), a slijede osiguranici u kategoriji samostalne profesionalne djelatnosti (4,7 %), poljoprivrednici (3,4 %) te osiguranici u produženom osiguranju (2,6 %). Na području Općine 2011. g. ukupno 581 osoba putovala je na rad u naselje izvan mjesta stanovanja, što je 14,1 % ukupnog broja stanovnika.

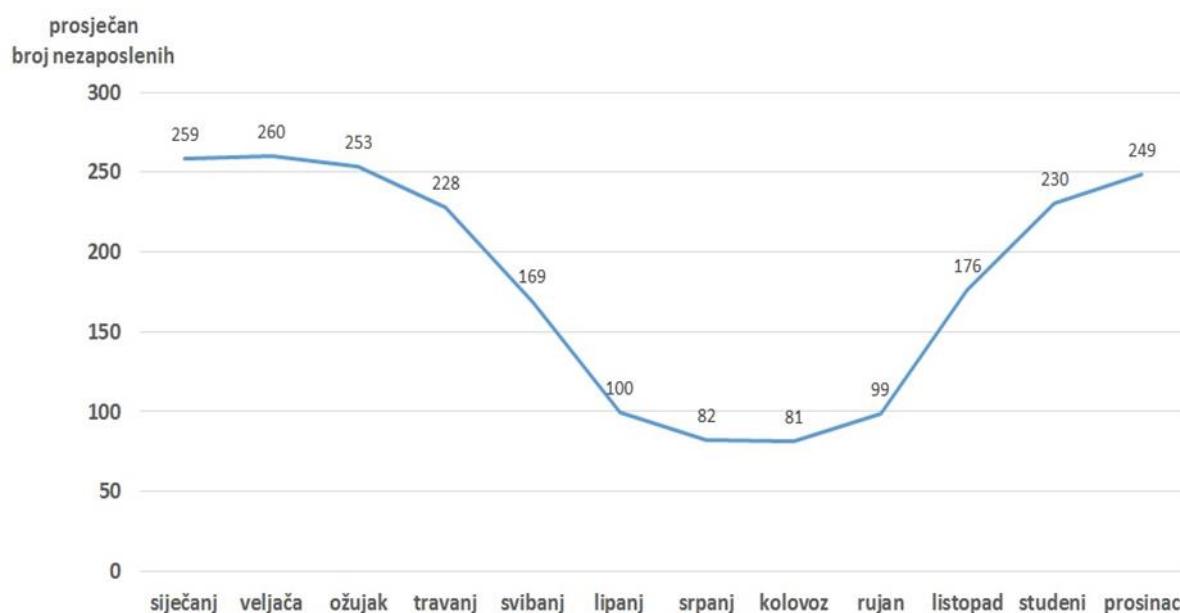

Sl. 5. Udjeli zaposlenih prema sektorima djelatnosti u Općini Orebić, Dubrovačko-neretvanskoj županiji i Republici Hrvatskoj 2011. godine

Izvor podataka: Popis stanovništva, 2011.

Prema podacima HZZ PU Dubrovnik (2017) na području Općine Orebić je 31.12. 2016. g. evidentirano ukupno 210 nezaposlenih osoba. U odnosu na isti datum u 2012. g. to je pad za 16,0 %, odnosno 19,5 % u odnosu na 2015. g. Godišnja kretanja prosječno nezaposlenih na području Općine Orebić u razdoblju 2012.-2016. g. znatno variraju, pa je tako rast prosječno nezaposlenih zabilježen u razdoblju 2012.-2015. g., dok je 2016. g. zabilježen pad za 21,6 % u odnosu na 2015. g. Taj je pad u razdoblju 2015.-2016. g. bio veći i u odnosu na državni prosjek (15,4 %) te županijski prosjek (13,5 %) što ukazuje na povoljne trendove na lokalnom tržištu rada. Na temelju podataka o nezaposlenima kojima raspolaže Područni ured Dubrovnik Hrvatskog zavoda za zapošljavanje te broju osiguranika po osnovama osiguranja koje vodi Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje izračunata je stopa

nezaposlenosti za područje Općine Orebić¹. U 2016. g. iznosila je 16,0 % što je najniža stopa od 2011. g. Stopa nezaposlenosti na području Općine Orebić u razdoblju 2011.-2016. g. bila je viša u odnosu na prosjek Dubrovačko-neretvanske županije i Republike Hrvatske što znači da su evidentirani problemi tržišta rada koje obilježava neusklađenost ponude i potražnje, nedostatak radnih mesta dodatno izraženi na razini Općine Orebić. Problem nezaposlenosti obuhvaća sve dobne skupine Općine Orebić, pri čemu najveći udio prosječno nezaposlenih osoba prema dobnim skupinama u razdoblju 2012.-2016. g. čine mladi u dobi od 20-24 i 25-29. g. Tržište rada Općine Orebić, kao i ostala turistička mjesta, obilježava sezonsko kretanje nezaposlenosti. Prema podacima o prosječnom broju nezaposlenih po mjesecima u razdoblju 2012.-2016. g. najniži broj prosječno nezaposlenih zabilježen je mjesecu kolovozu (81), a najviši u veljači (259).

Sl. 6. Prosječan broj nezaposlenih po mjesecima u Općini Orebić tijekom razdoblja 2012.-2016. godine

Izvor podataka: HZZ PU Dubrovnik, 2013.-2017

¹ Realna stopa nezaposlenosti u Općini Orebić je niža od ovdje prikazane s obzirom da su prilikom izračuna radno aktivnog stanovništva korišteni podaci o broju zaposlenih osoba kako ih vodi HZMO, odnosno onih koji rade u gospodarskim subjektima registriranim na području Općine, dok su izostavljeni oni stanovnici zaposleni u ostalim jedinicama lokalne samouprave.

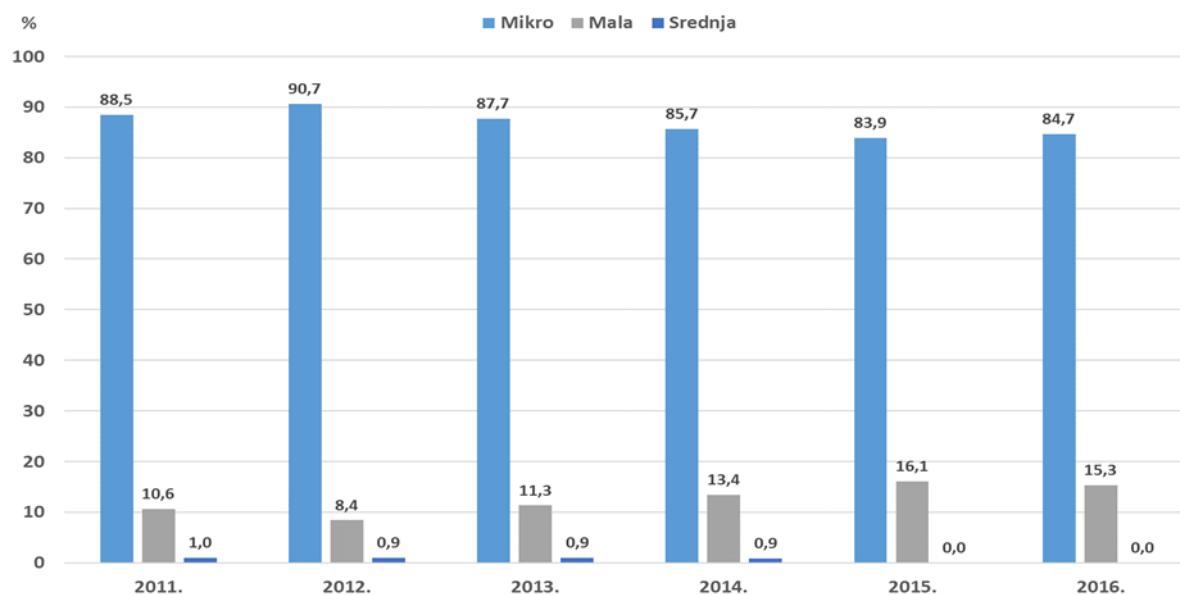
3.3.3. Poduzetništvo i obrtništvo

Na području Općine Orebić zabilježeno je 2016. g. 111 poduzeća, što je blagi pad u odnosu na godinu prije kada ih je bilo 112. No promatrajući sveukupno razdoblje 2011.-2016. g. broj poduzeća porastao je za 6,7 %. Prema kategorijama poduzeća po veličini najveći porast ostvaren je u skupini malih poduzeća gdje je njihov broj porastao za 54,5 %, odnosno s 11 na 17. Za 2,2 % porastao je broj mikro poduzeća, koja su ujedno najbrojnija skupina, dok je jedino poduzeće u kategoriji onih srednje veličine prestalo spadati u tu kategoriju 2015. g. od kada nema niti jednog srednje velikog poduzeća na području Općine Orebić. Mikro poduzeća najbrojnija su skupina u kojoj su 2016. g. bila 94 poduzeća, što je 84,7 % od ukupnog broja, dok su mala poduzeća činila 15,3 % ukupnog broja. S obzirom kako je jedino poduzeće u kategoriji srednje velikih ispalo iz te skupine 2015. g., može se zaključiti kako danas gospodarstvo Općine Orebić u cijelosti čine mikro i mala poduzeća.

Prema djelatnostima najveći broj poduzeća u Općini zabilježen je 2016. g. u djelatnosti trgovine na veliko i malo u kojoj su djelovala 24 poduzeća, odnosno 21,6 % od njihova ukupnog broja. Druga po zastupljenosti djelatnost s također nešto više od petine poduzeća (20,7 %) je prerađivačka industrija u kojoj su te godine djelovala 23 poduzeća, a slijedi djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane s udjelom od 14,4 %, odnosno 16 poduzeća. Od ostalih djelatnosti prema zastupljenosti se ističu još poslovanje nekretninama, poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo, građevinarstvo te prijevoz i skladištenje. U razdoblju 2011.-2016. g. najveći relativan porast broja poduzeća zabilježen je u djelatnostima opskrbe vodom, uklanjanja otpadnih voda i gospodarenja otpadom te ostalim uslužnim djelatnostima. Treba spomenuti i kako je ostvaren porast broja poduzeća u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane za 14,3 % što ukazuje na kontinuirani razvoj turizma.

Poduzeća na području Općine Orebić ostvarila su 2016. g. ukupno 243,5 milijuna kuna prihoda uz istovremene rashode u visini od 246,4 milijuna kuna. Ukupni prihodi, ali i rashodi poduzeća u Općini bilježili su kontinuirani porast u razdoblju 2011.-2015. g., nakon čega je došlo do njihova blagog smanjenja 2016. g. Sveukupno gledajući prihodi su 2016. g. bili za 32,7 %, a rashodi za 25,5 % viši u odnosu na 2011. g. što ukazuje na porast sveukupne gospodarske aktivnosti na području Općine. Struktura prihoda i rashoda prema djelatnostima ukazuje na dominaciju prerađivačke industrije i trgovine koje su zajedno u

ukupnim prihodima 2016. g. sudjelovale s udjelom od 58,1 %, a u rashodima s udjelom od 56,1 %. Pojedinačno, prerađivačka industrija u prihodima sudjeluje s udjelom od 33,2 %, odnosno jednom trećinom, a u rashodima s neznatno nižih 32,3 %. Od ukupnog broja poduzeća na području Općine Orebić 2016. g. je njih 66,7 % spadalo u skupinu dobitaša.

Sl. 7. Struktura poduzeća prema veličini na području Općine Orebić u razdoblju 2011.-2016. godine

Izvor podataka: FINA, 2017

U poduzećima na području Općine Orebić bilo je 2016. g. zaposleno 476 osoba, što je porast od 7,7 % u odnosu na 2011. g. Kretanje broja zaposlenih u poduzećima ukazuje na kontinuirani pozitivan trend koji traje od 2012. g. G. 2016. u mikro poduzećima bilo je zaposleno 41,0 % svih zaposlenih u poduzećima. Prosječna mjesecna neto plaća po zaposlenom u poduzećima na području Općine Orebić iznosila je 2016. g. 4.677 kuna. Pritom je prosječna mjesecna neto plaća u mikro poduzećima znatno nižih 3.771 kuna, dok je u malim poduzećima iznosila 5.306 kuna. Ukupne prosječne plaće u poduzećima porasle su u razdoblju 2011.-2016. g. za 16,5 %. Najviše prosječne mjesecne neto plaće po zaposlenom zabilježene su 2016. g. u poduzećima koja su djelovala u djelatnosti trgovine na veliko i malo u iznosu od 6.400 kn. G. 2016. poduzeća na području Općine Orebić ukupno su izvezla robe, dobara i usluga u vrijednosti od 13,8 milijuna kuna, dok je istovremeno uvoz iznosio svega 408 tisuća kuna. Iz navedenog proizlazi kako je

trgovinski saldo 2016. g. bio pozitivan te je iznosio 13,4 milijuna kuna. Trgovinski saldo kontinuirano je pozitivan u razdoblju 2011.-2016. g.

Na području Općine Orebić ne postoje poduzetničke potporne institucije (PPI). Prema podacima Jedinstvenog registra poduzetničke infrastrukture na području Dubrovačko-neretvanske županije nalaze se četiri PPI, od čega su tri u Dubrovniku, a jedna u Korčuli.

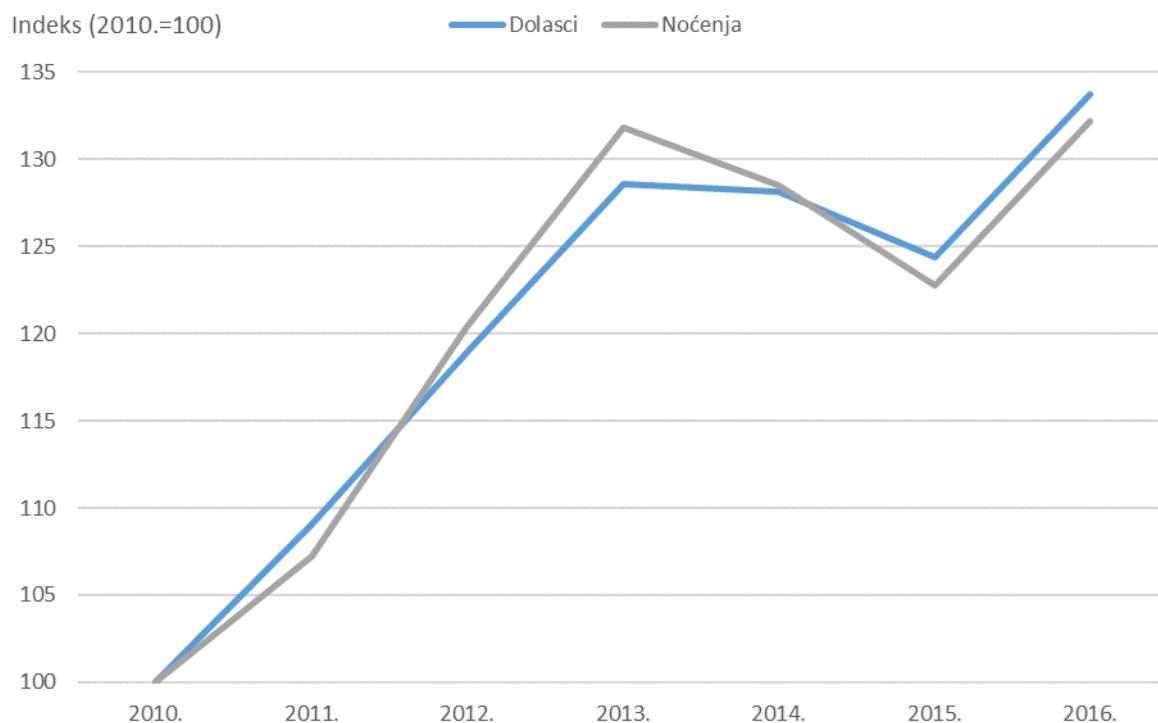
Prema podacima Obrtnog registra (2017) na području Općine Orebić na dan 31. prosinca 2016. g. bilo je aktivno ukupno 168 obrta. S aspekta prostornog razmještaja najveći broj obrta, njih 51,2 % (86 obrta) nalazi se na području naselja Orebića. G. 2016. je na području Općine Orebić bilo 12,0 % više obrta u odnosu na 2011. g. Pritom treba istaknuti kako je intenzivniji porast prisutan u ostalim općinskim naseljima, dok je u središtu (naselju Orebiću) prisutna stagnacija njihova broja. U razdoblju 2011.-2016. g. porast broja obrta zabilježen je u 9 naselja od njih ukupno 14.

3.3.4. Turizam

Turizam je najvažnija gospodarska grana u Općini Orebić. Navedeno je posljedica samog geografskog poluotočnog položaja, no i niza prirodnih i kulturnih turističkih atrakcija. U Općini Orebić 2016. g. ostvareno je ukupno 105.876 dolazaka turista. Navedeni broj za 22,8 % je viši u odnosu na 2011. g. Općina Orebić druga je u DNŽ prema udjelu turističkih noćenja s 12,8 %, nakon Grada Dubrovnika. Navedeni podatak potvrđuje razvijenost turizma Općine Orebić i njeno značenje kao sekundarnog turističkog centra DNŽ. U razdoblju 2011.-2016. g. prosječna duljina trajanja boravka turista u Općini Orebić iznosila je 8,1 dana, dok je prosjek Dubrovačko-neretvanske županije znatno manji i iznosi svega 4,7 dana. Ovo ukazuje na znatno veći interes turista za dugotrajnim boravkom u Općini.

U naselje Orebić je 2016. g. došlo ukupno 59.866 turista, što je 56,5 % od ukupnog broja turista u Općini. Drugo najznačajnije naselje s ovog aspekta je Kučište u koje je iste godine došlo 17.114 turista, odnosno 17,6 % od ukupnog broja. Ostala naselja ističu se znatno manjim brojem turističkih dolazaka, te niti jedno od njih nije zabilježilo preko deset tisuća dolazaka. S prostornog aspekta primjetno je kako se naselja s najvećim brojem dolazaka nalaze u zapadnom dijelu općine, pri čemu se uz već navedena naselja Orebić i Kučište ističu brojem dolazaka Viganj (8.605) i Lovište (6.719). Zanimljivo je kako su naselja s prosječno najduljim boravkom turista u razdoblju 2010.-2016. g. upravo ona s manjim brojem zabilježenih turističkih dolazaka i noćenja. Radi se o naseljima Pijavičinom u kojem

duljina trajanja boravka turista iznosi 13,2 dana, Oskorušnom (11,1), Podobuču (10,1) i Kuni Pelješkoj (10,0). Primjeno je kako se sva ova naselja nalaze u istočnom dijelu Općine te su središta svih njih izuzev Podobuča smještena u unutrašnjosti.

Sl. 8. Indeks kretanja broja turističkih dolazaka i noćenja u Općini Orebic u razdoblju 2010.-2016. godine

Izvor podataka: TZ Općine Orebic, 2017

Prema vrsti smještajnih objekata u kojima odsjedaju turisti na području Općine Orebic najveći udio zauzima kategorija privatnog smještaja u kojem je u razdoblju 2010.-2014. g. u prosjeku odsjedalo 38,7 % turista. 29,6 % turističkih dolazaka odnosi se na hotele, a 22,7 % na kampove. Ostale vrste smještaja znatno su manje zastupljene te u niti jednoj od njih nije pojedinačno ostvareno preko 5,0 % turističkih dolazaka. U razdoblju 2010.-2016. g. broj turističkih dolazaka u hotele porastao je za 14,5 %, u privatni smještaj za 38,6 %, a u kampove za visokih 50,3 %. Glavna karakteristika turizma u Hrvatskoj jest njegov sezonalni karakter. Naime, masovni kupališni turizam koji je razvijen na hrvatskoj obali, pa tako i u Općini Orebic, karakterizira dolazak najvećeg broja turista tijekom ljetnih mjeseci. U razdoblju 2010.-2016. g. tako je u prosjeku najveći udio od ukupnog broja turista zabilježen u kolovozu kada dolazi njih 33,2 %. Istovremeno je to mjesec s najvećim udjelom noćenja

(36,4 %). Neznatno manje udjele dolazaka (32,1 %) i noćenja (33,1 %) bilježi mjesec srpanj, pa se može zaključiti kako u samo ova dva mjeseca Općinu Orebić posjete dvije trećine od ukupnog broja turista koje ostvare jednakotoliko noćenja. Podaci ukazuju kako postoji blagi porast udjela broja dolazaka u izvansezonskim mjesecima u ukupnim dolascima, što je vrlo povoljan pokazatelj koji ukazuje na blagi trend smanjenja sezonalnosti.

Najveći broj turista u Općini Orebić čine stranci koji u ukupnom broju turista sudjeluju s udjelom od visokih 93,9 %. Domaći turisti čine preostalih 6,1 % (prosjek za razdoblje 2010.-2016. g.). Prema pojedinačnim državama u prosjeku svake godine 19,4 % turista odnosi se na turiste iz Poljske, dok je Nijemci drugi najzastupljeniji s udjelom od 13,3 %. Prosječna duljina trajanja boravka turista prema emitivnim državama u razdoblju 2010.-2016. g. ukazuje kako u prosjeku domaći turisti ostaju nešto duže (8,2 dana) u odnosu na strane turiste (8 dana). Prema dobnoj skupini turista može se zaključiti kako su udjeli poprilično jednakost zastupljeni, pri čemu se ipak ističe najveći udio dolazaka turista u dobi 41-50 g. (19,8 %). Nešto slabijim udjelom ističe se dobna skupina 31-40 g. (18,2 %), dok se najmanji udio odnosi na djecu u dobi 13.-18. g. (8,4 %).

Prema podacima sustava eVisitor, na prostoru Općine Orebić je u 2016. g. evidentirano 1.744 objekata s ukupno 16.608 kreveta. Najviše smještajnih objekata evidentirano je u naselju Orebić (54,2 %). Analizom broj kreveta u smještajnim objektima također je utvrđeno kako ih se najveći broj nalazio u naselju Orebić (48,5 %). U naseljima Viganj, Lovište i Kučište nalazilo se više od 1.000 postelja čiji kapaciteti obuhvaćaju 34,8 % ukupnog broja kreveta. Ostala naselja imaju manje od 700 raspoloživih kreveta. U strukturi kreveta prema kategorijama smještaja u 2017. g. najveći ih je broj evidentiran u objektima u domaćinstvu te nekomercijalnom smještaju koji zajedno zauzimaju dvije trećine ukupnog broja kreveta. Smještaj u domaćinstvima (kućanstvima) je glavni oblik smještajne ponude na području Općine Orebić. U 2016. g. ovaj je oblik smještaja zauzimao ukupno 35,4 % ukupnog broja kreveta na području Općine te ima najravnomjerniju rasprostranjenost budući da u gotovo svim naseljima postoji registrirani kreveti u ovom obliku smještaja. Ipak, prednjači naselje Orebić u kojem se nalazi 54,1 % svih registriranih kreveta. U 2016. g. je na području Općine Orebić bilo registrirano ukupno 18 kampova. Najveći broj kampova nalazi se u zapadnom dijelu Općine, pri čemu najviše u Orebiću i Stankovićima. Smještajni kapaciteti u kampovima su 2016. g. obuhvaćali ukupno 19,6 % ukupnog broja kreveta u Općini Orebić, pri čemu se najveći broj kreveta nalazio u Kučištu, Orebiću i Vignju.

Važna turistička infrastruktura su plaže, kojih je na području Općine Orebić ukupno 33 s ukupnom površinom od 68.196 m². Ostalu turističku infrastrukturu čine sadržaji koji izravno

ili neizravno utječu na razvoj turizma i u funkciji su turističke ponude Općine. To su ugostiteljski objekti, kongresni prostori, garaže i parkirališta, dvorane, zabavni parkovi, sportsko-rekreacijski centri te ostali objekti koji se koriste kao turistički resurs. Na području Općine Orebić posluje niz restorana, konoba, vinoteka, vinarija te ostalih ugostiteljskih objekata koji čine resursnu osnovu za promociju i prezentaciju gastronomске ponude.

3.3.5. Poljoprivreda i ribarstvo

Unatoč raspoloživim prirodnim resursima, komplementarnosti poljoprivrede s turizmom i ugostiteljstvom kao najrazvijenijim djelatnostima te tradiciji vinogradarstva i vinarstva, poljoprivreda nije adekvatno razvijena na prostoru Općine Orebić. Prema podacima o zaposlenima po djelatnostima 2011. godine 49 osoba iz Općine Orebić bilo je zaposleno u djelatnostima primarnog sektora što je činilo 8,3 % ukupnog broja zaposlenih u Općini. Ovakav udio posljedica je stoljetne tradicije i razvijenosti vinogradarstva na prostoru Općine. Vinogradarstvo za razliku od nekih drugih poljoprivrednih kultura (npr. maslinarstva) karakterizira složeniji način obrađivanja te time bavljenje vinogradarstvom zahtjeva i više radne snage. Općinu karakteriziraju izrazito veliki potencijali razvoja poljoprivrede, posebice u unutrašnjem dijelu Općine (Župi Pelješkoj). Prema načinu korištena poljoprivrednih zemljišta 66,87 % njih čine vinogradi, a još 1,03 % pripada iskrčenim vinogradima. U strukturi zemljišta koja su zatražila državne potpore kategorija plemenita vinova loza čini 77,24 % površine od ukupne površine za koju su zatražene potpore na razini Općine. Takav udio vinograda i vinogradarstva rezultat je tradicije vinogradarstva u Pelješkom kraju. Značaj vinogradarstva i vinarstva potvrđuje i činjenica da je vino autohtone sorte Plavac mali s položaja Dingača prvo hrvatsko vino kojem su zaštićeni način proizvodnje i podrijetlo. Prema podacima agencije za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju na području Općine Orebić prisutni su pozitivni trendovi u razdoblju 2011.-2015. g. Broj poljoprivrednih gospodarstava i površina zemljišta je u porastu. Prosječna veličina parcele na prostoru Općine Orebić iznosi 0,15 ha, dok je prosječna veličina zemljišta po poljoprivrednom gospodarstvu 1,65 ha. To je manje od prosjeka Hrvatske gdje prosječna veličina parcele 0,89 ha, a prosječna veličina zemljišta po poljoprivrednom gospodarstvu 7,05 ha. Nepovoljan faktor u poljoprivredi je starost poljoprivrednika, što je obilježje je samo Orebića već i cijele Hrvatske.

Ribarstvo je puno razvijenije i ima veći utjecaj na gospodarstvo u susjednim Općinama, nego u samoj Općini Orebić. U prilog tome idu i podaci o broju plovila po općinama i gradovima u Dubrovačko-neretvanskoj županiji. Primjerice Malostonski zaljev koji ima ogromni značaj i tradiciju u uzgoju ribe i školjkaša, ima dvostruko više plovila nego Orebić. U samoj Općini Orebić ribarstvo se uglavnom svodi na individualni ulov ribara s dozvolom za mali i sportski ribolov te neznatan broj profesionalnih ribara. Prema podacima Ministarstva poduzetništva, obrta i gospodarstva, na prostoru Općine Orebić u Ožujku 2017. g. registrirano je 11 obrta koji se bave djelatnostima iz sektora ribarstva. U izvješću stanju u prostoru Općine Orebić (2010.-2013.) utvrđene su dvije potencijalne lokacije za kavezni uzgoj riba. Oba se nalaze na sjevernoj obali Općine Orebić.

3.4. Gospodarenje prostornim resursima

Prostorni resursi su jedan od ključnih čimbenika razvoja svakog područja, pri čemu njihova struktura i brojnost kroz adekvatnu i održivu valorizaciju mogu biti glavni nositelji razvoja. U sklopu analize prostornih resursa Općine Orebić identificira se i analizira nekoliko segmenata: prirodni resursi, kakvoća i zaštita okoliša, upravljanje prirodnim i antropogenim rizicima, zaštita prirode te javne površine i napušteni prostori.

3.4.1. Prirodni resursi

Najvažniji prirodni resursi na području Općine Orebić su tlo, more, solarna (sunčeva) energija te potencijali koji proizlaze iz povoljnih karakteristika vjetra. I dok se potencijal tla prvenstveno odnosi na njegove povoljne karakteristike za korištenje u poljoprivredne svrhe, more je važan resurs s aspekta razvoja turizma, marikulture, ribarstva, ali i prometnog povezivanja pomorskim putem. Prema podacima o prosječnoj godišnjoj solarnoj iskoristivosti područje Općine Orebić karakterizira izuzetno veliki potencijal korištenja solarne energije. Potencijal vjetra kao prirodnog resursa Općine Orebić očituje se s dva aspekta. Prvi aspekt predstavlja korištenje vjetra u svrhu razvoja turističkih sadržaja kao što je wind surfing koji je razvijen u naseljima Viganj i Lovište, dok se drugi odnosi na potencijale za proizvodnju električne energije vjetroelektranama. Osim navedenih prirodnih resursa treba napomenuti kako zbog razvijene poljoprivrede postoji i potencijal korištenja biomase u svrhu proizvodnje biogoriva, što je moguće preradom postojećih organskih

resursa dobivenih kroz poljoprivrednu proizvodnju. Na području Općine nalazi se niz manjih izvora pitke vode koji su u prošlosti bili korišteni, no njihova valorizacija je s vremenom prestala nakon razvoja vodoopskrbne infrastrukture. Trenutno stanje raspoložive količine vode iz ovih izvora nije poznato te su potrebna dodatna istraživanja.

3.4.2. Kakvoća i zaštita okoliša

Kakvoća okoliša na području Općine Orebić, obuhvaćajući tlo, vodu i zrak, može se okarakterizirati vrlo dobrom, unatoč postojanju pojedinih izvora emisija u okoliš. Prema podacima Registra onečišćavanja okoliša (ROO) u razdoblju 2011.-2015. g. na području Općine Orebić zabilježeno je ukupno 66 izvora emisija u okoliš, pri čemu 13 u zrak (19,7 %), a 53 u vodu (80,3 %). U promatranom razdoblju nije zabilježen niti jedan izvor emisija u tlo. Prema podacima o kakvoći mora na plažama svih devet plaža na kojima su izvršena mjerena u recentnim godinama dobila su ocjenu izvrsne kakvoće.

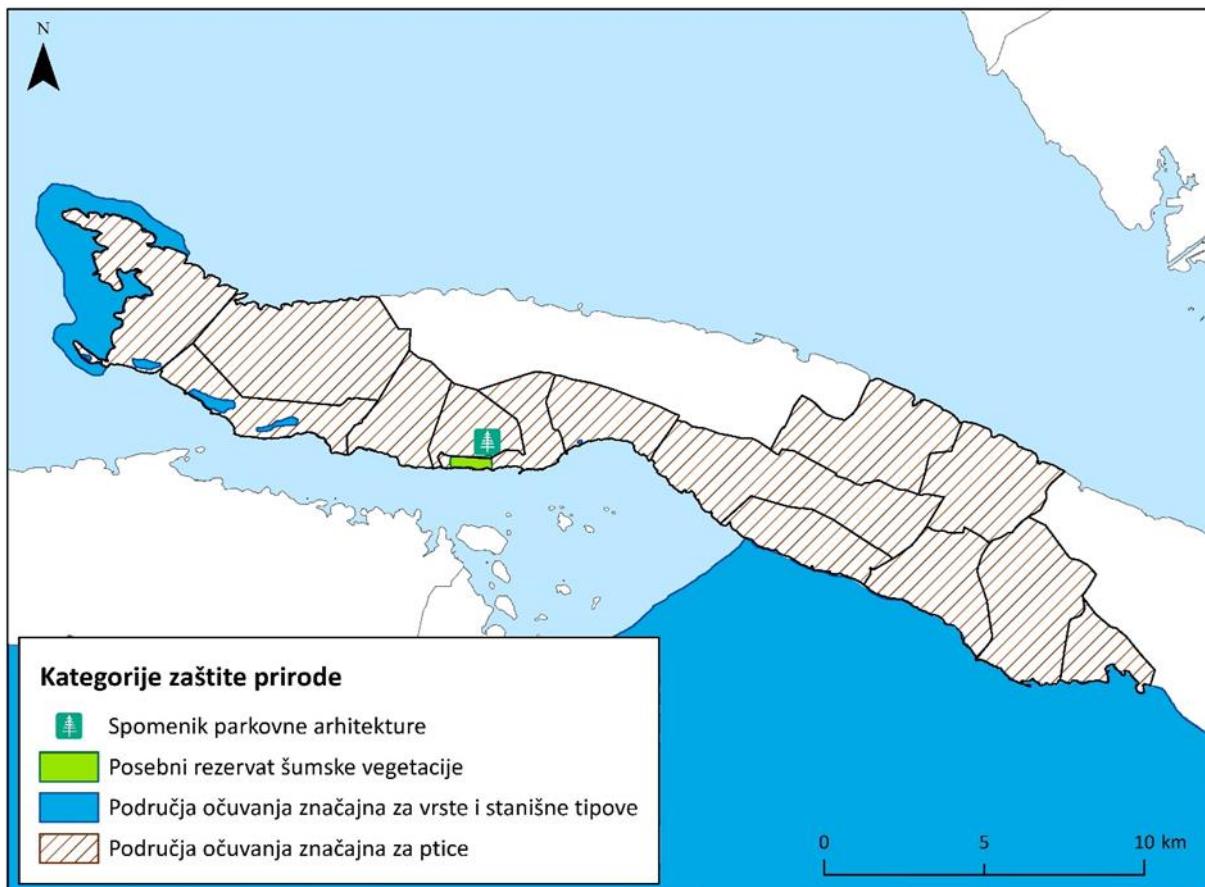
3.4.3. Upravljanje prirodnim rizicima

Jedan od najvećih prirodnih rizika je onaj od potresa, na koji ljudski faktor nema utjecaja u sprječavanju da se dogodi, već je jedino što se može učiniti prilagodba stambenih objekata da budu otporniji na potrese. Prostor Općine Orebić pripada tektonski vrlo kompleksnom području dodira Jadranske mikroploče i Vanjskih Dinarida zbog čega ima povećanu seizmičnost i opasnost od snažnih potresa. U analizi potresne opasnosti koristi se mjera gravitacijskog ubrzanja (g) koja za Općinu Orebić za povratno razdoblje od 475 godina iznosi 0,28 g čime se prostor Općine Orebić svrstava u seizmološki najugroženije dijelove Republike Hrvatske. Od ostalih prirodnih rizika izdvajaju se klizišta, pri čemu je na prostoru Općine zabilježeno jedno aktivno ili moguće klizište ili odron u naselju Vignju. Na području Općine nalaze se 33 bujice i manja potoka pri čemu treba napomenuti kako se povećana opasnost od bujica može pojaviti usred intenzivnih kiša. Procjena ugroženosti od požara i tehničke eksplozije na području Dubrovačko-neretvanske županije (2015) navodi kako se na području Županije povremeno pojavljuju veliki požari, pri čemu je to slučaj i u Općini Orebić. Navedeni podaci ukazuju na stvarnu i stalno prisutnu opasnost od požara koji zbog porasta temperatura u recentnim godinama postaju sve učestaliji i sve intenzivniji. Od antropogenih rizika u Općini Orebić izdvajaju se požari i tehničko-tehnološke eksplozije, pri

čemu se opasne tvari nalaze prvenstveno na području općinskog središta gdje je najveća koncentracija gospodarskih subjekata. Sustav prevencija rizika i djelovanja u slučaju katastrofa čine dobrovoljna vatrogasna društva (DVD) i ambulante, odnosno liječnici.

3.4.4. Zaštita prirode

Na području Općine Orebić dvije su prostorne cjeline zaštićene u okviru Zakona o zaštiti prirode (2013) kao prirodne vrijednosti te se obje nalaze u samom općinskom središtu Orebiću. Odnosi se to na Čempresadu „Pod gospu“ i skupinu čempresa u Orebiću uz crkvu Gospe od Karmena.

Sl. 9. Prostorni razmještaj elemenata zaštićene prirodne baštine Općine Orebić

Izvor podataka: Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Dubrovačko-neretvanske županije, 2017; Bioportal, 2017

Područje Općine dio je mreže Natura 2000, pri čemu je cijelokupan prostor Općine pokriven POP područjem (područje očuvanja značajno za ptice) „Srednjedalmatinski otoci i Pelješac“ što predstavlja enorman prirodni (i turistički) resurs. Od elemenata POVS tipova (područje očuvanja značajno za vrste i staništa), na prostoru Općine Orebić utvrđeno ih je pet: „Pelješac – od uvale Rasoka do rta Osičac“, „Orebić – Osirac“, „Lastovski i Mljetski kanal“, „Izvor špilja kod Jurjevića“ te „Jugoistočni dio Pelješca“.

3.4.5. Javne površine i napušteni prostori

Na području Općine Orebić javne površine pretežno čine općinske prometnice, manji trgovи i područja uz obalu (rive) s pripadajućim sadržajima, te plaže. Na području Općine ne postoji veliki trg ili slična uređena javna površina na kojoj bi bilo omogućeno okupljanje izuzetno velikog broja ljudi. Javnim površinama i zelenilom na u Općini Orebić upravlja lokalno komunalno poduzeće KTD Bilan. Javne površine predstavljaju važan aspekt Općine s obzirom na turističku razvijenost i sve veći broj turista koji zahtjevaju adekvatan prostor za provođenje slobodnog vremena i rekreatiju, stoga ih je nužno kontinuirano održavati i unaprjeđivati kako bi se zadovoljile potrebe lokalnog stanovništva i turista. U Općini se nalazi niz napuštenih prostora, od kojih se pojedina mogu svrstati u kategoriju brownfielda (napuštena industrijska i/ili vojna područja). Neki od najvažnijih napuštenih prostora s velikim potencijalom su Mlinice u naselju Orebiću u vlasništvu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti te puštena industrijska zgrada prerade rogača i smokava na ulazu u Lovište. Potrebno je napomenuti kako je prilikom revitalizacije napuštenih prostora, odnosno njihova ponovnog stavljanja u funkciju nužno rješavanje imovinsko-pravnih odnosa s obzirom da je najveći dio njih u privatnom vlasništvu.

3.5. Infrastrukturna podloga

Jedan od općih ciljeva u prostornom razvoju nekog područja vezan je uz osiguravanje odgovarajuće kvalitete infrastrukturnog sustava. U kontekstu razvoja Općine Orebić ona je razmatrana u pogledu analize prometne, komunalne, energetske i telekomunikacijske infrastrukture. Gospodarski i društveni razvoj ovisi svim stanjima i funkcijama infrastrukture što je dodatno izraženo kroz odvijanje suvremenih integracijskih procesa i globalizacije koji

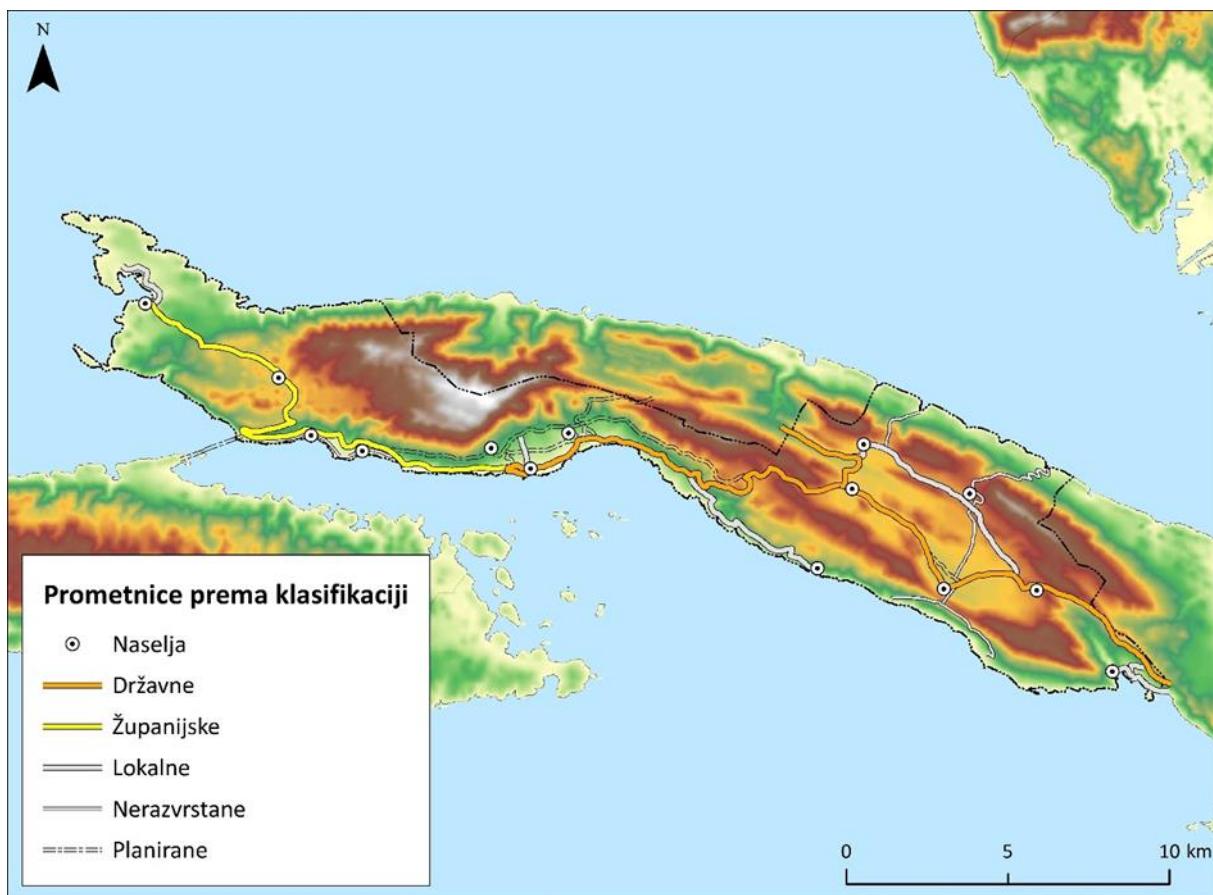
sve više traže eliminiranje infrastrukturnih ograničenja u svrhu povećanja konkurentnosti i realizacije vlastitih razvojnih potencijala.

3.5.1. Prometna infrastruktura

Geografski smještaj Općine Orebić na samom jugoistočnom dijelu poluotoka Pelješac još uvijek nije valoriziran pomoću kvalitetne prometne infrastrukture što znači kako je ovaj prostor u prometnom smislu izoliran. Iako postojeći prometni sustav osigurava povezivanje s prometnicama višeg reda, postojeće stanje prometnica otežava povezivanje i dostupnost lokalnih centara te Grada Dubrovnika kao središta Dubrovačko-neretvanske županije. U pogledu prometne dostupnosti nije došlo do realizacije prometne infrastrukture kojom bi se Južna Dalmacija kvalitetnije povezala sa ostatkom Hrvatske. To se ponajprije odnosi na realizaciju Pelješkog mosta koji bi prostoru poluotoka Pelješca, pa tako i Orebića, dao novi razvojni impuls.

Cestovni prometni sustav Općine Orebić čini mreža državnih, županijskih, lokalnih i nerazvrstanih cesta. Ukupna duljina razvrstanih cestovnih prometnica (državne, županijske i lokalne ceste) iznosi 66,9 km što je 6,2 % ukupne duljine prometnica u Dubrovačko-neretvanskoj županiji. Najveći udio cestovnih prometnica odnosi se na državne prometnice (44,54 %), dok lokalne i nerazvrstane imaju po 29,6 %. Najmanji udio imaju županijske ceste (25,86 %). Pokazatelji gustoće prometnica ukazuju na manju razgranatost cestovnih prometnica čemu je uzrok specifična konfiguracija terena i nepravilna distribucija naseljenosti, ali i na važnost državnih cesta u prometnom sustavu Općine Orebić. Državna cesta D414 glavna je javna cesta koja prolazi područjem Općine Orebić te omogućuje povezivanje jugoistočnog i sjeverozapadnog dijela poluotoka, a na prostoru Općine prolazi duljinom od 26,5 km čineći tako 39,6 % ukupne duljine razvrstanih cesta. Dodatnu važnost ovoj cesti daje i spoj do trajektne luke Orebić čime se otok Korčula spaja na mrežu državnih prometnica. Na D414 spaja se druga najvažnija cestovna prometnica, županijska cesta Ž6215 koja se nadovezuje na D414 od trajektne luke Orebić do naselja Lovišta čime se u objedinjenu cjelinu spajaju najudaljeniji dijelovi Općine Orebić. Na D414 spaja se i državna cesta D415 koja u duljini od 3,3 km na prostoru Općine Orebić spaja naselje Donja Banda i susjednu Općinu Trpanj. Unutarnju koherentnost prostora, odnosno transverzalnu povezanost naselja omogućuje mreža lokalnih cesta ukupne duljine 19,8 km. Posebno je značajno istaknuti sezonske promjene opterećenja prometnica pri čemu su one znatno

opterećenije tijekom ljetnih mjeseci kada se PGDP i PLDP udvostruče. Vidljiva je velika prometna izoliranost jer putovanje do središta županije traje dva i pol sata, a do prvog urbanog središta (Grad Ploče) jedan sat uz korištenje trajektnog prijevoza. U kontekstu prometa u mirovanju ističe se nedostatak parkirnih mjesta tijekom ljeta, odnosno turističke sezone kada se potražnja višestruko poveća.

Sl. 10. Prometnice na području Općine Orebić prema vrsti 2017. godine

Izvor podataka: Odluka o razvrstavanju javnih cesta, 2016; IDPPUOO, 2012

Prema podacima Lučke uprave Dubrovačko-neretvanske županije, na području Općine Orebić nalazi se osam luka otvorenih za javni promet od lokalnog značaja te jedna luka županijskog značaja. Najveća luka na prostoru Općine je luka Orebić u statusu luke otvorene za javni promet od županijskog značaja koja posjeduje trajektno pristanište iz koje polaze brodska linija na relaciji Orebić-Korčula te trajektna linija Orebić-Dominče. Ukupna površina kopnenog dijela lučkog područja iznosi 2.341 m, a duljina operativne obale oko 70 metara čije tehničke karakteristike ne omogućuju kvalitetno odvijanje prometa. Iz luke Orebić

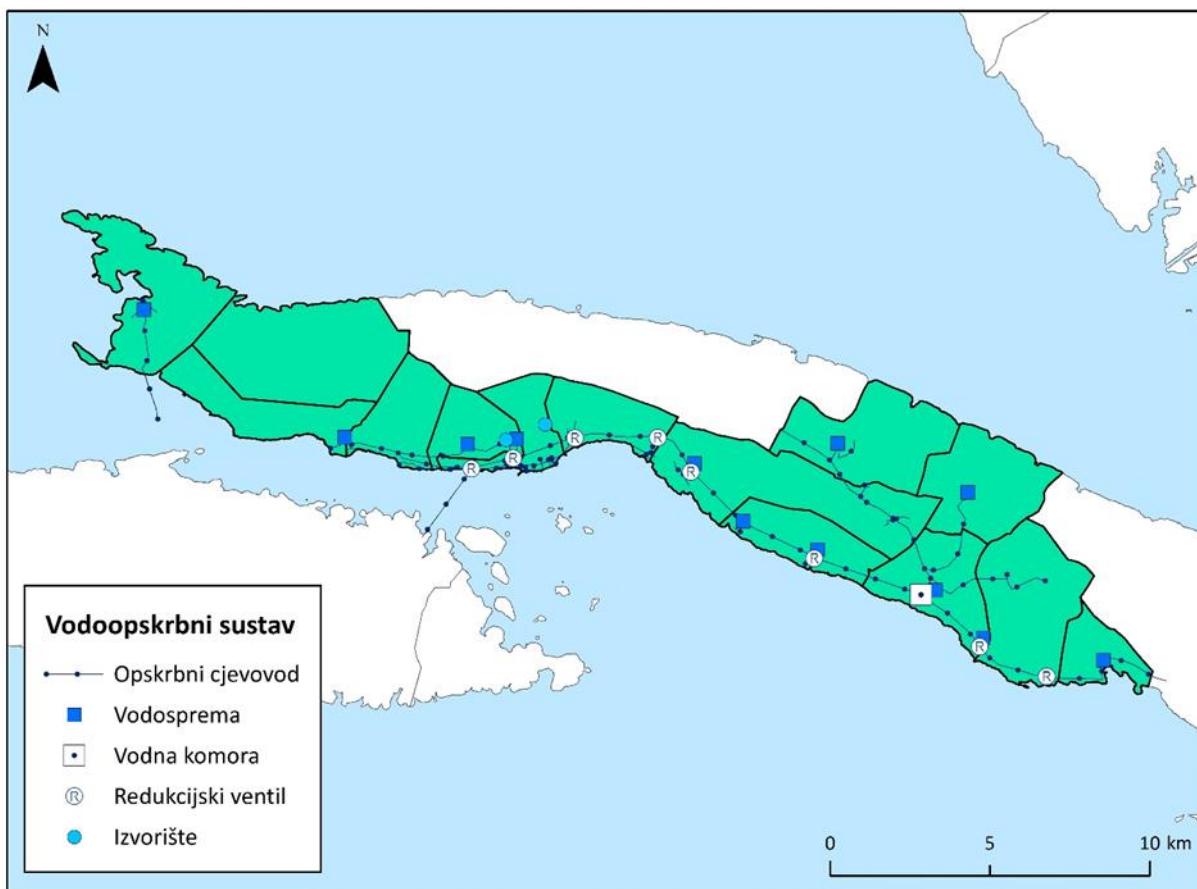
odvija se trajektni i brodski promet prema otoku Korčuli. Obje linije bilježe stalni porast prevezenih putnika. U razdoblju 2011.-2016. g. broj putnika na trajektnoj liniji povećao se za 39,8 %, odnosno 17,4 % na brodskoj liniji. Sukladno trendovima porasta prometa, 2016. g. evidentirano je ukupno 873.449 putnika od čega se tri četvrtine odnose na trajektni prijevoz, a četvrtina na brodski. U istom razdoblju, došlo je i do povećanja broja prevezenih vozila na trajektnoj liniji i to za 9 %, pa je tako 2016. g. zabilježeno 243.084 vozila.

Na području Općine Orebić u kontekstu javnog prijevoza može se, uz brodske i trajektne linije analizirane u prethodnom poglavlju, istaknuti autobusni prijevoz kao jedini oblik javnog prijevoza. Najveći broj polazaka osigurava autoprijevoznik Autotrans d.o.o. koji sukladno potražnji organizira polaske linija prema naseljima Općine. Korištenje taxi usluge najveću važnost ima tijekom ljetne sezone jer predstavlja nadomjestak sustavu javnog prijevoza. Taxi usluga na području Općine regulirana je Odlukom o obavljanju taksi prijevoza kojom su određeni uvjeti, organizacija i način obavljanja usluge, a na području Općine djeluje pet taksista. Na području Općine Orebić cestovne prometnice izgrađene su za potrebe odvijanja cestovnog prometa, no bez izgrađenih biciklističkih staza i traka. Sukladno tome, lokalno stanovništvo koristi postojeće prometnice koje u pogledu podloge čini asfalt te makadamski putovi. Sama sigurnost biciklista u prometu time je smanjena stoga je potrebno u naseljima prilagoditi cestovnu infrastrukturu i biciklističkom prometu. Postoji potreba za uređenjem postojeće i razvojem nove biciklističke infrastrukture, kao i uređenjem obale.

3.5.2. Komunalna infrastruktura

Komunalnu infrastrukturu čine građevine namijenjene opskrbi pitkom vodom, odvodnji, održavanju čistoće i odlaganju komunalnog otpada. Na područje Općine Orebić voda se doprema preko glavnog regionalnog vodovoda VS Janjina- PK Dinčač- PK Mokalo – VS Korčula s vodozahvata na izvorištu Prud na rijeci Norin koji se nalazi u slivnom području rijeke Neretve kod Metkovića. Trenutne mogućnosti zahvata vode iznose 382 l/s, odnosno 12.000.000 m³/god dok je prema razvojnim planovima unaprjeđenja zahvata na 593 l/s pri čemu se je za područje Pelješca planirano osiguravanje zahvata 169,5 l/s. Distribucija vode za potrebe Općine Orebić omogućuje se preko objekata za zahvaćanje unutar Podsustava Orebić, odnosno CS Sreser na sjevernom dijelu Pelješca koja je cjevovodom spojena s vodospremom Prud (Vodoopskrbni plan DNŽ, 2009). Podsustav Orebić sastoji se od sustava

odvoda i mjesnih vodospremnika pomoću kojih su spojeni na vodospreme i crpne prekidne komore regionalnog vodovoda. Trenutnu vodoopskrbnu infrastrukturu Općine Orebić čini 50 km glavne mreže na koju je spojeno 3.345 priključaka od čega je 93 % priključaka domaćinstava. Prosječna potrošnja vode po priključku iznosi 81,73 m³ te je znatno niža od županijskog prosjeka (197,1 m³). Glavna obilježja postojećeg vodoopskrbnog sustava je sezonalnost potrošnje, odnosno povećane potrebe za vodom u ljetnim mjesecima kada zbog preopterećenosti sustava dolazi do redukcije potrošnje.

Sl. 11. Vodoopskrbi sustav na području Općine Orebić

Izvor podataka: PPU Općine Orebić, 2012

Na području Općine Orebić sustav odvodnje otpadnih voda organiziran je kroz rad nekoliko kolektora koji su izgrađeni u blizini turističkih zona te naselja Orebić i Lovište koji se sastoje od odgovarajućih cjevovoda nakon čega se vode dovode do uređaja za pročišćavanje otpadnih voda i potom podmorskim ispustom ispuštaju u more. Međutim, postojeći sustav nije na razini standarda Europske unije. U tom pogledu sustav odvodnje otpadnih voda

slabo je razvijen što znači kako u ostalim naseljima kao alternativu stanovništvo koristi septičke jame. Ovo je velik problem tijekom ljetnih mjeseci kada jame postanu prekapacitirane što uzrokuje onečišćenje krškog sustava i mora koji čine osjetljive ekosustave.

Organizirani odvoz komunalnog otpada odvijao se do početka 2000-ih godina na odlagalištu Podvlaštica u blizini Orebića koje je nakon toga zatvoreno i napušteno, nakon čega je određeno privremeno odlagalište na lokaciji Osičine. Međutim, ograničeni kapaciteti koji se ogledaju u nemogućnosti zbrinjavanja velike količine otpada, posebice tijekom ljetnih mjeseci, ukazali su na problem određivanja odgovarajuće lokacije za njegov odvoz. Općina Orebić se zajedno s ostalim pelješkim općinama obvezala na plaćanje rente za privremeni odvoz otpada na odlagalište u Neumu. Na području Općine Orebić prikupljanje i odvoz smeća u nadležnosti je koncesionara KTD Bilan d.o.o. koje u skladu sa smjernicama Zakona o održivom gospodarenju otpadom organizira djelatnost prikupljanja komunalnog otpada od strane privatnih i poslovnih subjekata. Međutim, sustav cjelovitog gospodarenja otpadom koji obuhvaća selektiranje otpada na mjestu njegova nastanka još uvijek nije uspostavljen.

3.5.3. Energetska infrastruktura

Elektroopskrbni sustav Općine Orebić sastoji se od prijenosnih objekata i distribucijske mreže koji omogućuju opskrbu električnom energijom. Elektroenergetsku mrežu čine trafostanice, dalekovodi, kabelski raspleti i pripadajuće električne mreže različitih naponskih nivoa. Najvažniji objekti kojima se osigurava prijenos električne energije je dalekovod DV 110 kV Blato-Korčula-Ston te DV 35 kV Blato-Korčula-Ston. Najvažnije trafostanice za područje Općine su TS 35 kV Pijavično i TS 35 kV Zamošće koja je ujedno glavni spojni objekt za prijelaz dalekovoda u more u obliku podvodnog kabla kojim se osigurava opskrba Korčule. Uz navedene, na prostoru Općine Orebić u funkciji su 62 manje trafostanice 10 kV (PPUOO, 2012). Ukupna duljina dalekovodne infrastrukture na prostoru Općine Orebić iznosi 115,7 km od čega najveći udio čine dalekovodi jačine 10 kV (78,4 %). Prema podatcima Popisa stanovništva 2011. g., čak 99,87 % kućanstava ima instalacije električne energije, što ukazuje na gotovo stopostotnu elektrificiranost prostora Općine Orebić. Prema podatcima HEP-a (2017), na prostoru Općine Orebić evidentirano je 3.273 mjernih mjesta kupaca (po kategoriji potrošnje kućanstava), od čega ih se 43,2 % nalazi na prostoru naselja Orebić. Na

prostoru Općine Orebić ne postoji plinoopskrbna infrastruktura već se potražnja za plinom osigurava UNP plinskim bocama.

3.5.4. Telekomunikacijska infrastruktura

Prema podacima Hrvatske agencije za mrežne djelatnosti (HAKOM, 2017) širokopojasni pristup s brzinama do 30 Mbit/s trenutno je moguće ostvariti na 89,7 % površine Općine Orebić. Međutim, pokrivenost kućanstava širokopojasnim pristupom na području Općine Orebić u 2017. g. iznosila je 76,7 % pri čemu je riječ o manjim brzinama širokopojasnog pristupa. Prevladava brzina 2-4 Mbit/s koju ima 45,9 % kućanstava. Pokrivenost kućanstava s brzinama većim od 30 Mbit/s niža je u odnosu na evidentirane udjele na razini Dubrovačko neretvanske županije. Pokrivenost širokopojasnog pristupa nepokretnih mreža najveća je u priobalnim naseljima Orebiću, Kućištu i Lovištu u kojemu operateri imaju mogućnost pružanja interneta brzinama do 100 Mbit/s bez značajnijih ulaganja. Analizom pružanja usluge širokopojasnog pristupa mreža pokretnih komunikacija prema pristupnim brzinama uočava se pokrivenost širokopojasnim pristupom brzine od 2-30 Mbit/s na 90 % teritorija općine osim na dijelovima naselja Viganj i Nakovanj. Površine na kojima je moguće pružiti usluge širokopojasnog pristupa brzine 30-100 Mbit/s znatno u manje pa se tako uočava nemogućnost pristupa tim brzinama na području naselja Lovište te većim dijelovima naselja Viganj, Nakovanj, Podobuče i Potomje.

3.6. Okvir upravljanja razvojem

Upravljanje razvojem Općine Orebić u rukama je svih njenih stanovnika, pri čemu ipak s obzirom na značenje treba istaknuti djelovanje triju sektora: javnog, civilnog i privatnog. Javni sektor u najznačajnijoj mjeri predstavlja lokalna vlast koja ima najveću ulogu u kontekst usmjeravanja razvoja. Civilni sektor predstavljaju razne nevladine organizacije, prvenstveno udruge, koje u proces upravljanja i razvoja izravno uključuju i okupljaju stanovništvo, dok privatni sektor čine gospodarski subjekti s područja općine (poduzeća, obrti i dr.).

3.6.1. Dionici razvoja

Općinska tijela Općine Orebić glavni su dionici upravljanja razvojem Općine zajedno s ustanovama Dubrovačko-neretvanske županije za prostorni i regionalni razvoj. Općinska tijela Općine Orebić čine općinsko vijeće kao predstavničko tijelo građana te općinski načelnik kao izvršno tijelo. Kao oblik mjesne samouprave, a radi ostvarivanja neposrednog sudjelovanja građana u odlučivanju o lokalnim poslovima, osnivaju se mjesni odbori. Mjesni odbori osnivaju se za pojedina naselja, više međusobno povezanih manjih naselja ili za dijelove naselja koji čine razgraničenu cjelinu, a u Općini Orebić to su mjesni odbori: MO Viganj, MO Trstenik, MO Potomje, MO Oskorušno, MO Kuna, MO Lovište, MO Donja Banda, MO Pijavičino, MO Orebić, MO Borje i Podobuće, MO Kučište.

Na dan 24. travnja 2017. g. prema Registru udruga Republike Hrvatske na području Općine Orebić bila je registrirana ukupno 71 udruga. Od ukupnog broja udruga u Općini najveći broj njih, 30 (42,3 %), registriran je u općinskom središtu, naselju Orebić. Prema broju udruga slijede naselja Potomje (13; 18,3 %), Kuna Pelješka (8; 11,3 %) i Viganj (6; 8,5 %). Od ostalih naselja u Lovištu su registrirane četiri udruge, u Trsteniku tri, u Kučištu i Oskorušnom po dvije, a u Donjoj Bandi, Nakovnju i Pijavičinom po jedna udruga. U tri naselja, Podgorju, Stankoviću i Podobuču, nisu zabilježene aktivne udruge. Najveći broj udruga na razini Općine registriran je u djelatnosti sporta, što je očekivano i u skladu sa stanjem na županijskoj i nacionalnoj razini. U navedenoj djelatnosti registrirana je trećina udruga, konkretno 33,8 % njih. Djelatnošću gospodarstva kao primarnim područjem djelovanja bavi se nešto više od petine registriranih udruga (22,5 %). Djelatnost kulture i umjetnosti treća je najzastupljenija s 18,3 % udruga koje djeluju u njoj, što je također vrlo povoljan pokazatelj ne samo zbog velikog broja kulturnih vrijednosti i atrakcija na području Općine, već i zbog snažne povezanosti kulture i umjetnosti s turizmom koji je najrazvijenija grana gospodarstva.

Privatni sektor dionika razvoja čine poduzeća i obrti na području Općine Orebić. Prema posljednjim dostupnim podacima privatni sektor Općine predstavlja 111 poduzeća (FINA, 2017) i 168 obrta (Obrtni registar, 2017). Primjetno je kako se radi o ukupno 279 gospodarskih subjekata od čega su njih 60,2 % obrti. Ranije provedena analiza trendova poslovanja poduzeća pokazala je kako na području Općine Orebić u cijelosti prevladava sektor malog gospodarstva u kojem mikro poduzeća čine 84,7 % ukupnog broja poduzeća, a mala 15,3 %. S aspekta sinergije u razvoju i okupljanja različitih dionika bitno je istaknuti kako je Općine Orebić u lokalnoj akcijskoj grupi (LAG 5).

3.6.2. Financijske mogućnosti

Prema Proračunu Općine Orebić za 2017. godinu i projekcijama proračuna za 2018.-2019. godinu (2016). ukupni planirani rashodi za 2017. g. iznose 26,5 milijuna kuna, što je smanjenje od 30,6 % u odnosu na prethodnu godinu. Pritom treba napomenuti kako ovo ne ukazuje na trend smanjenja prihodovne strane proračuna jer su 2016. g. zaprimljena sredstva u iznosu od 12,1 milijun kuna iz državnog proračuna za kapitalni projekt dogradnje Osnovne škole Orebić i izgradnju sportske dvorane, stoga su te godine sukladno tome i rashodi viši od onih planiranih za 2017. g. Prema projekcijama za 2018. i 2019. g. može se zaključiti kako za sada nisu planirane promjene rashodovne strane proračuna. Prema programima unutar proračuna za 2017. g. najveći udio sredstava, njih 31,4 %, namijenjen je kapitalnim projektima izvan komunalne infrastrukture.

Generalni Strateški okvir za financijsku perspektivu 2014.-2020. utvrdio je tematske ciljeve i investicijske prioritete koje je potrebno uključiti u strateškoplanske dokumente na lokalnoj razini. Razvojni natječaji u Republici Hrvatskoj provode se kroz operativne programe Konkurentnost i kohezija, Učinkoviti ljudski potencijali, Pomorstvo i ribarstvo te kroz Program ruralnog razvoja Republike Hrvatske 2014.-2020. Operativnim programom Kohezija i konkurentnost 2014.-2020. provodi se kohezijska politika Europske unije i doprinosi cilju „Ulaganje za rast i radna mjesta“ kroz poticanje ulaganja u infrastrukturne investicije (u sektoru prometa, energetike, zaštite okoliša, ICT-a) i pružanje potpore razvoju poduzetništva i istraživačkih djelatnosti (OPKK, 2015). Glavni razvojni prioriteti Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020. (2014) obuhvaćaju visoku zapošljivost i mobilnost radne snage, socijalnu uključenost, obrazovanje i cjeloživotno učenje i dobro upravljanje.

Kroz navedene programe dostupna su vrlo velika financijska sredstva za realizaciju projekata iz EU fondova. Kvalitetna i pravovremena priprema projekata i njihova prijava na natječaje za sufinanciranje predstavljaju ključne aspekte u povlačenju raspoloživih sredstava i realizaciji važnih projekata kojima će se unaprijediti kvaliteta života svih stanovnika Općine.

3.6.3. Analiza prostornoplanske i strateškoplanske dokumentacije

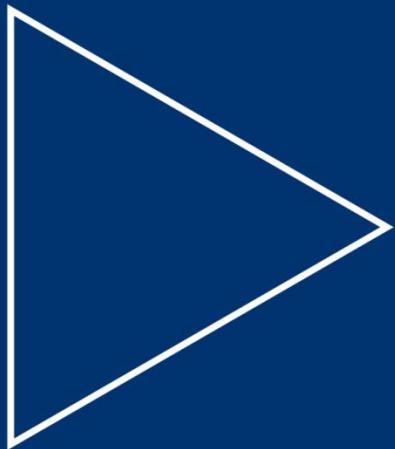
Prostornim planom uređenja Općine Orebić (2012) stvorene su glavne smjernice za ukupan razvoj na području Općine Orebić. Također, osim prostorno-organizacijske funkcije, Prostorni plan ima za cilj i zaštitu kulturne i prirodne baštine te uređenje i zaštitu zaštićenog obalnog područja (ZOP) prema Zakonu o prostornom uređenju i gradnji (2015). Prostornim planom utvrđuju se uvjeti za dugoročno uređenje područja Općine, svrhovito korištenje, namjenu, oblikovanje, obnovu i sanaciju građevinskog i drugog zemljišta, zaštitu okoliša, te posebno zaštitu kulturnih dobara, vrijednih dijelova prirode i krajobraza. Bitno je napomenuti kako su u trenutku izrade Strategije razvoja Općine Orebić u postupku donošenja bile nove Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Orebić (2016).

Niža razina od Prostornog plana uređenja Općine Orebić su urbanistički planovi uređenja koji preciznije definiraju građevinska područja te uvjete gradnje u pojedinim dijelovima naselja. Trenutno dostupni urbanistički planovi uređenja obuhvaćaju pet dijelova Općine. To su UPU Orebić – Podgorje – Stanković, UPU TZ Hoteli Orebić, UPU TZ Dubravica – istok, UPU Podvlaštica, i UPU TZ Liberan. Prostorni uvjeti navedenih urbanističkih planova uređenja uzeti su u obzir prilikom realizacije Strategije razvoja Općine Orebić.

Treba napomenuti kako osim navedenih prostornoplanskih dokumenata Općina Orebić ima izrađen i niz ostalih dokumenata vezanih za upravljanje prostorom i zaštitu stanovništva i prostora, kao što su Procjena ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija za općine Orebić, Trpanj, Janjina i Ston (2014) i Plan zaštite od požara općina Orebić, Trpanj, Janjina i Ston (2014). Također, u skladu s praksom izrade dokumenata za jedinstveno područje Pelješca, izrađen je i Plan razvoja turizma Pelješca (2011) kojim je obuhvaćena i Općina Orebić.

Strategija razvoja Općine Orebić usklađena je sa svim važećim strateškim dokumentima na nacionalnoj i regionalnoj razini.

4

**PREPOZNAVANJE
RAZVOJNIH
POTREBA I
POTENCIJALA**

4. PREPOZNAVANJE RAZVOJNIH POTREBA I POTENCIJALA

4.1. Teritorijalni obuhvat i kontekst

RAZVOJNI POTENCIJALI	RAZVOJNE POTREBE
Snage	Slabosti
Geoprostorni i geoprometni položaj <ul style="list-style-type: none"> ❖ Smještaj Općine na Jadranskom moru ❖ Neizgrađenost prostora ❖ Mala zračna udaljenost do većih naselja na kopnu ❖ Postojanje trajektnih veza s kopnom i susjednim otocima Osnova prirodna obilježja <ul style="list-style-type: none"> ❖ Sredozemna klima ❖ Veliki broj sunčanih sati ❖ Povoljna geomorfološka obilježja koja modificiraju klimu ❖ Povoljna pedološka obilježja (fliš) ❖ Bogata sredozemna flora ❖ Visoka kvaliteta mora ❖ Blizina NP Mljet Osnovna demografska obilježja <ul style="list-style-type: none"> ❖ Veća gustoća naseljenosti u odnosu na ostale JLS na poluotoku Pelješcu ❖ Pozitivna migracijska kretanja ❖ Pozitivno prirodno kretanje u Orebiću, Podgorju i Vignju ❖ Povoljniji tip općeg kretanja stanovništva u odnosu na Dubrovačko-neretvansku županiju i Republiku Hrvatsku (I4 – vrlo slaba obnova imigracijom) ❖ Porast broja stanovnika u naseljima u središnjem dijelu Općine (Orebić, Stankovići, Trstenik, Podgorje i Kućište) ❖ Manji udio osoba s teškoćama u obavljanju svakodnevnih aktivnosti u odnosu na županijski državni prosjek ❖ Multikulturalnost i tolerancija Opći pokazatelji razvijenosti <ul style="list-style-type: none"> ❖ Visok indeks razvijenosti Dubrovačko-neretvanske županije 	Geoprostorni i geoprometni položaj <ul style="list-style-type: none"> ❖ Slaba prometna povezanost s ostatkom Hrvatske ❖ Periferan položaj ❖ Dugo vrijeme putovanja do većih urbanih središta ❖ Velika udaljenost od zračnih luka (Split i Dubrovnik) Osnova prirodna obilježja <ul style="list-style-type: none"> ❖ Nedovoljno iskorišteni povoljni klimatski uvjeti ❖ Reljef kao modifikator naseljenosti i razvoja cestovnih prometnih pravaca ❖ Nerazvijena mreža tekućica i izvora zbog krške osnove Osnovna demografska obilježja <ul style="list-style-type: none"> ❖ Pad broja stanovnika u posljednjem međupopisnom razdoblju ❖ Polarizacija naseljenosti u priobalnom zapadnom dijelu Općine ❖ Koncentracija naseljenosti u naselju Orebić ❖ Disperzna naseljenost i prevlast malih naselja (100-300 stanovnika) ❖ Manja gustoća naseljenosti od državnog i županijskog prosjeka ❖ Veća gustoća naseljenosti u blizini općinskog središta ❖ Negativno prirodno kretanje na razini Općine, a posebice u rubnim naseljima ❖ Visok indeks starosti (veći od državnog i županijskog prosjeka) ❖ Pad broja žena u fertilnoj dobi ❖ Nizak koeficijent feminiteta u fertilnoj dobi 20-39 g. ❖ Visok koeficijent feminiteta u starijim dobnim skupinama (diferencijalni mortalitet) ❖ Veći broj osoba koji trebaju pomoći ili koriste pomoći druge osobe u odnosu na županijski i državni prosjek

	Opći pokazatelji razvijenosti <ul style="list-style-type: none"> ❖ Indeks razvijenosti ispod prosjeka Republike Hrvatske
Prilike	Prijetnje
Geoprostorni i geoprometni položaj <ul style="list-style-type: none"> ❖ Blizina europskih prometnih pravaca ❖ Mogućnost realizacije vlastitih razvojnih potencijala u gospodarski (turistički) razvijenom prostoru Dubrovačko-neretvanske županije ❖ Izgradnja Pelješkog mosta Osnova prirodna obilježja <ul style="list-style-type: none"> ❖ Vjetar kao prirodni resurs za razvoj turizma ❖ Korištenje povoljnih geomorfoloških obilježja za daljnji razvoj vinarstva Osnovna demografska obilježja <ul style="list-style-type: none"> ❖ Poboljšanje državne populacijske politike ❖ Razvoj dugoročnog plana s mjerama za uspostavljanje umirovljeničke i/ili obrazovane mlade imigracije Opći pokazatelji razvijenosti <ul style="list-style-type: none"> ❖ Manji indeks razvijenosti u odnosu na državni prosjek kao prilika za realizaciju razvojnih projekata 	Geoprostorni i geoprometni položaj <ul style="list-style-type: none"> ❖ Neadekvatno upravljanje razvojnim prostorom ❖ Izgradnja Pelješkog mosta kao opasnost za prekomjerno iskorištavanje prostora ❖ Nedostatak finansijskih sredstava za realizaciju razvojnih projekata koji će omogućiti iskorištavanje geoprostornog i geoprometnog položaja Osnova prirodna obilježja <ul style="list-style-type: none"> ❖ Promjene klime koje mogu utjecati na razvoj gospodarstva Općine Osnovna demografska obilježja <ul style="list-style-type: none"> ❖ Nastavak nepovoljnih gospodarskih kretanja na državnoj razini koja će se odraziti na demografsko stanje ❖ Nedostatak registra stanovništva za praćenje migracijskih kretanja ❖ Slabo iskorištavanje ESI fondova za potrebe za poboljšanja društvenog života na području Općine Opći pokazatelji razvijenosti <ul style="list-style-type: none"> ❖ Nedostatak finansijskih sredstava i podrške za realizaciju razvojnih aktivnosti/projekata koji će omogućiti povećanje indeksa razvijenosti

4.2. Sociokulturna obilježja

RAZVOJNI POTENCIJALI Snage	RAZVOJNE POTREBE Slabosti
Stanovanje i stambeni fond <ul style="list-style-type: none"> ❖ Visoka opremljenost stanova osnovnim instalacijama ❖ Veliki broj objekata za sekundarno stanovanje ❖ Porast broja kućanstava i stanova u recentnom razdoblju (2001.-2011.) ❖ Veće površine stanova i soba u kućanstvu u odnosu na državni i županijski prosjek ❖ Veći broj stanova sa većim brojem soba (tri i više) u odnosu na državni i županijski prosjek 	Stanovanje i stambeni fond <ul style="list-style-type: none"> ❖ Pad udjela nastanjenih stanova u recentnom razdoblju ❖ Manji udio stanova nastanjenih stanova te onih namijenjenih za stalno stanovanje u odnosu na državni i županijski prosjek ❖ Veći broj napuštenih stanova u odnosu na državni i županijski prosjek
Društvena infrastruktura <ul style="list-style-type: none"> ❖ Postojanje osnovnih funkcija društvene infrastrukture na području Općine 	Društvena infrastruktura <ul style="list-style-type: none"> ❖ Koncentracija društvene infrastrukture u naselju Orebić ❖ Potreba za putovanjem u veće urbane centre (Korčula i Dubrovnik) u svrhu ostvarenja pojedinih usluga
Socijalna uključenost <ul style="list-style-type: none"> ❖ Povoljnije socijalno stanje u odnosu na državni i županijski prosjek ❖ Manji udio stanovnika s prihodima od socijalnih naknada u odnosu na nacionalni i županijski prosjek ❖ Aktivno djelovanje udruga u području socijalne skrbi ❖ Stagnirajući trend broja kaznenih dijela na području djelovanja PP Ston ❖ Pad broja prekršaja protiv javnog reda i mira na području djelovanja PP Ston 	Socijalna uključenost <ul style="list-style-type: none"> ❖ Manji registrirani prosječni dohodak po stanovniku u odnosu na državnu i županijsku razinu ❖ Veći udio osoba s prihodima od privremenog rada i starosne mirovine u odnosu na državnu i županijsku razinu ❖ Veći broj žena koje primaju pomoć od socijalnih naknada te bez prihoda ❖ Nedostatak usluga izvaninstitucionalne socijalne skrbi ❖ Nepostojanje doma za starije osobe ❖ Nedostatak patronažnih sestara za pružanje pomoći starijim osobama ❖ Nedostatak mobilnih timova za starije osobe i djecu s poteškoćama ❖ Potreba za organizacijom pomoći u kući ❖ Zastario i nedostatan vozni park za pružanje socijalne skrbi ❖ Problem nezaposlenosti žena i osoba starije životne dobi ❖ Nedostatna uključenost civilnog sektora u sustav socijalne skrbi ❖ Neadekvatni prostori u kojima djeluje ispostava PP Ston
Zdravstveni sektor <ul style="list-style-type: none"> ❖ Dostatan broj ugovorenih zdravstvenih timova ❖ Organizacija turističke ambulante tijekom ljetne sezone 	Zdravstveni sektor <ul style="list-style-type: none"> ❖ Nepostojanje Doma zdravlja ❖ Nedostatni infrastrukturni kapaciteti i uređenost ambulanti na području Općine ❖ Velika udaljenost i trajanje putovanja do Opće bolnice Dubrovnik i KBC Split
Obrazovni sektor <ul style="list-style-type: none"> ❖ Kvalitetno organiziran sustav predškolskog odgoja (nema lista čekanja) ❖ Dobra prostorna pokrivenost vrtića ❖ Provedena obnova vrtića ❖ Organizirana usluga briga za djecu s posebnim potrebama ❖ Promjenjiva kretanja broja upisanih s trendom porasta (2008./2009.-2015./2016.) ❖ Izgrađena nova osnovna škola i dvorana OŠ 	

<p>Orebić</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Zadovoljavajući kapaciteti osnovnih škola ❖ Održavanje nastave u jutarnjoj smjeni ❖ Organizirana nastava za učenike s teškoćama u razvoju ❖ Organiziran prijevoz učenika iz naselja koja nemaju škole ❖ Poboljšana školska infrastruktura i sadržaji u matičnim osnovnim školama ❖ Manji udio osoba sa nezavršenom školom u odnosu na državni i županijski prosjek ❖ Povezanost obrazovnih programa srednjih škola u okolini s potrebama u turizmu ❖ Razvijen sustav stipendiranja studenata, subvencioniranja i kreditiranja studenata s prebivalištem u Općini Orebić ❖ Postojanje godišnjih preporuka kojima se korigiraju upisne kvote programa i stipendije za srednjoškolska i visokoškolska zanimanja <p>Kulturni sektor</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Bogata materijalna i nematerijalna kulturna baština ❖ Bogata građa civilne (pomorske) i sakralne baštine Pomorskog muzeja ❖ Osigurani novi prostori za rad Narodne knjižnice Orebić ❖ Dio materijalne i nematerijalne kulturne baštine upisan u Registar kulturnih dobara RH ❖ Organizacija kulturnih događaja tijekom ljetne sezone <p>Sportsko-rekreacijski sektor</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Brojnost i raznolikost udruga kojima je područje djelovanja sport ❖ Bogata resursna osnova za razvoj adrenalinskih sportova (windsurfing, planinarenje, biciklizam) 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Sezonalnost ima utjecaj na kvalitetu pružanja zdravstvene zaštite ❖ Slaba kvaliteta zdravstvene zaštite opće medicine ❖ Star i nedostatan vozni park ❖ Nemogućnost češćeg obavljanja pojedinih specijalističkih pregleda u ambulantama u Orebiću i Kuni Pelješkoj ❖ Potreba za obavljanjem pojedinih usluga zdravstvene skrbi u Domu zdravlja Korčula ❖ Slabo razvijena zdravstvena zaštita psihički bolesnih osoba ❖ Neorganizirani rad ljekarne kroz noćna dežurstva i rad nedjeljom <p>Obrazovni sektor</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Nedostatak odgojiteljica i kadrova u Glazbenoj školi Orebić zbog prometne izoliranosti ❖ Nepostojanje srednje škole (najблиža SŠ Petar Šegedin na Korčuli) ❖ Nepostojanje visokoškolske obrazovne ustanove na poluotoku Pelješcu ❖ Viši udio osoba sa završenim srednjoškolskim i visokoškolskim obrazovanjem u odnosu na državni prosjek ❖ Pad broja studenata sa završenim fakultetom koji imaju prebivalište na području Općine Orebić ❖ Nedostatak javnog prijevoza učenika koji pohađaju Glazbenu školu ❖ Visok udio žena s nižim stupnjem obrazovanja ❖ Nedostatak programa cjeloživotnog učenja ❖ Mali broj polaznika programa obrazovanja odraslih <p>Kulturni sektor</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Nedovoljno valorizirana kulturna baština ❖ Nedostatni organizacijski i infrastrukturni kapaciteti Pomorskog muzeja ❖ Pomorski muzej ne djeluje kao javna ustanova što otežava prijavljivanje na EU projekte ❖ Neprilagođenost ustanova u kulturi osobama s invaliditetom ❖ Slabo povezivanje kulturnog s turističkim i poduzetničkim sektorom ❖ Neiskorišten potencijal prezentacije i promocije pomorske baštine ❖ Nedostatak kina i kazališta ❖ Nedovoljna promocija i prezentacija kulturnih manifestacija <p>Sportsko-rekreacijski sektor</p>
---	--

Prilike	Prijetnje
Stanovanje i stambeni fond	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Nedostatak sportskih terena i igrališta ❖ Privatno vlasništvo pojedinih sportskih terena ❖ Nedostatak sportske dvorane, odvojene od dvorane OŠ Orebić
Društvena infrastruktura	Stanovanje i stambeni fond
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Povećanje broja ustanova društvene infrastrukture ❖ Otvaranje sezonskih ureda pojedinih društvenih usluga tijekom ljetne sezone (pošta, sud, policija i sl.) 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Širenje apartmanizacije ❖ Nepoštivanje prostorno planske dokumentacije prilikom realizacije novih stambenih građevina ❖ Nedostatak finansijskih sredstava Općine za realizaciju nove komunalne infrastrukture u blizini novih stambenih zona
Socijalna uključenost	Društvena infrastruktura
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Korištenje EU projekata za poboljšanje sustava socijalne skrbi ❖ Djelovanje udruga u svrhu poboljšanja socijalnog stanja na području Općine ❖ Provođenje edukacija PP Ston u suradnji s građanima u svrhu prevencije krađe imovine 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Pad broja stanovnika može utjecati na ukidanje i smanjenje broja različitih društvenih sadržaja od strane državnih institucija
Zdravstveni sektor	Socijalna uključenost
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Unaprjeđenje sustava za hitan transfer pacijenata kroz izgradnju heliodroma ❖ Povećanje učestalosti obavljanja pojedinih specijalističkih pregleda ❖ Jačanje suradnje između nadležnih tijela (HZZO, DZ Korčula, Općina Orebić) oko organizacije i financiranja rada ambulanti 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Povećanje broja osoba koja koriste socijalnu naknadu ❖ Smanjenje sredstava i stroži kriteriji za dobivanje statusa socijalno ugrožene osobe ❖ Smanjenje sredstava u općinskom proračunu za financiranje Programa Socijalna skrb ❖ Mogućnost povećanja kaznenih djela zbog velikog broja kuća u sekundarnom stanovanju
Obrazovni sektor	Zdravstveni sektor
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Razvoj modela populacijske politike koji će subvencionirati odlazak u vrtić ❖ Korištenje EU sredstava za obnovu i rekonstrukciju odgojno-obrazovnih ustanova ❖ Jačanje mobilnosti i korištenje novih tehnologija u obrazovnom sektoru kroz EU fondove 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Smanjenje finansijskih sredstava od HZZO za financiranje zdravstvenog nestandarda ❖ Daljnja privatizacija zdravstvenih usluga ❖ Korištenje ESI fondova za poboljšanje zdravstvenih usluga
Kulturni sektor	Obrazovni sektor
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Osnivanje javne ustanove koja će se sastojati knjižnice i muzeja ❖ Akcijski plan kulturnog turizma RH 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Pogoršanje socijalnog stanja u Općini što može onemogućiti financiranje vrtića od strane roditelja iz ranjivih skupina ❖ Nepovoljna demografska kretanja koja mogu smanjiti broj upisane djece u vrtiće, odnosno učenika u osnovne škole ❖ Nedostatak srednje škole kao glavni razlog odlaska mlađih na školovanje u druge gradove

<ul style="list-style-type: none"> ❖ Mogućnosti obnove i revitalizacije kulturnih dobara kroz bespovratna sredstva EU ❖ Suradnja s drugim JLS na poluotoku Pelješcu za razvoj kulturnog turizma ❖ Umrežavanje udruga u kulturi i njihova veća angažiranost u samostalnom pisanju prijava za projekte ❖ Kulturne i kreativne industrije kao novi segment razvoja kulturnih proizvoda ❖ Definiranje plana razvoja kulturnog turizma <p>Sportsko-rekreacijski sektor</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Unaprjeđenje sportske infrastrukture (bazeni, biciklističke i planinarske staze) ❖ Identificirane turističke zone u PPUOO unutar kojih se mogu realizirati novi sportsko-rekreacijski sadržaji ❖ Izrađena dokumentacija za izgradnju sportskog centra u Podgorju ❖ Identificirana potreba za realizacijom novih sportskih igrališta u svrhu podizanja kvalitete sportsko-rekreacijske ponude ❖ Osmišljavanje novih sportskih sadržaja (npr. tematski park) ❖ Izrada plana za razvoj sportskog turizma 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Smanjenje državnih finansijskih sredstava i subvencija za privlačenje deficitarnih kadrova (učitelja i odgojitelja) u obrazovni sektor <p>Kulturni sektor</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Smanjenje finansijskih sredstava za potrebe rada javnih ustanova, udruga i samostalnih umjetnika koji djeluju u kulturnom sektoru ❖ Pad broja kulturom motiviranih turista zbog nerazvijenih kulturno-turističkih proizvoda, odnosno porasta atraktivnosti drugih destinacija u užem i širem okruženju <p>Sportsko-rekreacijski sektor</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Smanjenje sredstava za financiranje Programa javnih potreba u sportu ❖ Nemogućnost rješavanja imovinsko-pravnih odnosa u svrhu realizacije novih sportsko-rekreacijskih sadržaja
--	---

4.3. Gospodarstvo

RAZVOJNI POTENCIJALI	RAZVOJNE POTREBE
Snage	Slabosti
Gospodarski pokazatelji <ul style="list-style-type: none"> ❖ generalni trend porasta BDP-a županije ukazuje na gospodarski oporavak ❖ glavninu BDV-a županije čini trgovina i turizam ❖ tercijarizacija gospodarstva i rast važnosti uslužnih djelatnosti ❖ županijski BDP je veći od nacionalnog prosjeka i prosjeka Jadranske Hrvatske 	Gospodarski pokazatelji <ul style="list-style-type: none"> ❖ BDP Dubrovačko-neretvanske županije niži od nacionalnog prosjeka ❖ slaba razvijenost primarnog sektora djelatnosti (ali veća od prosjeka Jadranske Hrvatske) ❖ slaba razvijenost prerađivačke industrije (ali na razini Jadranske Hrvatske) ❖ pad udjela primarnog i sekundarnog sektora ❖ regionalni indeks razvijenosti manji od prosjeka Jadranske Hrvatske
Tržište rada <ul style="list-style-type: none"> ❖ Viša stopa aktivnosti stanovništva u odnosu na državni i županijski prosjek ❖ Porast broja osiguranika HZMO na području općine ❖ Viši udio zaposlenih u primarnom i tercijarnom sektoru u odnosu na državni i županijski prosjek ❖ Porast broja osiguranika kod pravnih osoba, poljoprivrednika i obrtnika ❖ Smanjenje stope nezaposlenosti ❖ Povećanje potražnje za radnicima u uslužnim i trgovačkim, zanimanjima u obrtu i jednostavnim zanimanjima ❖ Postojanje Lokalnog partnerstva za zapošljavanje Dubrovačko-neretvanske županije i spremnost lokalnih partnera na suradnju ❖ Razvijen sustav profesionalnog usmjeravanja unutar HZZ-a 	Tržište rada <ul style="list-style-type: none"> ❖ Smanjenje broja stanovnika radnog kontingenta ❖ Manji udio zaposlenih u sekundarnom i kvartarnom sektoru u odnosu na državni i županijski prosjek ❖ Smanjenje broja osiguranika kod fizičkih osoba ❖ Nizak udio osiguranika poljoprivrednika ❖ Viša stopa nezaposlenosti u odnosu na državni i županijski prosjek ❖ Visok udio prosječno nezaposlenih mladih u ukupnoj strukturi nezaposlenih ❖ Sezonalno kretanje nezaposlenosti ❖ Nedostatak radne snage u turizmu ❖ Rad na crno ❖ Potreba za migracijama zaposlenih zbog slabo izražene funkcije rada naseljima Općine
Poduzetništvo i obrtništvo <ul style="list-style-type: none"> ❖ blagi porast broja poduzeća u recentnom razdoblju ❖ određeni stupanj diversifikacije strukture poduzeća prema djelatnostima ❖ porast broja poduzeća u većini djelatnosti ❖ prihodovna diversificiranost poduzetništva (postojanje nekoliko prihodovno snažnih djelatnosti) ❖ kontinuirani porast prihoda uz istovremeno smanjenje razlike prihoda i rashoda ❖ dvije trećine poduzeća su dobitaši ❖ kontinuirano smanjenje iznosa gubitka u recentnim godinama ❖ kontinuirani porast broja zaposlenih u poduzećima ❖ pozitivni trendovi u prerađivačkoj industriji (porast broja poduzeća, zaposlenih i dr.) 	Poduzetništvo i obrtništvo <ul style="list-style-type: none"> ❖ pad broja otvorenih poduzeća u recentnim godinama - lošiji relativni pokazatelji kretanja broja otvorenih i zatvorenih poduzeća u odnosu na DNŽ ❖ nepovoljan odnos prihoda i rashoda u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva ❖ financijski gubitak poduzeća u recentnim godinama ❖ većina djelatnosti još uvijek ima ispodprosječne mjesecne plaće ❖ ispodprosječna prostorna gustoća poduzeća u odnosu na DNŽ i RH ❖ mali broj obrta u naseljima Župe Pelješke

<ul style="list-style-type: none"> ❖ kontinuirani porast prosječne mjesecne neto plaće u poduzećima ❖ pozitivan trgovinski saldo poduzeća ❖ trend povećanja investicija poduzeća u dugotrajnu imovinu ❖ stupanj bavljenja stanovništva obrtništvom iznad nacionalnog prosjeka ❖ velik broj obrta ❖ trend porasta broja obrta, pri čemu je intenzitet snažniji u kategoriji svih ostalih naselja nego u n. Orebici ❖ nema izražena sezonalnosti poslovanja obrta <p>Turizam</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ najvažnija gospodarska grana (sekundarni turistički centar DNŽ) ❖ atraktivnost prirodnih i kulturnih karakteristika krajobraza i baštine ❖ pozitivni trend turističkih dolazaka i noćenja u Općini Orebic ❖ trajanje boravka turista je dulje u odnosu na županijski prosjek ❖ veći interes turista za dugotrajni boravkom u Općini Orebic ❖ sva naselja turistički aktivna (izuzev naselja Nakovanj) ❖ visok udio hotelskog smještaja ❖ pozitivni trendovi u hotelima i kampovima ❖ blagi trend smanjenja sezonalnosti (porast dolazaka izvan sezone) ❖ visoki prosječni dnevni izdatci turista ❖ visoka kvaliteta plaže ❖ postojanje tematiziranih plaža ❖ velik broj ugostiteljskih objekata ❖ razvijena osnovna mreža potporne turističke infrastrukture ❖ nema uznapredovalog procesa apartmanizacije <p>Poljoprivreda i ribarstvo</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Duga tradicija poljoprivrede i ribarstva ❖ Povoljni pedološki, geomorfološki i klimatski uvjeti za vinarstvo i vinogradarstvo ❖ Razvijeno vinarstvo i vinogradarstvo ❖ Prepozнатljivost vinarskih proizvoda na nacionalnom i međunarodnom tržištu ❖ Velike poljoprivredne površine u Župi Pelješkoj ❖ Porast broja poljoprivrednih gospodarstava (2011.-2015.) ❖ Porast svijesti o mogućnostima ekološke poljoprivrede 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ nepostojanje poduzetničke potporne institucije <p>Turizam</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ turistički trendovi slabiji u odnosu na županijski projek ❖ istočni dio Općine turistički slabije razvijen od zapadnog ❖ prometna nedostupnost unutrašnjih naselja negativno utječe na turistička kretanja ❖ područje Stankovići-Mokalo jedino bilježi negativne turističke trendove ❖ pad broja noćenja u hotelima ❖ izrazita sezonalnost turističkih kretanja ❖ blagi pad broja tradicionalnih turista (Poljska, Njemačka, Češka) ❖ visok udio nekomercijalnog smještaja ❖ nepristupačnost plaža osobama s invaliditetom ❖ nedostatak pratećih sadržaja na plažama ❖ nepostojanje plaže s Plavom zastavom ❖ sezonalni karakter poslovanja ugostiteljskih objekata ❖ potreba za razvojem kongresne infrastrukture ❖ nedostatak dodatnih sadržaja u hotelima ❖ nedostatak turističkog identiteta općine ❖ nema definiranog turističkog brenda ❖ neprepoznatljivost kulturno-turističke ponude ❖ potreba za prilagodbom kulturnih institucija različitim potrebama turista ❖ pad broja turista motiviranih kulturom <p>Poljoprivreda i ribarstvo</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Nepotpuna valorizacija poljoprivrede ❖ Usitnjenost zemljišta ❖ Smanjenje obradivih površina ❖ Nedostatak infrastrukturnih objekata i mehanizacije za skladištenje proizvoda ❖ Visoka prosječna dob nositelja OPG-a ❖ Slabljenje uloge zadruga u razvoju poljoprivrede ❖ Problemi u poslovanju vinarija ❖ Slabo razvijena ekološka poljoprivreda ❖ Slaba potpora proizvodnji lokalnih poljoprivrednih sorti (rogač, smokva i dr.) ❖ Slaba razvijenost enoturizma ❖ Nepostojanje sustava navodnjavanja ❖ Smanjenje važnosti ribarstva u lokalnom gospodarstvu ❖ Mali broj profesionalnih ribara ❖ Otežani uvjeti pristupa brodicama koje iskrcavaju ribu u lukama
--	--

Prilike	Prijetnje
Gospodarski pokazatelji <ul style="list-style-type: none"> ❖ zajednička prijava na EU projekte s ostalim JLS poluotoka Pelješca 	Gospodarski pokazatelji <ul style="list-style-type: none"> ❖ nepostojanje LAGUR-a
Tržište rada <ul style="list-style-type: none"> ❖ Postojanje mjera aktivne politike zapošljavanja ❖ Korištenje EU fondova u svrhu povećanja zaposlenosti ❖ Jačanje lokalnog tržišta rada u svrhu smanjivanja potrebe za dnevnim migracijama zaposlenih ❖ Jačanje konkurentnosti poduzetničkog sektora ❖ Povećanje aktivnosti PU HZZ Dubrovnik na području Općine Orebić namijenjenih nezaposlenima 	Tržište rada <ul style="list-style-type: none"> ❖ promjenjiva kretanja konkurentnosti Dubrovačko-neretvanske županije zbog nestabilnosti gospodarstva na nacionalnoj razini i relativne izoliranosti od centra gospodarskog razvoja ❖ otežana mogućnost diversifikacije gospodarstva zbog velike orijentiranosti na turizam
Poduzetništvo i obrtvištvo <ul style="list-style-type: none"> ❖ dominacija mikro i malih poduzeća koja su fleksibilna prema promjenama na tržištu ❖ daljnja diversifikacija i jačanje stabilnosti gospodarstva ❖ međusobno udruživanje poduzetnika i/ili obrtnika i zajedničko nastupanje na tržištu ❖ jačanje izvozne orijentacije poduzeća i obrta ❖ osnivanje lokalne razvojne agencije (PPI) 	Poduzetništvo i obrtvištvo <ul style="list-style-type: none"> ❖ nepostojanje srednje velikih i velikih poduzeća ❖ negativni trendovi u djelatnosti građevinarstva ❖ veliki gubici u djelatnostima poljoprivrede, šumarstva i ribarstva te pružanju smještaja i pripremi i usluživanju hrane ❖ mali apsolutan broj izvoznika ❖ koncentracija poduzeća i obrta u općinskom središtu (polarizacija) ❖ mali broj poduzetničkih potpornih institucija u DNŽ
Turizam <ul style="list-style-type: none"> ❖ zaštita prirodne i kulturne baštine radi očuvanja posebnosti bitne za turizam ❖ pozitivni turistički trendovi u pelješkom okruženju i županiji ❖ turistički trendovi ukazuju na povoljne predispozicije za daljnji razvoj turizma ❖ otvaranje novim emitivnim tržištima ❖ veliki potencijali za razvoj turističkog brenda (plavac mali, maslina) ❖ potencijal za pozicioniranje vinarstva u turističkom sektoru ❖ iznimni potencijali za razvojem selektivnih oblika turizma (windsurfing, sportski turizam, enoturizam, kulturni turizam i dr.) ❖ pozitivni trendovi selektivnih oblika turizma u Hrvatskoj i županiji ❖ potencijal za razvojem kreativnih i kulturnih industrija 	Turizam <ul style="list-style-type: none"> ❖ Nemogućnost korištenja aktivne politike zapošljavanja zbog smanjenja finansijskih sredstava ❖ Povećanje socijalne naknade može destimulirati uključivanje u tržište rada ❖ Nedostatak investicija i pojava jeftine radne snage ❖ Nemogućnost planiranja dugotrajne politike zapošljavanja sukladno zbog trajanja programskog razdoblja OP Učinkoviti ljudski potencijali do 2020. g. i ograničenosti korištenja ESF ❖ Proces prirodne depopulacije, starenja i emigracije na nacionalnoj razini koji može utjecati na lokalno tržište rada ❖ Uvoz strane radne snage za potrebe sezonskog zapošljavanja
Poljoprivreda i ribarstvo <ul style="list-style-type: none"> ❖ Blizina velikog i rastućeg turističkog tržišta 	Turizam <ul style="list-style-type: none"> ❖ sukladno negativnim trendovima, u budućem razdoblju postoji mogućnost smanjenja hotelskih dolazaka i noćenja ❖ redukcije ili problemi u opskrbi vodom, energijom i uslugama zbog opterećenosti u ljetnom dijelu sezone ❖ siva ekonomija u turizmu

<ul style="list-style-type: none"> ❖ Postojanje Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj i Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo kojima se potiče razvoj djelatnosti primarnog sektora ❖ Uspostavljanje suradnje udruga s javnim tijelima u svrhu pružanja savjetodavne pomoći poljoprivrednicima pri povlačenju finansijskih sredstava ❖ Certificiranje ekološke proizvodnje ❖ Slijedeće primjera dobre prakse u Hrvatskoj i inozemstvu u povezivanju poljoprivrede i turizma ❖ Mogućnost povezivanja zadruga i obrtnika s ciljem promocije lokalnih proizvoda ❖ Provođenje marketinških aktivnosti u svrhu daljnog razvoja enoturizma ❖ Prostorno-planskom dokumentacijom određene lokacije za kavezni uzgoj ribe 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ daljnji stihijijski (neplanski) razvoj masovnog turizma ❖ smanjenje konkurentnosti zbog nemogućnosti osmišljavanja adekvatnih turističkih proizvoda za različite ciljne skupine ❖ nedostatak međusektorske suradnje u turizmu
Poljoprivreda i ribarstvo	
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Smanjenje finansijske podrške s državne i županijske razine za razvoj poljoprivredne djelatnosti ❖ Nedovoljna organizacija i kontrola tržišta ekološkim proizvodima ❖ Nedostatak državnih finansijskih sredstava za okrupnjavanje zemljišta ❖ Produljenje administrativnih postupaka za iskorištavanje sredstava iz domaćih i stranih izvora financiranja ❖ Pogoršanje uvjeta u nadzoru ribarenja, praćenja ribljeg fonda te slabljenje provođenja zakona kojima se gospodari morskim resursima ❖ Usklađivanje hrvatskog zakonodavstva regulativama EU čime se dodatno ograničavaju mogućnosti malog ribarstva ❖ Smanjivanje poljoprivrednog zemljišta zbog prenamjene u građevinsko zemljište u svrhu realizacije stambenih zona ❖ Iseljavanje mlađih 	

4.4. Gospodarenje prostornim resursima

RAZVOJNI POTENCIJALI	RAZVOJNE POTREBE
Snage	Slabosti
<p>Prirodni resursi</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ povoljne predispozicije za korištenje sunčeve energije ❖ povoljan vjetar za razvoj wind surfinga ❖ visoke srednje godišnje brzine vjetra ❖ povoljan vjetar za proizvodnju energije pomoću vjetroelektrana <p>Kakvoća i zaštita okoliša</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ vrlo dobra kakvoća okoliša ❖ nema izvora onečišćenja u tlu ❖ kvaliteta zraka dobra ❖ nepostojanje većih zagađivača zraka ❖ izvrsna kakvoća mora za kupanje ❖ visoka kvaliteta vode za piće <p>Upravljanje prirodnim rizicima</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ kontinuirano unaprjeđenje sustava civilne zaštite ❖ postojanje čak 4 dobrovoljnih vatrogasnih društava s pravilnom prostornom distribucijom ❖ postoji dostatan broj osposobljenih članova dobrovoljnih vatrogasnih društava ❖ mjere preventivnog djelovanja u slučaju požara <p>Zaštita prirode</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ postojanje zaštićene prirodne baštine ❖ očuvanost prirodne baštine ❖ atraktivna ambijentalna vrijednost čempresade ❖ postojanje elemenata NATURA 2000 ekološke mreže <p>Javne površine i napušteni prostori</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ atraktivne lokacije za realizaciju društveno korisnih sadržaja 	<p>Prirodni resursi</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ manji izvori pitke vode više se ne koriste <p>Kakvoća i zaštita okoliša</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ postojanje izvora emisija u okoliš ❖ većina izvora emisija štetnih tvari emitirana je u vode ❖ najzastupljenija onečišćenja okoliša proizlaze iz kategorije hotela i sličnih smještaja u naselju Orebić ❖ nepostojanje mjernih stanica za mjerjenje kvalitete zraka ❖ problem ispusta štetnih tvari u more ❖ potreba za češćim provođenjem mjera samokontrole ❖ javljanje incidentnih smanjenja kakvoće vode za piće <p>Upravljanje prirodnim rizicima</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ prostor Općine Orebić seizmološki je jedno od najugroženijih dijelova RH ❖ potencijalno klizište u Vignju ❖ povećana erozija tla u Potomju, te manjim obujmom u Kućištima i Vignju ❖ otežano opažanje požara zbog manje gustoće naseljenosti ❖ smanjena dostupnost zapadnog dijela u kontekstu brze hitnomedicinske intervencije ❖ spore intervencije DVD-a zbog nedostatne opreme te zastarjele infrastrukture i voznog parka ❖ potreba za razvojem sustava zbrinjavanja stanovništva <p>Zaštita prirode</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ postojanje osjetljivih i nedovoljno zaštićenih elemenata prirodne baštine <p>Javne površine i napušteni prostori</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ nepostojanje trga ili slične uređene površine namijenjene okupljanju većeg broja ljudi ❖ postojanje napuštenih kuća i drugih objekata (Mlinica te objekta za preradu rogača i smokava u Lovištu) ❖ neriješeni imovinsko-pravni odnosi
Prilike	Prijetnje
<p>Prirodni resursi</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ visok potencijal iskorištavanja alternativnih 	<p>Prirodni resursi</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ iskorištavanje energije vjetra može

<ul style="list-style-type: none"> ❖ izvora energije ❖ potencijal korištenja vjetra za proizvodnju električne energije pomoću vjetroelektrana ❖ potencijal za korištenje biomase ❖ uređenje izvora u turističke, vodnogospodarske i poljoprivredne svrhe <p>Kakvoća i zaštita okoliša</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ visoka kakvoća mora predstavlja povoljan preduvjet za daljnji razvoj turizma <p>Upravljanje prirodnim rizicima</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ zatopljenje ima pozitivan utjecaj na produljenje turističke sezone ❖ postojanje Plana zaštite od požara <p>Zaštita prirode</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ potencijal za razvoj ekoturizma <p>Javne površine i napušteni prostori</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ potencijal za revitalizaciju napuštenih prostora 	<ul style="list-style-type: none"> degradirati prirodnu vizuru ključnu za razvoj turizma <p>Kakvoća i zaštita okoliša</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ opasnost od onečišćenja okoliša s izvorom izvan prostora Općine ❖ opasnost od onečišćenje mora ❖ opasnost od degradacije kvalitete tla erozijom i kliženjem tla <p>Upravljanje prirodnim rizicima</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ negativni klimatski trendovi (povećanje temperature, smanjenje padalina, povećanje broja suhih dana) ❖ opasnost od suša ❖ opasnost od šumskih požara ❖ dugoročna opasnost od podizanja razine mora ❖ povećana opasnost od potresa ❖ povećana opasnost od klizišta i odrona ❖ povećana opasnost od bujica usred intenzivnih padalina ❖ potreba za realizacijom sustava prevencije i reagiranja u slučaju požara ❖ opasnost od antropogeno uzrokovanih požara i eksplozija u naselju Orebić <p>Zaštita prirode</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ opasnost od devastacije čempresade požarom <p>Javne površine i napušteni prostori</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ spore procedure revitalizacije brownfield područja ❖ problem rješavanja imovinsko-pravnih odnosa kod revitalizacije napuštenih prostora
--	--

4.5. Infrastrukturna podloga

RAZVOJNI POTENCIJALI		RAZVOJNE POTREBE
Snage		Slabosti
Prometna infrastruktura		Prometna infrastruktura
<ul style="list-style-type: none"> ❖ povoljna razvijenost prometne mreže u odnosu na broj stanovnika ❖ Prostornim planom predviđena gradnja novih dionica državnih i županijskih cesta ❖ potencijal alternativnih cestovnih pravaca ❖ luke lokalnog značaja omogućuju alternativu u dužobalnom povezivanju naselja Općine Orebić ❖ red plovidbe usklađuje se s potražnjom za trajektnim povezivanjem ❖ u planu realizacija 4 luke nautičkog turizma i sportske luke ❖ u planu izgradnja valobrana ispred postojećeg lukobrana ❖ linije javnog prijevoza prilagođene potrebama radnika i učenika ❖ javnim autobusnim prijevozom povezana veća naselja Općine Orebić ❖ taksi prijevoz omogućuje alternativu javnom prijevozu tijekom turističke sezone ❖ postojanje velikog broja biciklističkih ruta ❖ u planu realizacija dvaju helidroma ❖ u planu realizacija žičare 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ prometna izoliranost i nepovoljan geografski smještaj ❖ otežana povezanost sa županijskim središtem ❖ otežana unutaropćinska povezanost ❖ ispodprosječna razgranatost prometne mreže ❖ opterećenost središta Orebića zbog trajektne luke i državne ceste ❖ izraženo sezonsko povećanje prometa ❖ problem slabije protočnosti prometa ❖ potreba za modernizacijom prometne signalizacije ❖ sezonsko smanjenje sigurnosti u prometu ❖ onemogućena kvalitetna organizacija prometa u mirovanju ❖ nedostatak parkirnih mjesta tijekom ljetne sezone ❖ nedostatak parkirališta za djelatnike i korisnike Doma zdravlja ❖ nedostatak nogostupa ❖ potreba za poboljšanjem sustava odvodnje vode na prometnicama ❖ potreba za izmještanjem trajektnog pristaništa ❖ tehničke karakteristike luke Orebić ne omogućuju kvalitetno odvijanje prometa i potrebnu protočnost ❖ sezonalnost pomorskog prometa (uvjetuju ga turistička kretanja) ❖ nemogućnost kvalitetnije organizacije prometa za učinkovit pristup vozila i pješaka do trajekta ❖ potreba za unaprjeđenjem infrastrukture luka lokalnog značaja (uređenje rive i mjesa za privez, produženje mulova) ❖ nepovezanost svih naselja javnim prijevozom ❖ nedostatak broja autobusnih linija izvan turističke sezone (sezonski karakter prijevoza) ❖ loša infrastruktura javnog prijevoza (neadekvatna ugibališta) ❖ nema izgrađene biciklističke infrastrukture na cestovnim prometnicama ❖ smanjena sigurnost u prometu za bicikliste ❖ izoliranost od željezničkih prometnih pravaca ❖ nedostatak helidroma i povećana potreba zbog većeg broja hitnih intervencija 	
Komunalna infrastruktura		
<ul style="list-style-type: none"> ❖ postojanje alternativnog izvora pitke vode u sustavu vodoopskrbe ❖ raširena mreža vodosprema ❖ visoka priključenost kućanstava na vodoopskrbni sustav ❖ zdravstvena ispravnost pitke vode ❖ potencijal revitalizacije alternativnih izvora vode ❖ postojanje sustava odvodnje otpadnih voda u naselju Orebić i Lovište ❖ u planu je izgradnja 13 uređaja za pročišćavanje otpadnih voda s potrebnom infrastrukturom ❖ u planu unaprjeđenje sustava gospodarenja otpadom ❖ u planu realizacija reciklažnog dvorišta Podvlaštica ❖ smanjenje količine proizvedenog otpada ❖ visok potencijal za recikliranje otpada prema strukturi otpada 		
Energetska infrastruktura		
<ul style="list-style-type: none"> ❖ visoka pokrivenost kućanstava elektroopskrbnim sustavom ❖ u planu izgradnja solarnih elektrana i 		

<p>vjetroelektrana</p> <p>Telekomunikacijska infrastruktura</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ visoka pokrivenost internetskom širokopojasnom mrežom ❖ realizacija projekta „Hotspot Orebić“ ❖ zadovoljavajuća pokrivenost poštanskim sustavom 	<p>Komunalna infrastruktura</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ nedostatni kapaciteti vodosprema za ljetne mjesecе ❖ veća potrošnja vode u odnosu na županijski projekti ❖ sezonalno povećanje potrošnje vode (sezonska opterećenost) ❖ veliki gubici vode ❖ potreba za unaprjeđenjem vodoopskrbne infrastrukture i sustava ❖ nedostatak informacija o stvarnim količinama pitke vode ❖ nedostatak kanalizacijske infrastrukture u većem dijelu Općine ❖ velik udio kućanstava koristi septičke jame koje su štetne za okoliš i zdravlje ❖ nerazvijen sustav odvodnje oborinskih i bujičnih voda ❖ nepoštivanje prostornoplanskih regulativa prilikom gradnje novih objekata u kontekstu realizacije odvodnje otpadnih voda ❖ nedostatak bioloških pročišćivača u priobalnom području (onečišćenje mora, neugodni mirisi) ❖ višestruko sezonsko povećanje količine otpada ❖ problem lokacije odvoza otpada ❖ nije u potpunosti uspostavljen sustav odvojenog prikupljanja otpada ❖ nepravilno prikupljanje odvojenog otpada od strane KTD Bilan <p>Energetska infrastruktura</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ sezonsko opterećenje elektroopskrbnog sustava ❖ potreba za agregatom u Domu zdravlja za izvanredne situacije ❖ nepostojanje plinoopskrbne infrastrukture ❖ nedostatak alternativnih energetika ❖ nepostojanje infrastrukturnih objekata za proizvodnju električne energije iz alternativnih energetika <p>Telekomunikacijska infrastruktura</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ internetska priključenost kućanstava niža od županijskog projekta ❖ nedostupnost usluge u perifernim i slabije naseljenim područjima
<p>Prilike</p>	<p>Prijetnje</p>
<p>Prometna infrastruktura</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ izgradnja Pelješkog mosta pružila bi nove razvojne impulse ❖ realizacija obilaznice Orebića rasteretila bi 	<p>Prometna infrastruktura</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ daljnja odgoda projekta Pelješkog mosta mogla bi negativno utjecati na opće gospodarstvo

<ul style="list-style-type: none"> ❖ promet u samom središtu naselja ❖ izgradnja obilaznice Orebića prema budućoj trajektnoj luci Perna omogućila bi rasterećenje središta Orebića ❖ važnost luke Orebić za prometno povezivanje otoka Korčule ❖ povoljan trend rasta nautičkog turizma ❖ potencijal unaprjeđenja intermodalnosti prometa na lučkom prostoru Orebića ❖ pozitivni trendovi rasta cikloturizma (potencijal za razvoj biciklističke infrastrukture) ❖ potencijal za povezivanje i suradnju sa Zračnom lukom Dubrovnik ❖ finansijska sredstva dostupna iz EU fondova za razvoj prometne infrastrukture 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ konfiguracija terena uvjetuje mogućnostima širenja prometne mreže ❖ neadekvatan prometni sustav negativno utječe na turistički imidž Općine ❖ nemogućnost osiguravanja adekvatnih operativnih površina zbog razornog djelovanja valova koji udaraju u lukobran ❖ nemogućnost privlačenja turista zbog slabe povezanosti sa Zračnom lukom Dubrovnik
<p>Komunalna infrastruktura</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ realizacija Centra za gospodarenje otpadom Lučino Razdolje kraj Dubrovnika ❖ mogućnosti povlačenja sredstava iz EU fondova za gradnju i rekonstrukciju sustava za odvodnju i pročišćivanje otpadnih i oborinskih voda 	<p>Komunalna infrastruktura</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ problem redukcije potrošnje vode tijekom ljetnih mjeseci ❖ bujični nanosi tijekom povećanih padalina
<p>Energetska infrastruktura</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ visok potencijal za iskoristivost sunčeve energije i energije vjetra ❖ povoljne predispozicije za realizaciju solarnih elektrana i vjetroelektrana ❖ realizacija alternativnih izvora energije omogućila bi energetsku neovisnost ❖ mogućnost poticanja energetske učinkovitosti u stambenim i javnim objektima putem EU fondova 	<p>Energetska infrastruktura</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ potencijalan problem prekida isporuke električne energije ❖ prirodni rizici koji mogu onemogućiti opskrbu (požari, vjetrovi, bujice i sl.)
<p>Telekomunikacijska infrastruktura</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ provedba Strategije razvoja širokopojasnog pristupa u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2016.-2020. ❖ korištenje nacionalnih potpora u svrhu podizanje kvalitete bežičnog interneta 	<p>Telekomunikacijska infrastruktura</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ oštećenja prilikom požara, nevremena i drugih nepovoljnih uvjeta

4.6. Okvir upravljanja razvojem

RAZVOJNI POTENCIJALI	RAZVOJNE POTREBE
Snage	Slabosti
<p>Okvir upravljanja razvojem</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Prepoznata važnost zajedničkog djelovanja javnog, civilnog i privatnog sektora ❖ Uključenost Općine Orebić u LAG 5 kojim se postiže zajedničko djelovanje javnog, civilnog i privatnog sektora <p>Dionici razvoja</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Sustavno usavršavanje djelatnika Općine ❖ Udruge građana pokrivaju različita područja djelovanja ❖ Sudjelovanje udruga na domaćim i stranim natjecanjima čime prezentiraju i promoviraju posebnosti Općine ❖ Ostvarena suradnja na nizu projekata u suradnji s Regionalnom razvojnom agencijom DUNEA-om ❖ velik broj dionika iz privatnog i civilnog sektora koji pokrivaju niz područja/djelatnosti <p>Financijske mogućnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Općina u suradnji s državnim tijelima aktivno financira realizaciju kapitalnih projekata <p>Analiza prostorno-planske dokumentacije</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Izrađeni urbanistički planovi uređenja za realizaciju novih dijelova naselja ❖ Postojanje županijskih i regionalnih planova i programa koji mogu poslužiti za analizu stanja sektora društva i gospodarstva Općine ❖ Provođenje aktivnosti oko izrade tehničke dokumentacije za obnovu i izgradnju komunalne infrastrukture 	<p>Okvir upravljanja razvojem</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Nepostojanje LAGUR-a <p>Dionici razvoja</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Napušteni Domovi kulture ❖ Slabija zastupljenost organizacija civilnog društva u manjim naseljima ❖ Problem financiranja udruga <p>Financijske mogućnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Smanjenje sredstava za financiranje javnih potreba u kulturi, sportu, tehničkoj kulturi te odgoju i obrazovanju <p>Analiza prostorno-planske dokumentacije</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Dugi vremenski period između donošenja Izmjena i dopuna PPUOO ❖ Neusklađenost PPUOO s potrebama gospodarstva ❖ Premali broj regionalnih i lokalnih sektorskih planova ❖ Neusklađenost vremenske provedbe planskih dokumenata (lokalna-županijska-nacionalna razina; lokalna razina- sektorska razina; županijska-lokalna razina)
Prilike	Prijetnje
<p>Okvir upravljanja razvojem</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Jačanje horizontalne suradnje između javnog, civilnog i privatnog sektora prilikom definiranja razvojnih projekata te ostalih aktivnosti kojima se definiraju strateška usmjerenja za budući razvoj <p>Dionici razvoja</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Razvoj jedinstvenog informacijskog sustava (baze podataka) u funkciji razvoja suradnje 	<p>Okvir upravljanja razvojem</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Nedostatak volje i nerazumijevanje potrebe suradnje između dionika javnog, civilnog i privatnog sektora prilikom definiranja strateških usmjerenja razvoja Općine <p>Dionici razvoja</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Nedostatak financijskih sredstava za zapošljavanje novih kadrova u javnom

<ul style="list-style-type: none"> ❖ između lokalne i županijske razine ❖ Mogućnost horizontalnog i vertikalnog povezivanja udruga radi razmjene iskustava i znanja ❖ Zajednička prijava udruga na projekte u svrhu jačanja infrastrukturnih i organizacijskih kapaciteta ❖ Osnivanje udruga u područjima djelovanja koja su slabije zastupljena ❖ Mogućnost korištenja sredstava iz ostalih europskih strukturnih investicijskih fondova i programa EU za razvoj civilnog društva ❖ Osnivanje javne ustanove razvojne agencije Orebic <p>Financijske mogućnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ ESI fondovi kao potencijal za realizaciju razvojnih projekata Općine ❖ Pružanje financijske podrške za prijavu na sektorski usmjerene javne pozive <p>Analiza prostorno-planske dokumentacije</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Mogućnosti kvalitetnijeg prostornog planiranja na lokalnoj razini kroz povezivanje sa strateškim dokumentima ❖ Izrada elaborata i strategija sektorskog razvoja (turizam, poduzetništvo, ljudski potencijali i sl.) ❖ Povezivanje konkretnih projektnih ideja s okvirom nacionalnih, županijskih, međunarodnih programa te shemama koje uključuju privatni kapital 	<p>sektoru</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Prestanak rada udruga zbog nedostatka finansijskih sredstava ❖ Iseljavanje mlađih i nezainteresiranost za uključivanje rad udruga ❖ Nedostatak kreativnog djelovanja udruga temeljenog na inovacijama ❖ Promjene Zakona o udrugama ❖ Smanjenje javne svijesti o važnosti udruga <p>Financijske mogućnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Prestanak proračunskog razdoblja za sufinanciranje projekata iz ESI fondova 2020. g. ❖ Promjenjiva kretanja prihodovne strane lokalnog proračuna zbog gospodarske nestabilnosti <p>Analiza prostorno-planske dokumentacije</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Problem kreiranja sektorskih strategija na nacionalnoj razini koje ne uvažavaju regionalne/lokalne posebnosti ❖ Neusklađenost vremenskog horizonta planskih i strateških dokumenata ❖ Rizik od nekoordiniranog planiranja zbog prevelikog broja sektorskih strategija na nacionalnoj razini ❖ Problem neusklađenosti katastra i zemljišnih knjiga ❖ Problem upravljanja državnom imovinom ❖ Nekoordinirano planiranje i preklapanje nadležnosti strateških dokumenata
--	---

5

STRATEŠKI OKVIR

5. STRATEŠKI OKVIR

5.1. Vizija

Općina Orebić prostor je visoke kvalitete života koja se očituje kroz visok stupanj socijalne inkluzivnosti, egzistencijalne sigurnosti i dostupnosti društvenih i javnih usluga, a temelji se na stabilnom, polifunkcionalnom i na vanjske utjecaje visokootpornom gospodarstvu čiji je nositelj diversificirani turizam te na održivom gospodarenju prostornim resursima i učinkovitim infrastrukturnim sustavima.

Pojašnjenje vizije

Dosadašnji razvoj Općine Orebić uvelike je bio orientiran prema turizmu koji se stihiski razvijao prvenstveno u obliku masovnog kupališnog turizma kao posljedica prirodne atraktivnosti ovog prostora. Slijedom navedenog gospodarstvo Općine se kroz vrijeme znatno orientiralo upravo na ovu granu, čime se izgubila njegova polifunkcionalnost te su se povećale opasnosti od nepovoljnih vanjskih utjecaja na cijelokupno gospodarstvo. Strategijom razvoja Općine Orebić kroz ostvarenje i provedbu ciljeva, prioriteta i mjera gospodarski će se aktivirati trenutno nedovoljno iskorišteni razvojni resursi te će se kroz međusektorsku suradnju, podršku gospodarskim subjektima i integraciju međusobno kompatibilnih djelatnosti osnažiti lokalno gospodarstvo i povećati njegova konkurentnost na nacionalnom i europskom tržištu. Zbog postojećeg značaja i potencijala za daljnji razvoj turizam će ostati najvažniji stup lokalnog gospodarstva, no u znatno diversificiranjem, unaprijeđenom obliku kojeg karakteriziraju razvijeni selektivni oblici turizma, naglašeni aspekt održivosti i visok značaj ekonomije doživljaja. Istovremeno će razvojem učinkovitih i kvalitetnih infrastrukturnih sustava na području cijele Općine te održivim upravljanjem, gospodarenjem i valorizacijom prostornih resursa biti ostvareni nužni preduvjeti za daljni rast kvalitete života. Ostvarenje visoke kvalitete života stanovništva ultimativni je prioritet Strategije razvoja Općine Orebić, pri čemu se kroz njenu realizaciju doprinosi razvoju socijalno inkluzivnog okruženja u kojem je svaki pojedinac cijenjen, u kojem se uvažavaju međusobne različitosti, zadovoljavaju životne potrebe te omogućuju široki izbori i prilike kako bi se svima omogućio kvalitetan život.

5.2. Razvojni ciljevi

CILJ 1: Stabilno, kompetitivno i rastuće gospodarstvo temeljeno na lokalnim resursima

OPIS

Gospodarstvo predstavlja jedan od osnovnih temelja cjelokupnog razvoja svakog prostora. Osim što se gospodarskom aktivnošću stvaraju radna mjesta čime se zadovoljava potreba stanovnika za ostvarenjem životne funkcije rada, kroz njega se akumulira i kapital koji povećava mogućnosti realizacije projekata i financiranja aktivnosti kojima se unaprjeđuju ostali aspekti društvenog života. Analiza stanja je pokazala da je turizam glavna gospodarska grana Općine Orebić, pri čemu je ipak prisutan određeni stupanj diversifikacije gospodarstva koja se očituje u velikom broju gospodarskih subjekata, zaposlenih i prihodima prvenstveno prerađivačke industrije i trgovine. Gospodarstvo Općine potrebno je ojačati i omogućiti rast koristeći prvenstveno lokalne resurse i prednosti prema kojima je ovo područje specifično. Sukladno lokalnim resursima i postojećim potencijalima potrebno je turizam, čiji karakter je trenutno masovno kupališni, planski i ciljano usmjeriti prema selektivnim oblicima poput enogastro, avanturističkog i kulturnog turizma kako bi se produžila turistička sezona i ostvario određen stupanj održivosti turizma. Poljoprivredni potencijal na području Općine Orebić izuzetno je velik, a područje Pelješca tradicionalno je poznato po razvijenom vinogradarstvu. Postojeće potencijale potrebno je kroz sustav savjetovanja, zajedničke platforme i suradnje iskoristiti i snažnije valorizirati, kako u svrhu povezivanja s turizmom tako i s aspekta samostalne proizvodnje i nastupa na tržištu pod zajedničkim brendom. Uz poticanje turizma i poljoprivrede nužno je kontinuirano pružati podršku razvoju svih gospodarskih subjekata kroz osiguravanje poticajnog poslovnog okruženja kako bi se doprinijelo sveukupnom rastu gospodarstva.

Ostvarenjem ovog cilja očekuje se razvoj cjelokupnog gospodarstva Općine Orebić koji će se ogledati u porastu broja poslovnih subjekata, smanjenju sezonalnog karaktera turizma te porastu važnosti i konkurentnosti poljoprivrede i poljoprivrednih proizvoda na tržištu. Sve navedeno dovest će i do smanjenja stope nezaposlenosti.

PRIORITETI CILJA 1

- 1.1. Unaprjeđenje kvalitete turističke infrastrukture, ponude i usluga
- 1.2. Jačanje primarnog sektora gospodarstva
- 1.3. Stvaranje stimulativnog poslovnog okruženja za poduzetnike i obrtnike

POKAZATELJI UČINKA

Pokazatelji učinka			Početna vrijednost		Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
naziv	definicija	mjerilo	vrijednost	godina	vrijednost	godina		
Turistička posjećenost izvan sezone	Udio turističkih dolazaka u razdoblju 1. 10.- 31.5.	%	10,1	2016.	15,0	2020.	godišnje	Turistička zajednica Općine Orebić
Rast broja poslovnih subjekata	Broj poduzeća i obrta	broj	279	2016.	300	2020.	godišnje	Hrvatska gospodarska komora

CILJ 2: Očuvan okoliš i poticajno okruženje za demografski razvoj

OPIS

Prirodna osnova i društvena nadogradnja temeljne su sastavnice svakog prostora koje su u neprestanoj interakciji. Stanovništvo, odnosno ljudi, iskorištava i valorizira resurse u prostoru te uvjetuje i usmjerava njegov cjelokupan razvoj. Analiza stanja pokazala je kako Općina Orebić bilježi negativne demografske procese koji se još uvijek ne očituju u intenzivnoj depopulaciji, kao što je slučaj u gotovo tri četvrtine područja Republike Hrvatske. Demogeografska analiza pokazala je izrazito neravnomjeran prostorni razmještaj stanovništva koji se očituje u polarizaciji sa središtem u općinskom centru u kojem živi polovica od 4.122 stanovnika. Analiza je pokazala kako, unatoč tome što je Općina zabilježila tek neznatan pad broja stanovnika u posljednjem međupopisnom razdoblju, čak devet naselja bilježi depopulaciju i posljednjem međupopisnom razdoblju. Pozitivno ukupno kretanje stanovništva imaju tek općinsko središte i u pravilu naselja u njegovoj neposrednoj blizini. Visokih 21,0 % stanovnika starije je od 65. g., dok svega 15,0 % spada u dobnu skupinu do 14. g. Uznapredovali proces starenja uz polagano, ali kontinuirano smanjenje stopa nataliteta ukazuje kako će se proces starenja stanovništva intenzivirati već u bližoj budućnosti što će dovesti do snažnijeg pada broja stanovnika. Kako bi se postojeći negativni procesi ublažili i izbjegli vrlo negativni trendovi i izumiranje u budućnosti nužno je usmjeriti veće napore prema stvaranju poticajnog okruženja usmjereno na povećanje stopa nataliteta i privlačenje većeg broja imigranata s područja izvan Općine. Ovo područje istovremeno karakterizira netaknuta priroda, ali i kulturna baština koje predstavljaju dio identiteta cijele Općine i šireg područja. Prirodne i kulturne vrijednosti

nužno je očuvati i održivo valorizirati kako bi ostale sačuvane za buduće generacije, dok je istovremeno potrebno staviti u funkciju postojeće prostorne resurse.

Ostvarenjem ovog cilja očekuje se razvoj učinkovitog i kvalitetnog sustava upravljanja prirodne i kulturne baštine, kao i uspostava dugotrajne, kontinuirane i usmjerene demografske politike.

PRIORITETI CILJA 2

- 2.1. Unaprjeđenje sustava zaštite i upravljanja prirodnom i kulturnom baštinom
- 2.2. Valorizacija i održivo korištenje prostornih resursa
- 2.3. Stvaranje poticajnog okruženja za održiv i prostorno ravnomjeran demografski razvoj

POKAZATELJI UČINKA

Pokazatelji učinka			Početna vrijednost		Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
naziv	definicija	mjerilo	vrijednost	godina	vrijednost	godina		
Izgradnja i obnova infrastrukture za posjećivanje i edukaciju o prirodoj baštini	Broj elemenata prirodne baštine prilagođenih za turističko posjećivanje	broj	0	2016.	3	2020.	godišnje	Izvješća o provedbi projekta
Povećanje stope nataliteta	Stopa nataliteta (broj živorođenih na 1.000 stanovnika)	%	9,5	2015.	10,0	2020.	godišnje	Državni zavod za statistiku

CILJ 3: Kvalitetni i učinkoviti infrastrukturni sustavi

OPIS

Infrastrukturni sustavi u okviru ovog cilja obuhvaćaju društvenu, prometnu i komunalnu infrastrukturu. Društvena infrastruktura temeljni je element društvenog razvoja nekog prostora, dok prometna i komunalna infrastruktura predstavljaju primarni temelj kojim se osigurava mogućnost daljnog razvoja društveno-gospodarskog života. Društveni razvoj je izravan pokazatelj standarda života na nekom prostoru, a kvalitetna društvena infrastruktura uz dostupne društvene sadržaje i usluge preduvjet je za osobni razvoj pojedinca i funkcioniranje društvene zajednice. Analiza stanja utvrdila je kako je u području društvene infrastrukture i usluga potrebno unaprijediti niz infrastrukturnih i sadržajnih segmenata.

Prvenstveno se to odnosi na obnovu, adaptaciju i opremanje objekata društvenih ustanova, ali i na povećanje same kvalitete, opsega i dostupnosti zdravstvenih, socijalnih, kulturnih i odgojno-obrazovnih usluga. Analiza je ukazala na nedostatak, odnosno nepostojanje, domova za starije i nemoćne što je poseban izazov u kontekstu uznapredovalog procesa starenja stanovništva. Istovremeno mobilnost predstavlja značajan problem u kontekstu dostupnosti društvenih usluga pojedinim skupinama stanovnika (stariji, djeca, osobe s invaliditetom i dr.) ali i općenito stanovnicima perifernih naselja prometno udaljenih od općinskog središta. Analiza je ukazala i na znatne probleme u području prometne i komunalne infrastrukture, pri čemu poseban problem predstavljaju prometne gužve tijekom ljetnih mjeseci, ali i loše stanje pojedinih cesta. Jedan od najvažnijih problema je onaj nepostojanja kanalizacijskog sustava u velikom dijelu Općine koji je stoga nužno razviti, kao i poteškoće s odlaganjem otpada koje se u određenoj mjeri mogu riješiti izgradnjom reciklažnog dvorišta i razvojem sustava selektivnog prikupljanja otpada.

Konačni učinci ovog cilja trebali bi biti unaprjeđena kvaliteta i dostupnost društvenih usluga kao i prometne te komunalne infrastrukture, pri čemu će učinci biti izravno vidljivi kroz projekte uređenja i izgradnje novih objekata te dostupnost novih usluga i sadržaja.

PRIORITETI CILJA 3

- 3.1. Modernizacija i unaprjeđenje društvene infrastrukture i usluga
- 3.2. Unaprjeđenje prometnog sustava
- 3.3. Unaprjeđenje komunalne infrastrukture

POKAZATELJI UČINKA

Pokazatelji učinka			Početna vrijednost		Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
naziv	definicija	mjerilo	vrijednost	godina	vrijednost	godina		
Povećanje broja obnovljenih i opremljenih društvenih ustanova	Broj obnovljenih i opremljenih društvenih ustanova	broj	0	2016.	3	2020.	godišnje	Izvješća o provedbi projekta
Provedeni projekti unaprjeđenja infrastrukturnih sustava	Broj provedenih projekata unaprjeđenja infrastrukturnih sustava	broj	0	2016.	5	2020.	godišnje	Izvješća o provedbi projekta

5.3. Razvojni prioriteti i mjere

CILJ 1: Stabilno, kompetitivno i rastuće gospodarstvo temeljeno na lokalnim resursima

PRIORITET 1.1. Unaprjeđenje kvalitete turističke infrastrukture, ponude i usluga

SVRHA

Svrha prioriteta je doprinijeti jačanju turizma uz naglašavanje održivog karaktera i smanjenje sezonalnosti kroz razvoj selektivnih oblika turizma i razvoj cjelokupne turističke infrastrukture i sadržaja.

OPRAVDANJE

Analiza stanja pokazala je da na području Općine Orebić prevladava masovni kupališni turizam pri čemu je glavni privlačni faktor za dolazak turista klasični turistički proizvod „sunce i more“. Kao jedan od problema daljnog turističkog razvoja destinacije ističe se neodređenost smjera budućeg razvoja, odnosno nedostatak imidža i brenda kao specifične destinacije koja nudi ne samo tradicionalni kupališni turizam, već i niz drugih atrakcija i usluga. Analizom je utvrđeno kako na području Općine Orebić postoji niz mogućnosti za diversifikaciju turističke ponude, odnosno razvoj selektivnih oblika turizma na temelju bogate i vrijede kulturne i prirodne baštine, ali i općenito uvjeta koji vladaju na ovom području (primjerice karakteristike reljefa i vjetra). Kako bi se turizam nastavio kvalitetno i održivo razvijati nužno je razviti selektivne oblike turizma poput kulturnog, enogastro, avanturističkog i cikloturizma. Također, potrebno je kontinuirano nadograđivati i modernizirati postojeću turističku i s turizmom povezanu infrastrukturu, ali i širiti spektar usluga koje se nude turistima, prilikom čega se to prvenstveno odnosi na pred i posezonu.

OPIS

Ovim prioritetom kroz četiri mjere usmjerene na različite segmente turizma želi se osnažiti turističku ponudu Općine Orebić, smanjiti sezonalnost te utvrditi smjer budućeg razvoja turizma. Prva mјera usmjerena je na diversifikaciju turističke ponude kroz razvoj selektivnih oblika turizma. Navedena diversifikacija planira se postići razvojem nekoliko selektivnih oblika turizma za koje su utvrđeni resursi i mogućnosti razvoja, pri čemu se to primarno odnosi na kulturni turizam, avanturistički (windsurfing, planinarenje, trekking) i cikloturizam i enogastro turizam, te na razvoj ruralnog i agroturizma, prvenstveno u naseljima Župe

Pelješke. Aktivnosti unutar ove mjere usmjerenе су na pružanje podrške razvoju navedenih oblika turizma i konkretne korake koje je potrebno realizirati kako bi se navedeni turistički oblici ojačali. Razvoj turističke infrastrukture i usluga mјera je kojom se želi osnažiti postojeće stanje infrastrukture i turističkih usluga, a ostvarit će se aktivnostima poput izgradnje i uređenja dužobalnih šetnica, uređenjem i opremanjem plaža, postavljenjem turističke signalizacije, poboljšanjem pristupa turističkoj infrastrukturi za osobe s invaliditetom te podrškom obogaćivanju ponude i usluga smještajnih objekata, prvenstveno hotela i kampova. Treća mјera usmjerena je na brendiranje i promociju destinacije što se ostvaruje kroz definiranje imidža i smjera razvoja turizma te unaprjeđenjem sustava promocije s naglaskom na selektivne turističke oblike. Jačanje kapaciteta za upravljanje u turizmu je četvrta mјera kojom se upravljački kapaciteti osnažuju kroz aktivnosti edukacije i osposobljavanja djelatnika turističke zajednice kao i općenito onih u turističkom sektorу, te se uz navedeno pruža podrška organizaciji povremenih sastanaka najvažnijih dionika u turizmu. Aktivnost izrade detaljne strategije razvoja turizma dio je ove mјere, a svrha je izrada konkretnog strateškog i razvojnog dokumenta usmјerenog izravno na razvoj turizma.

MJERE I AKTIVNOSTI UNUTAR PRIORITETA 1.1.

Mjere	Aktivnosti
1.1.1. Diversifikacija turističke ponude kroz razvoj selektivnih oblika turizma	<ul style="list-style-type: none"> 1.1.1.1. Poticanje razvoja kulturnog turizma kroz manifestacije u izvansezonskom razdoblju 1.1.1.2. Turistička valorizacija kulturnih znamenitosti 1.1.1.3. Promocija kulturnih znamenitosti i događanja 1.1.1.4. Razvoj i promocija kapetanske priče Orebica 1.1.1.5. Podrška razvoju usluga i proizvoda u sektoru kulture 1.1.1.6. Poticanje razvoja sportskog i avanturističkog turizma kroz razvoj adekvatne infrastrukture 1.1.1.7. Intenziviranje promocije windsurfinga, cikloturizma, planinarenja i trekkinga 1.1.1.8. Podrška razvoju nautičkog turizma 1.1.1.9. Poticanje razvoja ruralnog i agroturizma kroz podršku poljoprivrednicima za pokretanje turističkih djelatnosti te promociju usluga i proizvoda 1.1.1.10. Podrška razvoju eno-gastro turizma 1.1.1.11. Slaganje rasporeda obilaska vinarija 1.1.1.12. Podrška u provođenju promidžbenih aktivnosti eno-gastro ponude 1.1.1.13. Podrška povezivanju vinara i ugostitelja 1.1.1.14. Podrška stvaranju teritorijalnog identiteta vinarstva i formiraju vinske regije 1.1.1.15. Podrška uspostavi muzeja vina 1.1.1.16. Osmišljavanje turističkih paketa koji uključuju više različitih atrakcija (npr. povezivanje kulturno-povijesne cjeline Nakovane i izletišta sv. Ilija) 1.1.1.17. Promotivno-informativne aktivnosti podizanja svijesti o novim rastućim vrstama turizma (ekonomija darivanja, glamping turizam i dr.) 1.1.1.18. Očuvanje i valorizacija prirode u turističke svrhe 1.1.1.19. Poticanje integracije turizma s ostalim djelatnostima

1.1.2. Razvoj turističke infrastrukture i usluga	1.1.2.1. Izgradnja i uređenje dužobalnih šetnica 1.1.2.2. Uređenje, održavanje i infrastrukturno opremanje plaže 1.1.2.3. Poboljšanje pristupa turističkoj infrastrukturi za osobe s invaliditetom 1.1.2.4. Postavljanje i unaprjeđenje turističko-informativne signalizacije (putokazi, info ploče i dr.) 1.1.2.5. Podrška obogaćivanju ponude hotela i kampova 1.1.2.6. Podrška razvoju novih i kreativnih usluga u turizmu 1.1.2.7. Razvoj pristupne infrastrukture za povećanje dostupnosti kulturnih i prirodnih atrakcija 1.1.2.8. Uređenje i promocija specijaliziranih plaža (plaže za pse i sl.) 1.1.2.9. Podrška razvoju smještajnih kapaciteta
1.1.3. Brendiranje i promocija destinacije	1.1.3.1. Određivanje smjera razvoja turizma 1.1.3.2. Definiranje imidža i brendiranje destinacije 1.1.3.3. Unaprjeđenje i jačanje sustava promocije destinacije i turističkih proizvoda/usluga 1.1.3.4. Izrada kataloga ponude selektivnih oblika turizma s prijedozima aktivnosti u destinaciji
1.1.4. Jačanje kapaciteta za upravljanje u turizmu	1.1.4.1. Podrška edukaciji i osposobljavanju djelatnika turističke zajednice 1.1.4.2. Podrška periodičnoj organizaciji sastanaka najvažnijih dionika u turizmu 1.1.4.3. Izrada detaljne strategije razvoja turizma 1.1.4.4. Podrška osposobljavanju i edukaciji djelatnika u turizmu

POKAZATELJI ISHODA ZA PRIORITET 1.1.

naziv	Pokazatelji ishoda		Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
	definicija	mjerilo	vrijednost	godina		
Turistička noćenja	Broj ostvarenih turističkih noćenja	broj	1.100.000	2020.	godišnje	Turistička zajednica Općine Orebić
Razvoj selektivnih oblika turizma	Kumulativan broj razvijenih selektivnih oblika turizma koji su implementirani u turističku ponudu	broj	2	2020.	godišnje	Turistička zajednica Općine Orebić
Turistički identitet Općine Orebić	Stvoren turistički identitet Općine Orebić	broj	1	2020.	na kraju razdoblja	Izvješća o provedbi projekta

PRIORITET 1.2. Jačanje primarnog sektora gospodarstva

SVRHA

Svrha prioriteta je na temelju lokalnih resursa i potencijala osnažiti sektor poljoprivrede i ribarstva te kroz poticanje suradnje i zajednički nastup na tržištu olakšati plasman autohtonih proizvoda.

OPRAVDANJE

Analiza stanja je pokazala kako na području Općine Orebić postoje izuzetno veliki potencijali za razvoj primarnog sektora djelatnosti, prvenstveno poljoprivrede. Vinarstvo je tradicionalno prepoznato kao glavna poljoprivredna djelatnost ne samo Općine Orebić, već cijelog Pelješca, no utvrđeno je kako se i ono suočava s izrazito velikim problemima ne samo u pokušajima dalnjeg razvoja, već i u svakodnevnom poslovanju. S aspekta razvoja poljoprivrede javlja se niz problema poput usitnjениh zemljišta i u pojedinim slučajevima neriješenih vlasničkih odnosa, kao i zemljišta koja se ne obrađuju. Postoji problem plasiranja proizvoda na tržište za što je potrebno poticati okupljanje proizvođača na zajedničkog platformi i uspostavljanje sustava zajedničkog brenda proizvoda u svrhu prepoznatljivosti. Utvrđeno je kako postoje znatni potencijali za razvoj lokalnih autohtonih poljoprivrednih sorti, pri čemu su istaknuti potencijali usmjeravanja određenog dijela poljoprivrede k njima kako bi se i poljoprivredna djelatnost diversificirala s aspekta proizvodnih sorti. U sektoru ribarstva uočen je nedostatak mjesta za iskrcaj ribe tijekom ljetnih mjeseci i nepostojanje lokalne akcijske grupe u ribarstvu koja bi objedinila ribare s ovog područja.

OPIS

Ovaj prioritet ostvarit će se kroz tri mjere prilikom čega je prva usmjerena na razvoj poljoprivrede, druga na razvoj ribarstva, a treća na stvaranje lokalnog prehrambenog klastera u svrhu lakšeg plasmana lokalnih proizvoda. Naglasak prve mjere je na savjetodavnoj pomoći i podršci poljoprivrednicima u nizu aspekata poslovanja i osposobljavanja, te uspostavi platforme za zajednički nastup i razvoj vinara, autohtonih proizvoda i gastro ponude. Poticanje modernizacije infrastrukture u poljoprivredi i podrška stvaranju zajedničkog brenda također su usmjereni na razvoj ove djelatnosti. Razvoj ribarstva potaknut će se aktivnostima modernizacije ribarske infrastrukture, kroz savjetodavnu pomoć u nizu segmenata te podrškom uspostavi LAGUR-a. Mjera stvaranja lokalnog prehrambenog klastera obuhvaća aktivnosti uređenja tržnice, podrške uspostavi

lokalne burze hrane te podrške osnivanju klastera lokalnih proizvođača, prerađivača i turističko-ugostiteljskih objekata.

MJERE I AKTIVNOSTI UNUTAR PRIORITETA 1.2.

Mjere	Aktivnosti
1.2.1. Razvoj poljoprivrede	<ul style="list-style-type: none"> 1.2.1.1. Savjetodavna pomoć udrugama i zadrugama u poljoprivredi 1.2.1.2. Savjetodavna pomoć subjektima u poljoprivredi u vezi prijave na natječaje i mogućnostima korištenja sredstava iz EU fondova 1.2.1.3. Podrška poljoprivrednicima u rješavanju problema okrugnjavanje zemljišta i neriješenih imovinsko-pravnih odnosa 1.2.1.4. Poticanje razvoja ekološke poljoprivrede i proizvodnje lokalnih sorti 1.2.1.5. Uspostava platforme za zajednički nastup i razvoj vinara, autohtonih proizvoda i gastro ponude 1.2.1.6. Podrška poljoprivrednicima u procesu razvoja i promocije poljoprivrednih proizvoda 1.2.1.7. Potpore za strukovno osposobljavanje poljoprivrednika i aktivnosti stjecanja vještina 1.2.1.8. Poticanje modernizacije infrastrukture u poljoprivredi 1.2.1.9. Potpore mladim poljoprivrednicima 1.2.1.10. Podrška stvaranju zajedničkog poljoprivrednog brenda i promocije na tržištu 1.2.1.11. Podrška razvoju sustava navodnjavanja
1.2.2. Razvoj ribarstva i marikulture	<ul style="list-style-type: none"> 1.2.2.1. Poticanje modernizacije infrastrukture u ribarstvu i marikulti 1.2.2.2. Savjetodavna pomoć subjektima u ribarstvu i marikulti u vezi prijave na natječaje i mogućnostima korištenja sredstava iz EU fondova 1.2.2.3. Osiguravanje nesmetanog pristupa brodica obali i iskrcaja ribe tijekom ljetnih mjeseci 1.2.2.4. Podrška aktivnostima informiranja i promocije ribarskih i proizvoda marikulture 1.2.2.5. Podrška uspostavi lokalne akcijske grupe u ribarstvu (LAGUR)
1.2.3. Stvaranje lokalnog prehrabnenog klastera	<ul style="list-style-type: none"> 1.2.3.1. Modernizacija i uređenje tržnice 1.2.3.2. Podrška uspostavi lokalne burze hrane 1.2.3.3. Podrška plasmanu lokalnih poljoprivrednih proizvoda na lokalno turističko tržište 1.2.3.4. Podrška osnivanju klastera lokalnih proizvođača, prerađivača i turističko-ugostiteljskih subjekata 1.2.3.5. Podrška razvoju oznake kvalitete i lokalnog podrijetla poljoprivrednih proizvoda

POKAZATELJI ISHODA ZA PRIORITET 1.2.

Pokazatelji ishoda			Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
naziv	definicija	mjerilo	vrijednost	godina		
Ekološka poljoprivredna gospodarstva	Porast broja ekoloških poljoprivrednih gospodarstava	broj	9	2020.	godišnje	Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju
Promocija lokalnih proizvoda	Broj provedenih promotivnih aktivnosti promocije lokalnih poljoprivrednih i ribarskih proizvoda	broj	5	2020.	godišnje	Izvješća o provedbi projekta

PRIORITET 1.3. Stvaranje stimulativnog poslovnog okruženja za poduzetnike i obrtnike

SVRHA

Svrha prioriteta je doprinijeti cjelokupnom gospodarskom rastu Općine Orebić putem uspostavljanja osnovne poslovne infrastrukture i potpornih mehanizama kojima će se poboljšati poslovno okruženje te stvoriti poticajni uvjeti za razvoj poduzeća i obrta i njihovo lakše poslovanje.

OPRAVDANJE

Broj poduzeća i obrta na području Općine Orebić varira iz godine u godinu, no generalno gledajući u recentnim godinama prisutan je blagi porast njihova broja. Gospodarski subjekti se općenito često susreću s raznim preprekama u poslovanju, pri čemu se one mogu odnositi na nedostatak adekvatnih prostora za djelovanje, zastarjelu tehnologiju ili nepostojanje ikakvih potpornih mehanizama u svrhu savjetodavne podrške. Upravo iz navedenog razvoja osmišljen je prioritet stvaranja stimulativnog poslovnog okruženja za poduzetnike i obrtnike kojim se žele premostiti navedeni nedostaci i osigurati adekvatno i poticajno okruženje za rad i daljnji razvoj gospodarskih subjekata. Potporna infrastruktura predstavlja poseban problem jer je analizom stanja utvrđeno kako na području Općine Orebić ne postoji niti jedna potporna institucija, dok ih na na području Dubrovačko-neretvanske županije svega nekoliko, od čega je gotovo polovica lokalnog karaktera.

OPIS

Stimulativno poslovno okruženje za poduzetnike i obrtnike ostvarit će se kroz četiri mjere. Prva je usmjerena na razvoj fizičke poslovne infrastrukture, a obuhvaća aktivnosti podrške razvoju objekata i usluga za poduzetnike i obrtnike, dok je druga usmjerena na podršku ulaganjima gospodarskih subjekata u materijalnu i nematerijalnu imovinu poput zemljišta, osposobljavanja i sl. S obzirom na nedostatak kvalitetno opremljene poduzetničke zone na području Općine predviđen je razvoj i infrastrukturno opremanje male poduzetničke zone u svrhu pružanja adekvatnog prostora za poslovanje poduzeća. Uspostava i unaprjeđenje potpornih mehanizama druga je mjera unutar ovog prioriteta, a obuhvaća aktivnosti osnivanja lokalne razvojne agencije kao poduzetničke potporne institucije koja će djelovati na području Općine Orebić i pružati savjetodavnu, informativnu i ostalu podršku gospodarskih subjekatima. Uz navedeno se veže i aktivnost podrške razvoju kompetencija osoblja lokalne razvojne agencije u svrhu što kvalitetnijeg djelovanja, a na poduzetnike je

usmjereni aktivnosti poticanja razvoja programa mentorstva iskusnijih poduzetnika za nova mala i srednja poduzeća. Treća mjeru je poticanje razvoja proizvodnih i inovativnih djelatnosti kroz opremanje kamenoloma u Stankovićima, podršku razvoju proizvodnje i modernih tehnoloških rješenja u proizvodnom i prerađivačkom sektoru, a obuhvaća i niz aktivnosti usmjerenih na podršku razvoja inovativnih i kreativnih poduzeća i ideja. Posljednja mjeru usmjereni je na jačanje konkurentnosti i integracije, a obuhvaća podršku gospodarstvenicima u sudjelovanju na nacionalnim i međunarodnim sajmovima i prezentaciji, razvoj investicijskog kataloga te uspostavu platforme ključnih gospodarskih subjekata Općine u svrhu suradnje.

MJERE I AKTIVNOSTI UNUTAR PRIORITETA 1.3.

Mjere	Aktivnosti
1.3.1. Razvoj fizičke poslovne infrastrukture	1.3.1.1. Podrška razvoju objekata i usluga za poduzetnike i obrtnike (opremanje, IKT, objekti zajedničke namjene i sl.) 1.3.1.2. Podrška ulaganjima poduzeća i obrta u materijalnu i nematerijalnu imovinu (zemljišta, građevine, znanje, vještine i dr.) 1.3.1.3. Razvoj i infrastrukturno opremanje poduzetničkih zona
1.3.2. Uspostava i unaprjeđenje potpornih mehanizama	1.3.2.1. Osnivanje poduzetničke potporne institucije (lokalne razvojne agencije) 1.3.2.2. Podrška razvoju kompetencija i usavršavanju osoblja lokalne razvojne agencije 1.3.2.3. Poticanje razvoja programa mentorstva iskusnijih poduzetnika novim MSP-ovima
1.3.3. Poticanje razvoja proizvodnih i inovativnih djelatnosti	1.3.3.1. Podrška razvoju proizvodnje i modernih tehnoloških rješenja u proizvodnom i prerađivačkom sektoru 1.3.3.2. Podrška poduzećima pri ispunjavanju zahtjeva standarda te certifikacije proizvoda, usluga i procesa 1.3.3.3. Opremanje i modernizacija kamenoloma u Stankovićima 1.3.3.4. Podrška razvoju kreativnih i kulturnih industrija (KKI) 1.3.3.5. Podrška razvoju gospodarskih subjekata u sektoru informatike 1.3.3.6. Podrška osnivanju poduzeća nastalih na temelju inovativnih ideja
1.3.4. Jačanje konkurenčnosti i integracije	1.3.4.1. Podrška gospodarstvenicima u sudjelovanju na nacionalnim i međunarodnim sajmovima i prezentaciji 1.3.4.2. Uspostava platforme ključnih gospodarskih subjekata Općine Orebić radi razvoja suradnje i partnerstava te usklajivanja razvojnih ciljeva privatnog poslovnog sektora 1.3.4.3. Razvoj investicijskog kataloga Općine Orebić

POKAZATELJI ISHODA ZA PRIORITET 1.3.

naziv	Pokazatelji ishoda		Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
	definicija	mjerilo	vrijednost	godina		
Poduzetnička potporna institucija	Broj osnovanih poduzetničkih potpornih institucija	broj	1	2020.	na kraju razdoblja	Jedinstveni registar poduzetničke infrastrukture
Uspostava platforme ključnih gospodarskih subjekata Općine	Uspostavljena platforma ključnih gospodarskih subjekata	broj	1	2020.	na kraju razdoblja	Izvješća o provedbi projekta

CILJ 2: Očuvan okoliš i poticajno okruženje za demografski razvoj**PRIORITET 2.1. Unaprjeđenje sustava zaštite i upravljanja prirodnom i kulturnom baštinom****SVRHA**

Svrha prioriteta je osigurati kvalitetno i učinkovito očuvanje, uređenje i valorizaciju prirodne i kulturne baštine kako bi se spriječila njihova degradacija i propadanje te istovremeno ojačati sustave vezane uz zaštitu stanovništva i objekata od prirodnih rizika i katastrofa.

OPRAVDANJE

Prirodna i kulturna baština predstavljaju iznimne vrijednosti same po sebi, a njihovo značenje višestruko se povećava ukoliko se nalaze unutar turistički razvijenog područja kao što je Općina Orebić. Analizom stanja utvrđen je niz kulturnih i prirodnih atrakcija i znamenitosti, pri čemu pojedine od njih nisu u dovoljnoj mjeri valorizirane. Određene atrakcije, prvenstveno one kulturnog karaktera, potrebno je zaštititi, urediti i obnoviti, te ih uvrstiti u turističku ponudu. Zbog identificiranog velikog broja prirodnih i turističkih atrakcija te njihovih specifičnosti formiran je navedeni prioritet kako bi se osiguralo njihovo očuvanje i održivo korištenje. Analiza stanja pokazala je kako je područje Općine podložno prirodnim i antropogenim rizicima, što je pokazao i niz pojava poput požara i bučija u prošlosti. Iz tog razloga ovim prioritetom je obuhvaćeno i unaprjeđenje sustava civilne zaštite kojim se ujedno štite prirodne i kulturne atrakcije.

OPIS

U sklopu ovog prioriteta utvrđene su tri mjere nužne za njegovo ostvarenje. Prva mjera odnosi se na očuvanje i održivo gospodarenje prirodnom baštinom u sklopu koje se provode aktivnosti kontinuiranog praćenja stanja zaštićenih prirodnih područja, prezentacija i promocija jedinstvenih prirodnih znamenitosti te ulaganja u objekte i infrastrukturu za obrazovanje o prirodi uz poticanje razvoja inovativnih sadržaja temeljenih na prirodnim znamenostima poput multimedijskih prezentacija, edukativnih tura i slično. Druga mjera odnosi se na unaprjeđenje zaštite i sustava upravljanja kulturnom baštinom, a usmjerena je na aktivnosti izrade planova upravljanja kulturnom baštinom, pružanje podrške zaštiti te obnovu i uređenju kulturne baštine. Posljednja mjera odnosi se na unaprjeđenje sustava prevencije rizika i civilne zaštite koja je usmjerena na edukaciju stanovnika o postupcima u

slučaju rizika, aktivnostima jačanja ljudskih kapaciteta DVD-a i zdravstvenih djelatnika te unaprjeđenju s rizicima povezanih infrastrukturnih sustava.

MJERE I AKTIVNOSTI UNUTAR PRIORITETA 2.1.

Mjere	Aktivnosti
2.1.1. <i>Očuvanje i održivo gospodarenje prirodnom baštinom</i>	<ul style="list-style-type: none"> 2.1.1.1. Kontinuirano praćenje stanja i održavanje zaštićenih prirodnih područja 2.1.1.2. Prezentacija i promocija jedinstvenih prirodnih znamenitosti 2.1.1.3. Ulaganja u objekte i infrastrukturu za obrazovanje o prirodi (npr. informacijski i edukativni centri) 2.1.1.4. Razvoj inovativnih sadržaja i ideja na temelju prirodnih znamenitosti (informativne i edukativne ture, multimedijске prezentacije i sl.)
2.1.2. <i>Unaprjeđenje zaštite i sustava upravljanja kulturnom baštinom</i>	<ul style="list-style-type: none"> 2.1.2.1. Poboljšanje sustava upravljanja kulturnom baštinom kroz izradu planova upravljanja 2.1.2.2. Podrška zaštiti, obnovi i uređenju kulturnih znamenitosti i baštine 2.1.2.3. Podizanje svijesti o kulturnoj baštini kroz uključivanje stanovništva u aktivnosti zaštite i očuvanja kulturne baštine
2.1.3. <i>Unaprjeđenje sustava prevencije rizika i civilne zaštite</i>	<ul style="list-style-type: none"> 2.1.3.1. Uređenje objekata i opremanje dobrovoljnih vatrogasnih društava (DVD-a) 2.1.3.2. Podrška nabavi novih vatrogasnih vozila 2.1.3.3. Podizanje svijesti o rizicima i klimatskim promjenama te postupcima u slučaju katastrofa putem edukacijskih i informativnih materijala i aktivnosti 2.1.3.4. Unaprjeđenje kapaciteta i organizacije sustava za zaštitu od katastrofa kroz pružanje podrške obuke vatrogasnih i zdravstvenih djelatnika (edukacije, seminari, radionice i sl.) 2.1.3.5. Uređenje infrastrukture za zaštitu od štetnog djelovanja voda 2.1.3.6. Razvoj sustava kontinuiranog monitoringa područja najugroženijih od požara 2.1.3.7. Uređenje i održavanje protupožarnih puteva 2.1.3.8. Kontinuirano ažuriranje planova vezanih uz civilnu zaštitu

POKAZATELJI ISHODA ZA PRIORITET 2.1.

Pokazatelji ishoda			Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
naziv	definicija	mjerilo	vrijednost	godina		
Broj projekata povezanih s očuvanjem i održavanjem krajobrazne, bio- i georaznolikosti	Kumulativni broj provedenih projekata povezanih s očuvanjem i održavanjem krajobrazne, bio- i georaznolikosti	broj	3	2020.	godišnje	Izvješća o provedbi projekta
Kakvoća mora	Procjena kakvoće mora	ocjena	izvrsna	2020.	godišnje	Baltazar
Aktivnosti informiranja i edukacije građana o postupanju u slučaju rizika	Broj provedenih aktivnosti informiranja i edukacije građana o postupanju u slučaju rizika	broj	3	2020.	godišnje	Izvješća o provedbi projekta

PRIORITET 2.2. Valorizacija i održivo korištenje prostornih resursa

SVRHA

Svrha prioriteta je osigurati ponovno stavljanje u funkciju trenutno neiskorištenih prostornih resursa u svrhu razvoja adekvatnih novih sadržaja za lokalnu zajednicu uz kontinuirano uređenje i unaprjeđenje javnih površina.

OPRAVDANJE

Analizom stanja utvrđeno je nepostojanje prikladnih javnih površina za održavanje kulturnih i ostalih manifestacija, kao i nepostojanje glavnog trga za okupljanje stanovnika. Kao jedan od problema uočeno je nepostojanje standarda izgleda stare gradske jezgre Orebića što dovodi do neujednačenog izgleda koji ne odražava kulturno-povijesnu vrijednost tog prostora, pogotovo ukoliko se u obzir uzme izuzetno velik broj posjetitelja tijekom turističke sezone. Na području Općine Orebić nalazi se niz napuštenih stambenih, društvenih i gospodarskih objekata koji predstavljaju potencijal razvoja. Iako u slučaju pojedinih objekata/prostora postoje neriješena imovinsko-pravna pitanja, nužno je navedene prostore valorizirati na način da se stave u funkciju razvoja cjelokupne lokalne zajednice. Jedne od najvažnijih prostornih resursa predstavljaju poljoprivredno zemljište i izvori vode čiju snažniju valorizaciju je nužno potaknuti.

OPIS

Ovim prioritetom teži valorizirati i na održivi način koristiti javne površine i ostale prostorne resurse na području Općine Orebić. Prioritet se sastoji od dvije mjere od čega je prva usmjerena na uređenje javnih površina, dok se druga odnosi na valorizaciju prostornih resursa. Mjerom uređenja javnih površina predviđene su aktivnosti uređenja glavnog trga i ostalih javnih prostora na području Općine, donošenje standarda izgleda za staru gradsku jezgru Orebića te održavanje i uređenje javnih zelenih površina, parkova i groblja. Valorizacija prostornih resursa usmjerena je na aktiviranje neiskorištenih potencijala, a obuhvaća aktivnosti stavljanja u funkciju neiskorištenih i napuštenih društvenih prostora poput objekta područne škole u Kučiću, domova kulture na području Općine i ostalih sličnih prostora, kao i revitalizacije bivših gospodarskih prostora poput mlinica u Orebiću ili prostora za preradu maslina i rogača u Lovištu. Unutar ove mjere planirane su i aktivnosti poticanja valorizacije trenutno neobrađivanog poljoprivrednog zemljišta te istraživanje postojećih vodnih zaliha, uređenje i valorizacija vodnih izvora.

MJERE I AKTIVNOSTI UNUTAR PRIORITETA 2.2.

Mjere	Aktivnosti
2.2.1. Uređenje javnih površina	2.2.1.1. Uređenje glavnog trga i ostalih javnih prostora za održavanje manifestacija 2.2.1.2. Uređenje i donošenje standarda izgleda za staru gradsku jezgru Orebića 2.2.1.3. Uređenje i održavanje javnih zelenih površina i parkova 2.2.1.4. Uređenje, održavanje i infrastrukturno opremanje groblja
2.2.2. Valorizacija prostornih resursa	2.2.2.1. Revitalizacija i stavljanje u funkciju neiskorištenih i napuštenih društvenih prostora (područna škola u Kučištu, domovi kulture i dr.) 2.2.2.2. Revitalizacija i stavljanje u funkciju bivših gospodarskih objekata (prostor mlinica u Orebiću, industrijski objekt za preradu maslina i rogača u Lovištu i dr.) 2.2.2.3. Poticanje valorizacije neobrađivanog poljoprivrednog zemljišta 2.2.2.4. Istraživanje vodnih zaliha na prostoru Općine 2.2.2.5. Uređenje i valorizacija vodnih izvora 2.2.2.6. Otkup zemljišta u svrhu razvoja lokalne zajednice 2.2.2.7. Planiranje i reguliranje korištenja prostornih resursa

POKAZATELJI ISHODA ZA PRIORITET 2.2.

Pokazatelji ishoda			Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
naziv	definicija	mjerilo	vrijednost	godina		
Uređenje javnih zelenih površina	Kumulativna površina novouređenih javnih zelenih površina	m ²	300,0	2020.	godišnje	Izvješća o provedbi projekta
Valorizirani napušteni prostori	Broj napuštenih prostora ponovno stavljenih u funkciju	broj	2	2020.	godišnje	Izvješća o provedbi projekta

PRIORITET 2.3. Stvaranje poticajnog okruženja za održiv i prostorno ravnomjeren demografski razvoj**SVRHA**

Svrha prioriteta je kroz niz poticajnih mjera i aktivnosti doprinijeti slabljenju negativnih demografskih procesa i osigurati kvalitetne temelje za budući porast broja stanovnika te poboljšanje prostornih i strukturalnih demografskih obilježja.

OPRAVDANJE

Analizom stanja utvrđeno je kako Općinu Orebić polagano zahvaćaju negativni demografski procesi koji se očituju u blagom padu ukupnog broja stanovnika te intenzivnom procesu starenja stanovništva (stariji od 65. g. čine 21,0 % stanovništva). U recentnim godinama prisutni su sve negativniji trendovi prirodnog kretanja stanovništva, dok je intenzitet imigracije još uvijek zadovoljavajući te predstavlja potencijal za daljnje poticanje pozitivnije prirodne promjene, a time i poboljšanja trenda ukupnog kretanja stanovništva. S prostornog aspekta utvrđeno je kako polovica stanovništva živi u općinskom središtu što znači kako prostorni razmještaj karakterizira izrazita polarizacija. Pozitivni, iako blagi, demografski procesi prisutni su tek u općinskom središtu i nekoliko bližih naselja, dok većina naselja Općine bilježi pad broja stanovnika, odnosno depopulaciju. Kretanje i struktura stanovništva izravno će utjecati na niz gospodarskih i društvenih kretanja u budućnosti, stoga je stabilizacija demografskih procesa jedan od najvažnijih prioriteta ukupnog razvoja.

OPIS

Ovim prioritetom želi se stabilizirati trenutno negativne demografske procese i potaknuti ravnomjernija naseljenost Općine Orebić. Unutar prioriteta su identificirane tri mjere prilikom čega se prva odnosi na unaprjeđenje pronatalitetnih potpornih mehanizama gdje se obiteljima s malom djecom želi olakšati odgoj kroz sustav finansijskih potpora, podršku razvoju programa usmjerenih na čuvanje djece poput produženih boravaka u vrtićima i školama te suradnjom s poslodavcima u smislu njihova informiranja o mogućnostima uvođenja inovativnih metoda rada (rad roditelja od kuće, fleksibilno radno vrijeme i dr.). Za kvalitetan život djece i mladih nužni su adekvatna infrastruktura i sadržaji, stoga se drugom mjerom planira izgradnja i uređenje dječjih igrališta, poticanje razvoja zabavnih sadržaja te poticanje bavljenja izvannastavnim aktivnostima. Posljednja mjera odnosi se na smanjenje intenziteta depopulacije perifernih naselja, a koja je po svom karakteru horizontalna s

obzirom da obuhvaća niz aktivnosti vezanih uz povećanje dostupnosti usluga u perifernim naseljima te promotivne i informativne aktivnosti usmjerenе zadržavanju povremenih stanovnika.

MJERE I AKTIVNOSTI UNUTAR PRIORITETA 2.3.

Mjere	Aktivnosti
2.3.1. Unaprjeđenje pronatalitetnih potpornih mehanizama	2.3.1.1. Razvoj svijesti o važnosti demografskog razvoja putem informativno-edukativnih materijala 2.3.1.2. Savjetovanja s gospodarstvenicima vezana uz podizanje svijesti o nužnosti potrebe izlaženja u susret zaposlenicima roditeljima 2.3.1.3. Informiranje i savjetovanje poslodavaca o mogućnostima uvođenja inovativnih metoda rada za roditelje djece predškolske dobi (fleksibilno radno vrijeme, rad od kuće i sl.) 2.3.1.4. Podrška razvoju programa usmjerenih na čuvanje djece (dadijle, produženi boravci u vrtićima i osnovnim školama) 2.3.1.5. Unaprjeđenje sustava finansijske potpore za rođenu djecu 2.3.1.6. Razvoj sustava subvencioniranja nabave osnovnih potrepština i proizvoda za djecu
2.3.2. Razvoj sadržaja i potpornih mehanizama za djecu i mlade	2.3.2.1. Izgradnja novih te opremanje i uređenje postojećih dječjih igrališta 2.3.2.2. Razvoj i uređenje sadržaja za mlade (poticanje osnivanja kluba mlađih, centra za mlade, podrška provođenju aktivnosti usmjerenih mlađima i sl.) 2.3.2.3. Podrška razvoju zabavnih sadržaja za djecu i mlađe 2.3.2.4. Osiguravanje prijevoza ili subvencija za djecu koja pohađaju programe predškolskog, osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovanja 2.3.2.5. Aktivno poticanje djece i mlađih na bavljenje izvannastavnim aktivnostima
2.3.3. Smanjenje intenziteta depopulacije perifernih naselja	2.3.3.1. Prostorno ravnomjeran razvoj infrastrukture i sadržaja za djecu i mlađe 2.3.3.2. Promotivne i informativne aktivnosti usmjerene na privlačenje posjetitelja i povremenih stanovnika na ostanak u Općini 2.3.3.3. Osiguravanje dostupnosti opskrbe i društvenih (obrazovnih, zdravstvenih i dr.) usluga osobama iz perifernih i prometno slabije povezanih naselja (uređenje cesta, reorganizacija javnog prijevoza, poticanje uvođenja mobilnih trgovina, organizacija mobilnih timova socijalne skrbi i dr.)

POKAZATELJI ISHODA ZA PRIORITET 2.3.

Pokazatelji ishoda			Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
naziv	definicija	mjerilo	vrijednost	godina		
Broj rođene djece	Povećanje prosječnog godišnjeg broja rođene djece	broj	40	Godišnji prosjek 2018.-2020.	godišnje	Državni zavod za statistiku
Uređena dječja igrališta	Broj uređenih i opremljenih dječjih igrališta	broj	3	2020.	godišnje	Izvješća o provedbi projekta
Broj stanovnika	Povećanje broja stanovnika	broj	4.150	2021.	na kraju razdoblja	Popis stanovništva 2021.

CILJ 3: Kvalitetni i učinkoviti infrastrukturni sustavi**PRIORITET 3.1. Modernizacija i unaprjeđenje društvene infrastrukture i usluga****SVRHA**

Svrha prioriteta je osnažiti sektore zdravstva, odgoja, obrazovanja, kulture, socijalne skrbi te sporta i rekreacije kako bi se svim stanovnicima Općine Orebić osigurale kvalitetne društvene usluge i visok stupanj njihove dostupnosti.

OPRAVDANJE

Analiza stanja je pokazala kako se niz društvenih ustanova na području Općine Orebić susreće s problemima kao što su nedostatak prostora i kapaciteta, slaba opremljenost, neuređenost interijera i vanjskih prostora te slaba pristupačnost ustanova za osobe s invaliditetom. Uz navedeno problem predstavlja slaba dostupnost zdravstvenih i socijalnih usluga osobama iz ranjivih skupina (osobe s invaliditetom, starije osobe i dr.) kao i općenito osobama koje žive u perifernim naseljima, odnosno onima udaljenima od općinskog središta. Na području Općine Orebić trenutno ne postoje domovi za starije i nemoćne osobe što predstavlja značajan problem u uvjetima gdje je 21,0 % stanovništva općine starije od 65. godina, a prema postojećem stanju i procesima trend starenja stanovništva će se nastaviti i u budućnosti čime se uspostava domova za starije, ali i razvoj niza drugih socijalnih usluga nameću kao prioriteti. U sektoru kulture uz nedostatne kapacitete ističe se iznimno bitan problem nereguliranosti pravnog statusa Pomorskog muzeja zbog čega on nije u mogućnosti aplicirati za sredstva iz fondova EU ili drugih natječaja.

OPIS

Ostvarenju prioriteta modernizacije i unaprjeđenja društvene infrastrukture i usluga teži se doprinijeti kroz pet zasebnih mjera koje se odnose na zdravstvenu infrastrukturu i usluge, povećanje kvalitete odgojno-obrazovnih ustanova, kulturnu infrastrukturu i sadržaje, infrastrukturu i usluge u području socijalne skrbi te razvoj sportsko-rekreacijskih sadržaja. Unaprjeđenje zdravstvene infrastrukture i usluga ostvarit će se kroz uređenje i adaptaciju ambulanti Doma zdravlja na području Općine, kao i podrškom prilikom njihova opremanja i modernizacije. Zdravstveni djelatnici suočavaju se s nedostatkom parkirnih mjesta u Orebiću, stoga je nužno riješiti navedeno pitanje na način da se osiguraju prikladna parkirna mjesta. Planirano je kontinuirano pružanje podrške specijalizaciji djelatnika u zdravstvu te

podrška uspostavljaju sustava brze dostupnosti hitnog prijevoza pacijenata do bolnice uređenjem heliodroma te morskim putem. Povećanje kvalitete i uređenje odgojno-obrazovnih ustanova ostvariti će se aktivnostima uređenja i opremanja objekata predškolskog i osnovnoškolskog obrazovanja na području Općine te kroz niz podrški usmjerenih jačanju kapaciteta osoblja, ali i putem osiguravanja kvalitetnog prijevoza učenika i razvijenog sustava stipendiranja. U svrhu razvoja kulturne infrastrukture i sadržaja nužno je riješiti pravno pitanje Pomorskog muzeja kroz uspostavljanje javne ustanove koju će činiti Pomorski muzej i Narodna knjižnica, čime će se između ostaloga pridonijeti sinergičnom djelovanju dvaju glavnih aktera u području kulture. Ostale aktivnosti usmjerene su na proširenje prostornih kapaciteta i opremanje glavnih aktera u kulturi, kao i na jačanje i promociju kulturne produkcije i poticanje stanovništva na sudjelovanje u kulturnim događanjima. S obzirom na nedostatak adekvatnog prostora za kazališno-scenske i glazbene izvedbe, kao i kino-projekcije ističe se potreba uređenja multifunkcionalnog kulturnog centra u svrhu pružanja prostora i sadržaja za potrebe u kulturi. Aktivnosti u sklopu mjere unaprjeđenja kvalitete infrastrukture i usluga socijalne skrbi usmjerene su na jačanje kapaciteta organizacija i ustanova koje djeluju u ovom području, kao i podršci razvoja i uspostave raznih programa pomoći i usluga za starije, psihički bolesne i osobe s invaliditetom. Uspostava mobilnih timova jedna je od glavnih aktivnosti kojima će se osigurati socijalna skrb osobama iz udaljenijih i slabije dostupnih naselja, dok se pristupačnost osobama s invaliditetom namjerava osigurati kroz razvoj adekvatne pristupne infrastrukture. Sportsko-rekreacijska infrastruktura integralni je dio društvene infrastrukture, a aktivnostima u sklopu ove mjere želi se razviti nova i unaprijediti postojeća sportsko-rekreacijska infrastruktura uz istovremeno poticanje stanovništva na aktivan život.

MJERE I AKTIVNOSTI UNUTAR PRIORITETA 3.1.

Mjere	Aktivnosti
3.1.1. Unaprjeđenje zdravstvene infrastrukture i usluga	3.1.1.1. Uređenje i adaptacija ambulanti u sklopu Doma zdravlja na području Općine 3.1.1.2. Osiguravanje parkirnih mesta u blizini ambulanti za zdravstvene djelatnike 3.1.1.3. Uspostavljanje turističke ambulante u razdoblju od lipnja do rujna 3.1.1.4. Podrška u nabavi vozila hitne pomoći 3.1.1.5. Opremanje i modernizacija ambulanti 3.1.1.6. Podrška specijalizaciji, subspecijalizaciji i specijaliziranim osposobljavanju u područjima obiteljske medicine, radiologije i hitne medicine 3.1.1.7. Podrška uspostavljanju sustava brze dostupnosti hitnog prijevoza pacijenata zračnim (heliodrom) i morskim putem
3.1.2. Povećanje kvalitete i uređenje odgojno-obrazovnih ustanova	3.1.2.1. Uređenje objekata predškolskog i osnovnoškolskog obrazovanja na području Općine 3.1.2.2. Modernizacija i opremanje objekata predškolskog i osnovnoškolskog obrazovanja 3.1.2.3. Uređenje okoliša (vanskih prostora) dječjih vrtića i osnovnih škola

	<ul style="list-style-type: none"> 3.1.2.4. Podrška nabavi vozila i organizaciji prijevoza za djecu predškolske dobi i djecu koja pohađaju glazbenu školu 3.1.2.5. Podrška jačanju kapaciteta osoblja vrtića i osnovnih škola kroz subvencioniranje usavršavanja i edukacija 3.1.2.6. Uređenje autobusnih ugibališta za ukrcaj i iskrcaj djece 3.1.2.7. Podrška uvođenju pomoćnika u nastavu za učenike s teškoćama 3.1.2.8. Stipendiranje učenika i studenata nižeg socioekonomskog statusa, onih u deficitarnim obrazovnim programima te izvrsnih 3.1.2.9. Subvencioniranje prijevoza učenicima osnovnih i srednjih škola 3.1.2.10. Poticanje i promoviranje cijeloživotnog obrazovanja i obrazovanja odraslih
3.1.3. Razvoj kulturne infrastrukture i sadržaja	<ul style="list-style-type: none"> 3.1.3.1. Reguliranje pravnog statusa Pomorskog muzeja kroz osnivanje javne ustanove s Narodnom knjižnicom 3.1.3.2. Uređenje prostora Pomorskog muzeja i Narodne knjižnice Orebić 3.1.3.3. Opremanje i modernizacija Pomorskog muzeja i Narodne knjižnice Orebić 3.1.3.4. Proširenje kapaciteta Pomorskog muzeja i Narodne knjižnice Orebić 3.1.3.5. Poticanje osmišljavanja i održavanja kulturnih manifestacija i događanja 3.1.3.6. Uređenje multifunkcionalnog prostora (kulturnog centra) za održavanje kulturno-scenskih događanja, glazbenih nastupa i kino-projekcija putem izgradnje novog ili stavljanja u funkciju postojećeg nekorištenog objekta 3.1.3.7. Podizanje javne svijesti o važnosti kulture i kulturne baštine putem promocije 3.1.3.8. Organizacija aktivnosti (radionica, treninga, predstava itd.) usmjerenih na poboljšanje pristupačnosti umjetnosti i kulturi, razvijanju kreativnosti mladih te aktivno i zdravo starenje umirovljenika 3.1.3.9. Definiranje cjelogodišnjeg kulturnog programa i podrška umrežavanju dionika u kulturi u svrhu razvoja i realizacije kulturnih programa i projekata 3.1.3.10. Poticanje i promocija kulturne produkcije
3.1.4. Unaprjeđenje kvalitete infrastrukture i usluga socijalne skrbi	<ul style="list-style-type: none"> 3.1.4.1. Poticanje osnivanja domova za starije i nemoćne i podrška lokalnim pružateljima socijalnih usluga 3.1.4.2. Podrška uspostavi mobilnih timova za skrb o starijim osobama, osobama s invaliditetom te djeci i mladima s poteškoćama 3.1.4.3. Poticanje razvoja sustava brige za psihički bolesne osobe 3.1.4.4. Podrška uspostavi programa pomoći u kući za starije osobe 3.1.4.5. Uspostava i provedba programa ospozobljavanja na području socijalne skrbi 3.1.4.6. Podrška organizacijama civilnog društva u pružanju izvaninstitucionalnih usluga (skrb za stare i nemoćne osobe, fizioterapija te model pružanja socijalnih usluga u zajednici) 3.1.4.7. Razvoj infrastrukture za pristup javnim i društvenim ustanovama i površinama osobama s invaliditetom 3.1.4.8. Umrežavanje i koordinacija svih dionika u području socijalne skrbi 3.1.4.9. Podrška programima socijalnog uključivanja socijalno ugroženih skupina stanovništva 3.1.4.10. Poboljšanje postojećih i uspostava novih socijalnih usluga za ranjive skupine
3.1.5. Razvoj sportsko-rekreacijskih sadržaja	<ul style="list-style-type: none"> 3.1.5.1. Uređenje i opremanje postojećih sportskih terena 3.1.5.2. Postavljanje rasvjete na vanjskim nogometnim terenima 3.1.5.3. Razvoj nove sportsko-rekreacijske infrastrukture (sportski centar, općinska dvorana, sportski tereni, bazen i dr.) 3.1.5.4. Podrška radu sportskih udruga i organizaciji sportskih događanja i aktivnosti 3.1.5.5. Podrška programima rekreacije za zdrav život

POKAZATELJI ISHODA ZA PRIORITET 3.1.

Pokazatelji ishoda			Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
naziv	definicija	mjerilo	vrijednost	godina		
Uređenje postojećih i stvaranje novih infrastrukturnih kapaciteta u kulturi	Površina obnovljenih ili izgrađenih infrastrukturnih kapaciteta u kulturi	m ²	300,0	2020.	godišnje	Izvješća o provedbi projekta
Obnova i opremanje ambulanti Doma zdravlja	Broj obnovljenih i opremljenih ambulanti	broj	1	2020.	na kraju razdoblja	Izvješća o provedbi projekta
Prilagođenost pristupa za osobe s invaliditetom	Broj provedenih projekata uređenja pristupa javnim i društvenim sadržajima za osobe s invaliditetom	broj	3	2020.	godišnje	Izvješća o provedbi projekta

PRIORITET 3.2. Unaprjeđenje prometnog sustava

SVRHA

Svrha prioriteta je razviti cjelokupni prometni sustav na području Općine Orebić u svrhu zadovoljenja potreba lokalnog stanovništva i turista za olakšanom mobilnošću, povećanim stupnjem dostupnosti svih dijelova Općine i povećanjem sigurnosti tijekom putovanja.

OPRAVDANJE

Analiza stanja pokazala je kako se Općina Orebić susreće s određenim poteškoćama u odvijanju prometa koje predstavljaju poseban izazov tijekom ljetnih mjeseci u kojima velik pritisak na prometni sustav stvaraju turisti. Poseban problem su prometne gužve tijekom turističke sezone na glavnim prometnicama (županijske i državne ceste), a prvenstveno na cestama u naselju Orebiću u kojem se između ostalog nalazi i trajektno pristanište zbog kojeg se stvaraju prometne gužve i smanjuje prohodnost prometa. Zbog reljefnih karakteristika pojedine dionice su teško pregledne, a problem predstavljaju i oštećenja kolnika. Također, tijekom turističke sezone javlja se problem nedostatka parkirnih mjesta, kao i mjesta za privez plovila. Ostali oblici prometa slabije su razvijeni, a posebno se ističe nedostatak označenih biciklističkih staza i traka, pri čemu pojedine biciklističke rute prolaze glavnim prometnicama pa tako biciklisti nerijetko stvaraju zastoje te se ujedno izlažu opasnosti od nesreća. Od ostalih oblika prometa iznimno je bitan nedostatak uređenog heliodroma za slijetanje i polijetanje helikoptera koji se koristi prvenstveno u slučaju hitnih zdravstvenih situacija, pri čemu je bitno spomenuti kako su ovakve intervencije u recentnim godinama u znatnom porastu. U kontekstu javnog prijevoza uočena je nedovoljno kvalitetna organiziranost i redovitost linija, kao i slabo uređena autobusna stajališta.

OPIS

Unaprjeđenje prometnog sustava na području Općine Orebić ostvarit će se kroz četiri mjere kojima su obuhvaćeno cestovni promet i promet u mirovanju, pomorski promet, biciklistički i pješački promet te alternativni oblici prometa i javni prijevoz. Kroz navedene mjere obuhvaćeni su najproblematičniji segmenti prometnog sustava na području Općine, pri čemu se konkretnim aktivnostima naglašavaju specifični aspekti koje je potrebno unaprijediti. Kod razvoja cestovnog prometnog sustava naglasak je tako na izgradnji prometne obilaznice naselja Orebića u svrhu rasterećenja postojećih prometnica te sanaciji postojećih i izgradnji drugih novih cesta. Infrastrukturna opremljenost cesta također je bitna

stavka te se ovom aktivnošću teži unaprijediti infrastrukturu prometnika koja se odnosi na sustave odvodnje, signalizaciju, uvođenje fizičkih mjera za usporavanje prometa i ostala infrastrukturna rješenja. Uz navedeno je iznimno važna sanacija najkritičnijih točaka u prometu te uređenje dodatnih parkirnih mjera u svrhu smanjenja pritiska tijekom ljetnih mjeseci. Kako bi se riješili postojeći problemi u pomorskom prometu nužno je proširiti postojeće mulove za privez plovila te pružiti podršku izmještanju trajektnog pristaništa izvan samog središta naselja Orebića. Ovom aktivnošću rasteretila bi se u prometnom smislu jezgra naselja te bi se izbjegle prometne gužve. Biciklistički promet nužno je unaprijediti na način da se odrede i jasno označe postojeće i nove biciklističke staze, trake i rute pomoću signalizacijske infrastrukture, dok je istovremeno nužno raditi na unaprjeđenju uređenosti pješačkih staza i poboljšanju sigurnosti pješaka. Kako bi se omogućilo nesmetano slijetanje i polijetanje helikoptera po danu i po noći nužno je izgraditi i urediti heliodrom na području Općine, dok je s druge strane niz aktivnosti usmjeren na poboljšanje organizacije javnog prijevoza i razvoj infrastrukturnih sustava za javnog prijevoznika (uređenje stajališta, osiguravanje parkirnih mesta za autobuse i dr.).

MJERE I AKTIVNOSTI UNUTAR PRIORITETA 3.2.

Mjere	Aktivnosti
3.2.1. Razvoj cestovnog prometnog sustava i prometa u mirovanju	3.2.1.1. Rješavanje prometnih problema kroz sanaciju postojećih i gradnju novih cesta 3.2.1.2. Unaprjeđenje infrastrukturne opremljenosti cesta (odvod, signalizacija, uvođenje fizičkih mjera za usporavanje i dr.) 3.2.1.3. Sanacija križanja i kritičnih točaka cestovnih dionica (uski zavoji, preuske ulice, postavljanje ograda i dr.) 3.2.1.4. Uređenje novih parkirnih mesta kako bi se smanjio pritisak tijekom ljetnih mjeseci
3.2.2. Razvoj pomorskog prometnog sustava	3.2.2.1. Proširenje mulova za pristajanje i privez plovila 3.2.2.2. Podrška izmještanju trajektnog pristaništa izvan naselja Orebića 3.2.2.3. Podrška uvođenju modernih sustava za omogućivanje informacija u stvarnom vremenu i drugih informacija za putnike u lukama i na plovilu 3.2.2.4. Jačanje povezanosti s otocima
3.2.3. Razvoj biciklističkog i pješačkog prometa	3.2.3.1. Razvoj novih i uređenje postojećih biciklističkih staza i traka 3.2.3.2. Postavljanje biciklističke signalizacije 3.2.3.3. Izgradnja i uređenje pješačke infrastrukture
3.2.4. Razvoj alternativnih oblika prometa i organizacije javnog prijevoza	3.2.4.1. Izgradnja heliodroma i popratnih infrastrukturnih sustava 3.2.4.2. Unaprjeđenje organizacije javnog prijevoza 3.2.4.3. Uređenje ugibališta (stanica) za autobuse 3.2.4.4. Podrška razvoju infrastrukture za tvrtke javnog prijevoza (parkirališna mesta, stanice i sl.) 3.2.4.5. Razvoj jedinstvenog informacijskog sustava s objedinjenim informacijama o polascima/linijama/stajalištima autobusa i trajekta/broda te lokacija i kapaciteta parkirnih mesta 3.2.4.6. Razvoj alternativnih oblika prijevoza u svrhu poboljšanja dostupnosti atraktivnih lokacija 3.2.4.7. Izrada planske dokumentacije razvoja prometa

POKAZATELJI ISHODA ZA PRIORITET 3.2.

Pokazatelji ishoda			Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
naziv	definicija	mjerilo	vrijednost	godina		
Izgrađene i sanirane prometne trase	Broj novoizgrađenih i saniranih prometnih trasa	broj	3	2020.	godišnje	Izvješća o provedbi projekta
Heliodrom	Izgrađen heliodrom	broj	1	2020.	Na kraju razdoblja	Izvješća o provedbi projekta

PRIORITET 3.3. Unaprjeđenje komunalne infrastrukture

SVRHA

Svrha prioriteta je unaprijediti infrastrukturne sustave u područjima vodoopskrbe, kanalizacije i gospodarenja otpadom te intenzivirati implementaciju energetski učinkovitih rješenja u javnom i privatnom sektoru.

OPRAVDANJE

Analiza stanja pokazala je kako na području Općine Orebić postoje znatni problemi u komunalnom sektoru koji se očituju u nizu segmenata. Vodoopskrbni sustav karakteriziraju izrazito veliki gubici prilikom čega se prosječno godišnje gubi gotovo 50,0 % vode zbog čega se modernizacija i unaprjeđenje vodoopskrbnog sustava nameće kao jedan od najvažnijih prioriteta. Stanje u području kanalizacije i odvodnje također je izrazito nepovoljno prilikom čega znatan dio Općine nema izgrađenu kanalizaciju, već se u te svrhe koriste septičke jame koje predstavljaju opasnost za okoliš. Otpad s područja Općine, kojeg je znatno više tijekom ljetnih mjeseci zbog iznimno velikog broja turista, prevozi se na odlagalište u Neumu (BiH) što iziskuje znatne finansijske troškove. Uz to, na području Općine ne postoji u potpunosti razvijen sustav odvojenog prikupljanja i reciklaže otpada. Izgradnja reciklažnog dvorišta za koje postoji primjereno lokalitet nužna je kako bi se određeni dio prikupljenog otpada reciklirao te se time smanjila količina otpada koja se prevozi na odlagalište u Neumu. Ovim prioritetom obuhvaćeno je i intenzivnije uvođenje energetski učinkovitih rješenja koja u razdoblju globalnog zatopljenja i klimatskih promjena, ali i opterećenosti energetskog sustava, postaju iznimno bitna te će njihova važnost u budućnosti sve više jačati.

OPIS

Prioritetom unaprjeđenja komunalne infrastrukture kroz pet mjera obuhvaćena su područja, odnosno sektori koji su na području Općine utvrđeni kao oni koje je najpotrebni unaprijediti i modernizirati u svrhu osiguravanja visokog stupnja kvalitete života i stvaranja osnovnih preduvjjeta dalnjeg gospodarskog i društvenog razvoja. Mjera 3.3.1. usmjerena je na modernizaciju i održavanje vodoopskrbnog sustava pri čemu se kroz aktivnosti izgradnje, rekonstrukcije i nadogradnje vodoopskrbnog sustava planira povećati kvaliteta opskrbe pitkom vodom uz istovremeno smanjenje gubitaka tijekom transporta vode. U sklopu navedene mjere planirane su i aktivnosti informiranja i edukacije stanovnika o obzirnom

korištenju vode kako bi se ona koristila na što održiviji način. Mjerom 3.3.2. naglašava se važnost razvoja i kontinuiranog održavanja kanalizacijske infrastrukture i sustava odvodnje pri čemu se glavne aktivnosti odnose upravo na razvoj (izgradnju) kanalizacijskog sustava na području cijele Općine kako bi se omogućio njen pristup svim stanovnicima. Kako bi se unaprijedio sustav održivog gospodarenja otpadom osmišljena je mjeru 3.3.3. u kojoj se glavne aktivnosti odnose na izgradnju reciklažnog dvorišta i razvoja cjelovitog sustava selektivnog prikupljanja otpada. Potreba za uvođenjem energetski učinkovitih rješenja, ali i unaprjeđenjem širokopojasnog pristupa obuhvaćena je mjerom 3.3.4. pri čemu se glavne aktivnosti odnose na implementaciju energetski učinkovitih rješenja u javnom sektoru i edukaciju stanovništva i gospodarskih subjekata o mogućnostima uvođenja energetski učinkovitih rješenja.

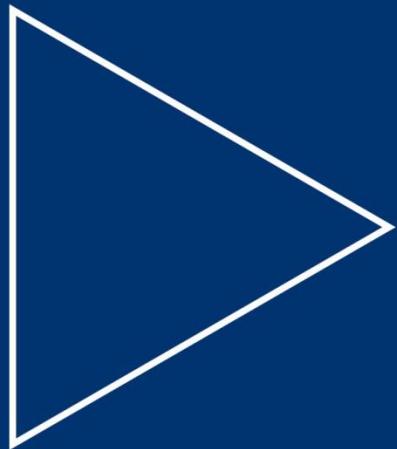
MJERE I AKTIVNOSTI UNUTAR PRIORITETA 3.3.

Mjere	Aktivnosti
3.3.1. Modernizacija i održavanje vodoopskrbnog sustava	3.3.1.1. Izgradnja, rekonstrukcija i nadogradnja vodoopskrbnog sustava 3.3.1.2. Saniranje propusnosti cjevovoda u svrhu povećanja učinkovitosti sustava 3.3.1.3. Aktivnosti informiranja lokalnog stanovništva i posjetitelja o obzirnom i štedljivom korištenju vode
3.3.2. Razvoj i održavanje sustava kanalizacije i odvodnje	3.3.2.1. Izgradnja i unaprjeđenje kvalitete kanalizacijskog sustava 3.3.2.2. Izgradnja i obnova uređaja za pročišćavanje otpadnih voda 3.3.2.3. Kontrola i održavanje septicnih jama 3.3.2.4. Unaprjeđenje infrastrukturnih sustava odvodnje oborinskih voda
3.3.3. Razvoj održivog i učinkovitog sustava gospodarenja otpadom	3.3.3.1. Izgradnja reciklažnog dvorišta 3.3.3.2. Sanacija odlagališta Podvlaštica i ilegalnih odlagališta otpada 3.3.3.3. Razvoj cjelovitog sustava odvojenog prikupljanja otpada 3.3.3.4. Podizanje javne svijeti o potrebi odvajanja i recikliranja otpada
3.3.4. Poticanje energetski učinkovitih rješenja i unaprjeđenja širokopojasnog pristupa	3.3.4.1. Zamjena postojeće javne rasvjete energetski učinkovitom (LED) rasvjetom 3.3.4.2. Promicanje korištenja energetski učinkovitih rješenja i obnovljivih izvora energije u privatnom i poslovnom sektoru (sustavi za solarno grijanje, toplane na biomasu i dr.) 3.3.4.3. Poticanje izgradnje objekata gotovo nulte energije 3.3.4.4. Aktivnosti promoviranja i edukacije (infopultovi, brošure, reklame, radionice i sl.) 3.3.4.5. Podrška razvoju postojeće i izgradnji nove infrastrukture širokopojasnog pristupa 3.3.4.6. Razvoj internetskih HotSpotova

POKAZATELJI ISHODA ZA PRIORITET 3.3.

Pokazatelji ishoda			Ciljana vrijednost		Učestalost praćenja	Izvor
naziv	definicija	mjerilo	vrijednost	godina		
Projekti unaprjeđenja kanalizacijskog sustava	Kumulativan broj provedenih projekata unaprjeđenja kanalizacijskog sustava	broj	2	2020.	godišnje	Izvješća o provedbi projekta
Izgradnja reciklažnog dvorišta	Izgrađeno reciklažno dvorište	broj	1	2020.	na kraju razdoblja	Izvješća o provedbi projekta

6

PROVEDBA

6. PROVEDBA

6.1. Razvojni projekti

Prilikom prikupljanja podataka i izrade baze razvojnih projekata prikupljeno je ukupno 40 projekata indikativne vrijednosti od ukupno 573.893.750,00 kuna. Od prikupljenih projekata prema procijenjenoj ukupnoj vrijednosti najvrjedniji je onaj izgradnje kanalizacijskog sustava aglomeracije Orebić sa reparacijom pročistača, ukupne vrijednosti 155 milijuna kuna. Slijedi također infrastrukturni projekt izgradnje zaobilaznice Orebića s ukupnom vrijednošću od 110 milijuna kuna. Raspodjela prikupljenih projekata prema ciljevima strategije ukazuje na vrlo pravilnu raspodjelu planiranih projekata prema sva tri strateška cilja – 15 projekata prikupljeno je u okviru cilja 2. *Očuvan okoliš i poticajno okruženje za demografski razvoj*, 14 projekata u okviru cilja 3. *Kvalitetni i učinkoviti infrastrukturni sustavi*, dok je u okviru cilja 1. *Stabilno, kompetitivno i rastuće gospodarstvo temeljeno na lokalnim resursima* prikupljeno 11 projekata. Najznačajniji projekti obuhvaćaju velike infrastrukturne zahvate usmjerene na razvoj komunalne i prometne infrastrukture, ali i gospodarstva s naglaskom na turizam. Popis svih projekata s indikativnim vrijednostima iskazan je u Tab. 2.

Tab. 2. Popis projekata u Općini Orebić

Naziv projekta	Procijenjena ukupna vrijednost (kn)
Izgradnja kanalizacijskog sustava aglomeracije Orebić sa reparacijom pročistača	155.000.000,00
Zaobilaznica Orebić	110.000.000,00
Žičara Orebić - sv. Ilija	90.000.000,00
Izmještanje trajektne luke Orebić i izgradnja novog pristaništa	60.000.000,00
Luke nautičkog turizma Orebić i Viganj	40.000.000,00
Uređenje obale Kučića, Vignja, Orebića, Lovišta	20.000.000,00
Uređenje edukacijskih centara kuće maslina i vina "Pelješka župa"	8.000.000,00
Izgradnja poslovno trgovачke građevine „Riva“	6.000.000,00
Razvoj i infrastrukturno opremanje poduzetničke zone "Dubravica"	6.000.000,00
Asfaltiranje nerazvrstanih cesta na području Općine	6.000.000,00
Projekt Urbana mobilnost na području općine Orebić	6.000.000,00
Razvoj i infrastrukturno opremanje gospodarske zone Podvlaštica	6.000.000,00
Rekonstrukcija i uređenje plaže Trstenica sa pripadajućim sadržajima	5.643.750,00

Nabava putničkog broda za potrebe Ktd. Bilan d.o.o.	5.250.000,00
Uređenje stare jezgre Orebića	5.000.000,00
Otkup zemljišta	5.000.000,00
Izgradnja zaštitnog pojasa Škojera na rivi u na selju Orebić	4.500.000,00
Revitalizacija Nakovane - arheološkog nalazišta ilirskih građevina	3.000.000,00
Uređenje i obnova Napoleonskog puta na području općine Orebić	3.000.000,00
Obnova starih kulturnih građevina na području općine Orebić	3.000.000,00
Izgradnja reciklažnog dvorišta	3.000.000,00
Izgradnja kapelice za ispraćaj pokojnika i centralnog spomen obilježja na groblju Velike Gospe, Orebić	2.700.000,00
Opremanje DV Orebić i izgradnja igrališta DV Orebić	2.500.000,00
Proširenje usluga u ruralnom turizamu kroz obnovu i prenamjenu obiteljske kuće u kuću za odmor	2.070.000,00
Izrada prostorno-planske dokumentacije	2.000.000,00
Određivanje granica javnog pomorskog dobra na području općine Orebić	2.000.000,00
Izgradnja nogostupa na području Općine Orebić	1.900.000,00
Izgradnja i obnova javne rasvjete na području Općine Orebić	1.800.000,00
Uređenje centralnog trga u naselju Viganj	1.500.000,00
Nabava komunalne opreme	1.500.000,00
Uređenje društvenih domova na području Općine Orebić	1.500.000,00
Mobilna povezanost otoka (nabava prijevoznih sredstava)	1.200.000,00
Uređenje prostorija u domu DVD-a Orebić	820.000,00
Maslinarstvo - poticanje	500.000,00
Izrada plana prometa za priobalna mjesta	500.000,00
Uređenje tržnice "Pod most" u naselju Orebić	300.000,00
Uređenje groblja i kapelice za ispraćaj pokojnika u naselju Lovište	300.000,00
Projektna dokumentacija za izgradnju zaštitnog pojasa "Škojera" na rivi u naselju Orebić	200.000,00
Izgradnja i uređenje centralnog trga u naselju Lovište	150.000,00
Izgradnja komunalne infrastrukture za tkz. Balon sportsku dvoranu	60.000,00
UKUPNO	573.893.750,00

6.2. Financijski okvir za provedbu Strategije

Financijski okvir predstavlja indikativan prikaz financijskih sredstava potrebnih za provedbu razvojnih aktivnosti definiranih kroz ciljeve, prioritete i mjere Strategije razvoja Općine Orebić. Financijski okvir sažet je i jednostavan pregled akcijskog plana kojim se izdvajaju okvirne planirane financijske alokacije na razini razvojnih ciljeva i prioriteta te pripadajućih projekata. Osim prema prioritetima, financijske alokacije grupiraju se i prema indikativnim iznosima sredstava prilagođenim vremenu provedbe Strategije.

Financijske alokacije indikativne su prirode te će se tijekom provedbe Strategije kvalitetnije razraditi jer će dionici u Općini Orebić moći kroz izravnu implementaciju bolje procijeniti vrijednosti i udjele financiranja. Detaljno prikazane financijske alokacije vidljive su u Akcijskom planu koji je prilog ovoj Strategiji i koji je podložan promjenama temeljem godišnjih ažuriranja.

R.br.	Naziv cilja/prioriteta/projekta	Procijenjena ukupna vrijednost (kn)	Iznos sredstava u 2018.	Iznos sredstava u 2019.	Iznos sredstava u 2020.
1.	Stabilno, kompetitivno i rastuće gospodarstvo temeljeno na lokalnim resursima	156.323.750,00 kn	15.632.375,00 kn	62.529.500,00 kn	78.161.875,00 kn
1.1.	Unaprjeđenje kvalitete turističke infrastrukture, ponude i usluga	109.873.750,00 kn	10.987.375,00 kn	43.949.500,00 kn	54.936.875,00 kn
Projekt	Revitalizacija Nakovane - arheološkog nalazišta ilirskih građevina	3.000.000,00 kn	300.000,00 kn	1.200.000,00 kn	1.500.000,00 kn
Projekt	Uređenje i obnova Napoleonskog puta na području općine Orebić	3.000.000,00 kn	300.000,00 kn	1.200.000,00 kn	1.500.000,00 kn
Projekt	Luke nautičkog turizma Orebić i Viganj	40.000.000,00 kn	4.000.000,00 kn	16.000.000,00 kn	20.000.000,00 kn
Projekt	Uređenje obale Kučića, Vignja, Orebića, Lovišta	20.000.000,00 kn	2.000.000,00 kn	8.000.000,00 kn	10.000.000,00 kn
Projekt	Rekonstrukcija i uređenje plaže Trstenica sa pripadajućim sadržajima	5.643.750,00 kn	564.375,00 kn	2.257.500,00 kn	2.821.875,00 kn
Projekt	Proširenje usluga u ruralnom turizmu kroz obnovu i prenamjenu obiteljske kuće u kuću za odmor	2.070.000,00 kn	207.000,00 kn	828.000,00 kn	1.035.000,00 kn
1.2.	Jačanje primarnog sektora gospodarstva	8.200.000,00 kn	820.000,00 kn	3.280.000,00 kn	4.100.000,00 kn
Projekt	Maslinarstvo - poticanje	500.000,00 kn	50.000,00 kn	200.000,00 kn	250.000,00 kn
Projekt	Uređenje tržnice "Pod most" u naselju Orebić	300.000,00 kn	30.000,00 kn	120.000,00 kn	150.000,00 kn
1.3.	Stvaranje stimulativnog poslovnog okruženja za poduzetnike i obrtnike	38.250.000,00 kn	3.825.000,00 kn	15.300.000,00 kn	19.125.000,00 kn
Projekt	Izgradnja poslovno trgovačke građevine „Riva“	6.000.000,00 kn	600.000,00 kn	2.400.000,00 kn	3.000.000,00 kn
Projekt	Razvoj i infrastrukturno opremanje poduzetničke zone "Dubravica"	6.000.000,00 kn	600.000,00 kn	2.400.000,00 kn	3.000.000,00 kn
Projekt	Razvoj i infrastrukturno opremanje gospodarske zone Podvlaštica	6.000.000,00 kn	600.000,00 kn	2.400.000,00 kn	3.000.000,00 kn
2.	Očuvan okoliš i poticajno okruženje za demografski razvoj	60.270.000,00 kn	6.027.000,00 kn	24.108.000,00 kn	30.135.000,00 kn

2.1.	Unaprjeđenje sustava zaštite i upravljanja prirodnom i kulturnom baštinom	24.460.000,00 kn	2.446.000,00 kn	9.784.000,00 kn	12.230.000,00 kn
Projekt	Uređenje edukacijskih centara kuće maslina i vina "Pelješka župa"	8.000.000,00 kn	800.000,00 kn	3.200.000,00 kn	400.000,00 kn
Projekt	Obnova starih kulturnih građevina na području općine Orebić	3.000.000,00 kn	300.000,00 kn	1.200.000,00 kn	150.000,00 kn
Projekt	Uređenje prostorija u domu DVD-a Orebić	820.000,00 kn	82.000,00 kn	328.000,00 kn	41.000,00 kn
Projekt	Projektna dokumentacija za izgradnju zaštitnog pojasa "Škojera" na rivi u naselju Orebić	200.000,00 kn	20.000,00 kn	80.000,00 kn	10.000,00 kn
Projekt	Izgradnja zaštitnog pojasa Škojera na rivi u na selju Orebić	4.500.000,00 kn	450.000,00 kn	1.800.000,00 kn	225.000,00 kn
2.2.	Valorizacija i održivo korištenje prostornih resursa	26.550.000,00 kn	2.655.000,00 kn	10.620.000,00 kn	13.275.000,00 kn
Projekt	Izgradnja i uređenje centralnog trga u naselju Lovište	150.000,00 kn	15.000,00 kn	60.000,00 kn	75.000,00 kn
Projekt	Uređenje centralnog trga u naselju Viganj	1.500.000,00 kn	150.000,00 kn	600.000,00 kn	750.000,00 kn
Projekt	Uređenje stare jezgre Orebića	5.000.000,00 kn	500.000,00 kn	2.000.000,00 kn	2.500.000,00 kn
Projekt	Nabava komunalne opreme	1.500.000,00 kn	150.000,00 kn	600.000,00 kn	750.000,00 kn
Projekt	Izgradnja kapelice za ispraćaj pokojnika i centralnog spomen obilježja na groblju Velike Gospe, Orebić	2.700.000,00 kn	270.000,00 kn	1.080.000,00 kn	1.350.000,00 kn
Projekt	Uređenje groblja i kapelice za ispraćaj pokojnika u naselju Lovište	300.000,00 kn	30.000,00 kn	120.000,00 kn	150.000,00 kn
Projekt	Uređenje društvenih domova na području općine Orebić	1.500.000,00 kn	150.000,00 kn	600.000,00 kn	750.000,00 kn
Projekt	Otkup zemljišta	5.000.000,00 kn	500.000,00 kn	2.000.000,00 kn	2.500.000,00 kn
Projekt	Izrada prostorno-planske dokumentacije	2.000.000,00 kn	200.000,00 kn	800.000,00 kn	1.000.000,00 kn
Projekt	Određivanje granica javnog pomorskog dobra na području općine Orebić	2.000.000,00 kn	200.000,00 kn	800.000,00 kn	1.000.000,00 kn
2.3.	Stvaranje poticajnog okruženja za održiv i prostorno ravnomjeran demografski razvoj	9.260.000,00 kn	926.000,00 kn	3.704.000,00 kn	4.630.000,00 kn

3.	Kvalitetni i učinkoviti infrastrukturni sustavi	535.080.000,00 kn	53.508.000,00 kn	214.032.000,00 kn	267.540.000,00 kn
3.1.	Modernizacija i unaprjeđenje društvene infrastrukture i usluga	43.330.000,00 kn	4.333.000,00 kn	17.332.000,00 kn	21.665.000,00 kn
Projekt	Opremanje DV Orebić i izgradnja igrališta DV Orebić	2.500.000,00 kn	250.000,00 kn	1.000.000,00 kn	1.250.000,00 kn
Projekt	Izgradnja komunalne infrastrukture za tkz. Balon sportsku dvoranu	60.000,00 kn	6.000,00 kn	24.000,00 kn	30.000,00 kn
3.2.	Unaprjeđenje prometnog sustava	302.120.000,00 kn	30.212.000,00 kn	120.848.000,00 kn	151.060.000,00 kn
Projekt	Asfaltiranje nerazvrstanih cesta na području Općine	6.000.000,00 kn	600.000,00 kn	2.400.000,00 kn	3.000.000,00 kn
Projekt	Zaobilaznica Orebić	110.000.000,00 kn	11.000.000,00 kn	44.000.000,00 kn	55.000.000,00 kn
Projekt	Izmještanje trajektnе luke Orebić i izgradnja novog pristaništa	60.000.000,00 kn	6.000.000,00 kn	24.000.000,00 kn	30.000.000,00 kn
Projekt	Mobilna povezanost otoka (nabava prijevoznih sredstava)	1.200.000,00 kn	120.000,00 kn	480.000,00 kn	600.000,00 kn
Projekt	Nabava putničkog broda za potrebe Ktd. Bilan d.o.o.	5.250.000,00 kn	525.000,00 kn	2.100.000,00 kn	2.625.000,00 kn
Projekt	Izgradnja nogostupa na području Općine Orebić	1.900.000,00 kn	190.000,00 kn	760.000,00 kn	950.000,00 kn
Projekt	Žičara Orebić - sv. Ilija	90.000.000,00 kn	9.000.000,00 kn	36.000.000,00 kn	45.000.000,00 kn
Projekt	Izrada plana prometa za priobalna mjesta	500.000,00 kn	50.000,00 kn	200.000,00 kn	250.000,00 kn
Projekt	Projekt Urbana mobilnost na području općine Orebić	6.000.000,00 kn	600.000,00 kn	2.400.000,00 kn	3.000.000,00 kn
3.3.	Unaprjeđenje komunalne infrastrukture	189.630.000,00 kn	18.963.000,00 kn	75.852.000,00 kn	94.815.000,00 kn
Projekt	Izgradnja kanalizacijskog sustava aglomeracija Orebić sa reparacijom pročistača	155.000.000,00 kn	15.500.000,00 kn	62.000.000,00 kn	77.500.000,00 kn
Projekt	Izgradnja reciklažnog dvorišta	3.000.000,00 kn	300.000,00 kn	1.200.000,00 kn	1.500.000,00 kn
Projekt	Izgradnja i obnova javne rasvjete na području Općine Orebić	1.800.000,00 kn	180.000,00 kn	720.000,00 kn	900.000,00 kn

6.3. Institucionalni okvir za provedbu Strategije

U provedbenoj fazi Strategije razvoja Općine Orebić krovno tijelo nadležno za provedbu je Općina Orebić kao nositelj izrade Strategije, odnosno Načelnik Općine Orebić kao izvršno tijelo koje predlaže Strategiju razvoja Općine Orebić na usvajanje Općinskom vijeću Općine Orebić.

Za operativnu provedbu Strategije razvoja Općine Orebić odgovorni su izvršno i predstavničko tijelo Općine Orebić zajedno s Jedinstvenim upravnim odjelom Općine Orebić. Osim općinskih tijela važni dionici u provedbi Strategije su poduzeće KTD Bilan d.o.o., Turistička zajednica Općine Orebić, ostale javne institucije koje djeluju na području Općine te privatni gospodarski subjekti i udruge. Ostale koordinatore u razvoju čine tijela u nadležnosti šireg prostornog obuhvata, kao što su Hrvatske ceste, Hrvatske vode, Hrvatske šume, udruženja gospodarskih subjekata, upravna tijela Dubrovačko-neretvanske županije, ispostave različitih državnih i javnih tijela čije djelovanje obuhvaća područje općine Orebić (HZZ, Dom zdravlja Korčula, CZSS Korčula i dr.). Nositelje provedbe konkretnih aktivnosti i projekata definirat će upravna tijela Općine Orebić tijekom faze provedbe Strategije.

Vrlo je bitno istaknuti kako uspješnost ostvarenja definiranih prioriteta i strateških ciljeva uvelike ovisi o kvalitetnoj suradnji i koordinaciji između različitih dionika razvoja, stoga je kontinuirano kroz cijelu fazu provedbe Strategije nužno razvijati i jačati međusobnu suradnju svih važnih aktera i dionika.

HORIZONTALNA NAČELA

7. HORIZONTALNA NAČELA

Proces izrade Strategije razvoja Općine Orebić proveden je na temelju poštivanja i uvažavanja horizontalnih načela nediskriminacije i održivog razvoja. Glavne odrednice načela nediskriminacija odnose se na izbjegavanje svakog oblika socijalne isključenosti i nejednakog postupanja prema socijalno ranjivim skupinama dok se načelo održivog razvoja temelji na očuvanju i zaštiti okoliša, učinkovitoj uporabi resursa, ublažavanju i prlagodbi prostora klatskim promjenama, očuvanju bioraznolikosti, jačanju otpornosti na krizne situacije i sprječavanju rizika te izbjegavanje ugrožavanja okoliša i nepovratnog gubitka neobnovljivih prostornih resursa. Horizontalna načela poštivana su u svim fazama izrade Strategije čime su, koliko je to moguće, u određenoj mjeri uklopljena u sve razine strateškog okvira. Najveći izravni učinak pritom je predviđen kroz mjere koje su usmjerenе na uža tematska područja koja su u potpunosti ili djelomično povezana uz navedena horizontalna načela.

7.1. Implementacija horizontalnih načela tijekom analize stanja

Prilikom izrade analize stanja horizontalna načela u znatnoj mjeri su upotrijebljena prilikom odabira tema koje će se obraditi te prilikom identifikacije problema u analiziranim razvojnim područjima. Tako je u sklopu poglavlja usmjerjenog na analizu socijalne skrbi naglasak stavljen na dostupnost i korištenje socijalnih usluga od strane ranjivih skupina, dok je u načelu nediskriminacije u znatnoj mjeri implementirano u proces izrade svih poglavlja unutar analize sociokulturnog sektora (zdravstvo, društvene usluge, odgoj i obrazovanje, kultura, sport i rekreacija).

Načelo održivog razvoja uzeto je u obzir ponajviše prilikom izrade poglavlja vezanih uz gospodarstvo, prostorne resurse i infrastrukturnu podlogu. Tako su primjerice u sklopu analize gospodarstva naglašene posljedice neodrživosti monofunkcionalne ekonomije i potreba za održivim turizmom, ali i općenitim korištenjem resursa u svrhu gospodarskog razvoja. U poglavlјima koja se odnose na prostorne resurse znatan dio analize usmjeren je na utvrđivanje kvalitete i onečišćenosti zraka, tla i vode te identificiranje prirodnih i antropogenih rizika. Racionalno i održivo gospodarenje prirodnom i kulturnom baštinom isprepleteno je kroz niz poglavlja vezanih uz prirodu, kulturu, prostorne resurse i gospodarstvo, dok je u sklopu infrastrukturne analize naglasak stavljen na održivost

infrastrukturnih sustava i njihovu učinkovitost čime se smanjuju gubici, a samim time i povećava stupanj njihove održivosti i racionalne upotrebe.

7.2. Implementacija horizontalnih načela tijekom izrade strateškog okvira

Osmišljavanje razvojnih prioriteta i mjera tijekom izrade strateškog okvira vođeno je horizontalnim načelima kako bi se osigurao održivi društveni, ekonomski i okolišni razvoj u svim razvojnim područjima kao i nediskriminacija u svim razvojnim mjerama i aktivnostima u kojima je diskriminacija moguća. Horizontalna načela su pritom ugrađivana u strateški okvir na dva načina:

- razvojni prioriteti, mjere i aktivnosti definirani su kako bi u nazivu i sadržaju ta načela bila prepoznatljiva i tako se osiguralo njihovo uvažavanje u ostvarenju strateškog razvoja;
- ukoliko načela nisu mogla biti izravno primijenjena definirani su dodatni razvojni prioriteti, mjere i aktivnosti usmjereni na osiguravanje nediskriminacije i održivog razvoja u poljima na koja se prioriteti, mjere ili aktivnosti odnose.

7.3. Implementacija horizontalnih načela tijekom provedbe Strategije

Tijekom provedbe Strategije horizontalna načela nediskriminacije i održivog razvoja promicat će se u postupcima odabira projekata, u okviru kriterija odabira i pitanja za kvalitativnu procjenu, tako što će prijavitelji kroz opis predviđenih aktivnosti morati dokazati da će projekti koje prijavljuju pozitivno doprinositi načelu održivog razvoja i/ili načelu nediskriminacije te u kojoj mjeri je navedeni doprinos predviđen.

Tijekom faze odabira projekata i budućeg ugovaranja u obzir će se uzimati veličina i tip projekta, odnosno radi li se o infrastrukturnom ili „soft“ projektu (aktivnostima poput edukacija, podizanja razine svijesti i promocije određenih tema i sl.) te će se u skladu s tim provjeravati prijavni obrazac projekta u kojem će se dokazivati doprinos horizontalnim načelima.

Svi prijavitelji morat će dokazati kako njihov projekt neće imati štetne učinke na okoliš, službeno potvrditi da je ekološki neutralan i/ili opisati na koji će način projekt pozitivno

utjecati na održivi razvoj. Svaki će prijavitelj prilikom pripreme projekta morati razmotriti ključne čimbenike održivosti te, prema potrebi, razmisliti kako uvećati pozitivne učinke projekta na okoliš. Isto tako, u pogledu ostvarivanja načela diskriminacije tijekom odabira projekata ocjenjivat će se prijavljene projektne aktivnosti koje će zadovoljavati kriterije iz perspektive borbe protiv socijalne isključenosti i izbjegavanje nejednakog postupanja prema svim socijalno ugroženim skupinama.

U slučaju da pojedinačni zahvati planirani ovom Strategijom, sukladno Zakonu o zaštiti okoliša (2018), podliježu obvezi provođenja postupka procjene utjecaja zahvata na okoliš ili ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš, iste će biti provedene.

Osiguravanje provedbe načela nediskriminacije obuhvaćeno je konkretnim aktivnostima koje se odnose na cjelokupno stanovništvo bez obzira na spol, dob ili etničku pripadnost, te kroz konkretne aktivnosti kojima se promiče uključivanje starijih u društveni život i događanja, osiguravanje sadržaja za mlade te osiguravanje jednakih mogućnosti pristupa svim sadržajima za osobe s invaliditetom. Načelo nediskriminacije ponajviše je obuhvaćeno mjerama u sklopu socijalne skrbi i zdravstva gdje je velik naglasak na osiguravanje jednakе dostupnosti usluga i sadržaja starijim osobama te onima s poteškoćama i invaliditetom.

7.3.1. Implementacija horizontalnih načela u praćenju provedbe Strategije

Sustav praćenja provedbe Strategije razvoja Općine Orebić s obzirom na horizontalna načela provodit će se redovnim praćenjem pokazatelja kojima se doprinosi ovim načelima te analizom podataka koja se usredotočuje prije svega na ta pitanja. Primjena horizontalnih načela ovisit će o prirodi i opsegu projekta, definiranim aktivnostima te o uvjetima određenog natječaja (u tom će slučaju upute za prijavitelje odrediti uvjete i bodovanje za doprinos horizontalnim načelima). Informaciju o doprinosu horizontalnim načelima prijavitelji će upisivati u predviđen obrazac za što može poslužiti postojeći obrasci koji su predloženi u uputama za prijavitelje i korisnike o provedbi horizontalnih načela operativnih programa Konkurentnost i kohezija 2014.-2020. te Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.

Kao pomoćni alat u praćenju predlaže se izrada kontrolne liste za osobe koje sudjeluju u pripremi projekta koja će pomoći uključenim dionicima u pripremi projektne prijave te samim prijaviteljima. Kontrolna lista će u početnoj fazi biti otvorena te će se moći

nadopunjavati i proširivati. O učinkovitosti i mogućnosti njezinog korištenja kao pomoći prijaviteljima odlučit će se naknadno, a do tada će ona biti interni alat. Ukoliko se tijekom provedbe Strategije prijavitelji projekata odluče za njezino korištenje, ona može postati dio projektne dokumentacije što znači kako će biti dostupna tijekom provjere i revizije kao dokaz pripremnih aktivnosti te kao provjera procjene pozitivnog ili neutralnog učinka na provedbu Strategije s obzirom na horizontalna načela.

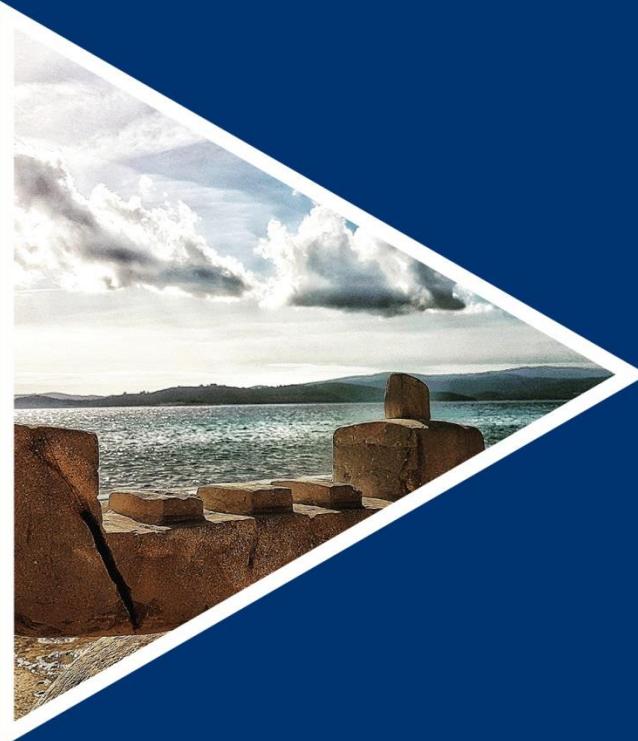
U pogledu promicanja načela nediskriminacije, relevantne organizacije civilnog društva i nevladine organizacije koje djeluju u području održivog razvoja uključene su u izradu Strategije te će i dalje biti uključene u aktivnosti praćenja provedbe, savjetovanja o izvješćima o napretku provedbe te sudjelovati na sastancima kojima je tema praćenje i upravljanje provedbom. Na taj će se način osigurati nastavak njihove uključenosti i rada. Konkretnije će se raditi na borbi protiv diskriminacije osiguranjem dostupnosti za osobe s invaliditetom, kao i njihovom pristupu odgovarajućim proizvodima i uslugama. Takve će se aktivnosti primjenjivati u svim fazama planiranja i provedbe, pogotovo infrastrukturnih projekata te će se uzeti u obzir i odredbe koje će uključivati jednakost spolova. Kako bi se u konačnici smanjio cjelokupni rizik od diskriminacije, jedna od ključnih aktivnosti uključivat će i promidžbene aktivnosti te širenje informacija koje obuhvaćaju mjere za podršku pristupačnosti, poput obuke i sastanaka na razini Općine Orebić, odgovarajućih internetskih stranica, tiskanih materijala i dr. K tomu, provodit će se i mjere za obuku osoblja tijela uključenih u upravljanje i kontrolu Strategije, u području antidiskriminacijske politike, politike i zakona u području spolne ravnopravnosti, kao i invalidnosti s obzirom na Konvenciju Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom. Za svaki projekt definirala bi se zasebna rješenja, odnosno utvrdili obavezni ili neobavezni zahtjevi u pogledu promicanja načela održivog razvoja i nediskriminacije na razini projekta.

U kontekstu načela održivog razvoja u provedbenoj fazi Strategije, obuhvatit će se poštivanje minimalnih zakonskih odredbi održivog razvoja. U svakom pozivu će se morati navesti relevantno zakonodavstvo i pripadajući dokumenti koje će prijavitelji morati priložiti. U konkretnom slučaju, praćenje provedbe Strategije obuhvatit će poštivanje propisa i međunarodnih ugovora iz područja zaštite okoliša, zaštite zraka, zaštite voda, zaštite klime i ozonskog sloja, gospodarenja otpadom, zaštite prirode, zaštite mora i priobalja i zaštite od elementarnih nepogoda. U skladu s navedenim, praćenje provedbe Strategije obuhvatit će:

- uvođenje okolišno održivih praksi u sektor zbrinjavanja otpada (sve potencijalno negativne posljedice kažnjavat će se u skladu s važećim Zakonom o održivom gospodarenju otpadom);
- poštivanje zakonodavnog okvira za gospodarenje vodama (uključuje načela nadoknade troškova za usluge distribucije vode i načela onečišćivač plaća i korisnik plaća, u skladu sa Zakonom o vodama);
- zaštitu ekološke mreže Natura 2000 (omogućit će se održivo upravljanje što će pozitivno utjecati na lokalno gospodarstvo; u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode i važećim pravilnicima i propisima);
- gradnju novih građevina nakon prilaganja podataka o provedenoj procjeni (uključivanje podataka o energetskom pregledu i postupku izdavanja certifikata, analizi troškova i koristi, troškova životnog ciklusa; u skladu sa Zakonom o prostornom uređenju, Zakonom o gradnji i Zakonom o zaštiti okoliša);
- izrade planova zaštite i spašavanja (utvrdit će se opseg elementarnih nepogoda; u skladu sa Zakonom o zaštiti od elementarnih nepogoda);
- revitalizacije brownfield područja (nakon provođenja obaveznog energetskog pregleda u slučaju renoviranja ili adaptacije na zgradama u javnom vlasništvu, zgradama otvorenim za javnost ili velikim poduzećima; u skladu sa Zakonom o prostornom uređenju i zakonom o zaštiti okoliša);
- ublažavanje i prilagodba na klimatske promjene (u skladu sa Zakonom o zaštiti zraka i važećim uredbama EU).

Mogućnosti provođenja projekata u pogledu zelene javne nabave, mjere suočavanja s klimatskim izazovima, poticanje učinkovitosti resursa i zelena načela rasta bit će u potpunosti poštovana i provedena na svim razinama provedbe Strategije razvoja Općine Orebić.

8

MIŠLJENJE O
POTREBI
STRATEŠKE
PROCJENE
UTJECAJA
NA OKOLIŠ

8. MIŠLJENJE O POTREBI STRATEŠKE PROCJENE UTJECAJA NA OKOLIŠ

REPUBLIKA HRVATSKA
DUBROVAČKO - NERETVANSKA ŽUPANIJA
Upravni odjel za zaštitu okoliša i prirode
Vukovarska 16, Dubrovnik

KLASA: 351-01/17-01/98
URBROJ: 2117/1-53/1-18-05
Dubrovnik, 28. veljače 2018.

OPĆINA OREBIĆ
n/p načelnika Tomislava Ančića
Obala pomoraca 26, 20 250 Orebić

REDMET: Strategija razvoja Općine Orebić do 2020. godine - mišljenje daje se

Veza Vaša KLASA: 302-01/1-01/01
URBROJ: 2138/03-17-10

Na temelju Vašeg zahtjeva od 1. kolovoza 2017. za davanjem mišljenja o potrebi provedbe postupka ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš ili strateške procjene utjecaja na okoliš *Strategije razvoja Općine Orebić do 2020. godine*, uvidom u elaborat nacrt-a *Strategije razvoja Općine Orebić do 2020. godine*, izrađen od strane tvrtke URBANEX d.o.o., sukladno članku 69. Zakona o zaštiti okoliša ("Narodne novine", broj 80/13, 153/13, 78/15 i 12/18), Dubrovačko-neretvanska županija, Upravni odjel za zaštitu okoliša i prirode, daje

mišljenje

da za *Strategiju razvoja Općine Orebić do 2020. godine* nije potrebno provesti stratešku procjenu utjecaja na okoliš niti postupak ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš.

Uvidom u izmijenjeni i dopunjeni elaborat nacrt-a *Strategije razvoja Općine Orebić do 2020. godine*, izrađen od strane tvrtke URBANEX d.o.o., veljača 2018. utvrđeno je da su polazne osnove, razvojne potrebe, prioriteti i ciljevi razvoja za tu jedinicu lokalne samouprave, istaknuti u elaboratu, sukladni s polaznim osnovama, razvojnim potrebama, prioritetima i ciljevima razvoja utvrđenim *Županijskom razvojnom strategijom Dubrovačko-neretvanske županije 2016.-2020.*, za koju je proveden postupak strateške procjene utjecaja na okoliš te je Mišljenjem Ministarstva zaštite okoliša i energetike, Klasa: 351-03/16-04/1768, Ur.broj: 517-06-2-1-2-16-2, od 14. prosinca 2016. godine, potvrđeno da je postupak strateške procjene utjecaja na okoliš *Županijske razvojne strategije Dubrovačko-neretvanske županije 2016.-2020.* proveden sukladno odredbama Zakona o zaštiti okoliša.

Prema odredbi članka 69. Zakona o zaštiti okoliša, u svrhu izbjegavanja umnožavanja strateške procjene za strategije na nižoj razini, za čije polazne osnove je strateška procjena provedena strateškom procjenom strategije na višoj razini, a za koji je posebnim zakonom utvrđena obveza usklađenosti niže razine s višom, odlučeno kako je i navedeno u izreci ovog Mišljenja.

S poštovanjem

Dostaviti:

1. Naslovu
2. Evidencija
3. Pismohrana